

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemaj:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izključno vsak dan zvečer izvenredni delovni in prazniški.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Zgodovinski teden.

Ta teden pride do odločitve v razpore med Francijo in Nemčijo zaradi Maroka. Resnoba in pomen pogajanj, ki se zdaj vrše v Berlinu, ilustriraj najboje dejstva: angleške zavarovalnice so močno zvišale premije za zavarovanje ladij, mala Belgija mobilizira svojo armada, da bi z oboroženo silo branila svojo nevtiralnost proti Nemčiji, in minoli teden se je vršila v Toulonu revizija francoskega vojnega brodogradnje in je izrekel minister mornarice Delcassé pomenljive besede: »Naša mornarica je popolnoma pripravljena«, kar se lepo vjema z besedami, ki jih je pred tremi tedni izrekel francoski vojni minister, da se francoski narod »lahko zaneša na svojo armada«.

Iz teh dejstev se spozna velikanski pomen pogajanj, ki so se začela v ponedeljek v Berlinu med francoskim poslanikom Cambonom in med nemškim ministrom zunanjih del Kiderlen-Wächterjem.

Nemčija je napela vse sile, da bi spravila Francijo v zadrego. Nemške spletke so spravile Špansko pokonci in tudi Italijo. Ali spoznanje, da se Nemčija igra z ognjem in da nemški nacionalci na brezvesten način ščunajo na vojno, je prodrlo tudi že med Nemci. To se je pokazalo v nedeljo v Berlinu, ko je na stotisoče ljudi v Treptovskem parku zagrnelo proti vojni in obsodilo početje pangermanov in pa tistih spekulantov, ki bi s preliti človeške krvi radi zaslužili milijone.

Francija stoji trdno na svojem stališču in je pripravljena na vse. Kompenzacije, ki jih hoče ponuditi Nemčiji, niso velike, a zadostne so, če se upoštevajo, da dela Nemčija izsiljevalno politiko. Ob mizo tolče, je zadnjič se izrazil neki angleški diplomat, a če so doslej udarci ob mizo Nemčiji koristili v gotovih slučajih, sedaj ni položaj zanjo ugoden. Zadojiti se bo morala s kompenzacijami, ki so majhne pomena in naj le služijo kot zlat most za njeno retirado ali pa bo morala potegniti meč.

Toda upanje je, da Nemčija, ki svoj položaj dobro pozna, ne pojde od skrajnosti in da bo mir ohranjen; upanje je, da bo ta zgodovinski teden rodil rezultat, ki bo evropskim narodom prihranil pretečo velikansko vojno.

Delitev deželnega šolskega sveta na Štajerskem.

Celje, 4. sept.

V »Narodnem Dnevniku« št. 236 z dne 17. oktobra 1910 čitamo sledeče: »Vsled mnogostranskih pozivov je vodstvo Zveze štajerskih slovenskih učiteljev in učiteljic, poslušavši mnenje zastopnikov iz vseh okrajev Spodnje Štajerske, v seji dne 16. oktobra t. l. v Celju soglasno sklenilo zavzeti sledeče stališče glede predlaganih sprememb deželne šolske nadzornevalne oblasti:

Organizirano slovensko štajersko učiteljsko združenje izraža prepričanje, da slovensko šolstvo v deželnem šolskem svetu ni primerno zastopano. Zato z ozirom na namerovano preustrojitve deželne šolske nadzorstva zahtevamo take izpremembe v sestavitvi istega, da se slovenskemu šolstvu zagotovi vsestranski svoboden razvoj.

Kljub temu pa združeno slovensko štajersko učiteljsko združenje tozadevno postopanje slovenskih klerikalnih poslancev v Gradcu z največjim nezaupanjem in to iz mnogih tehtnih razlogov. Glavni vzrok našega nezaupanja je dejstvo, da so slovenski klerikalni poslanci stavili predlog na delitev deželne šolskega sveta in da so se (pri lanskih septembarskih pogajanjih za delozmožnost štajerskega deželnega zbora. Opomba ur.) pogajali o zastopstvu Slovencev in skupnem deželnem šolskem svetu z vlado in nemškimi strankami, ne da bi bili stopili poprej v dotiko z zastopstvom slovenskega učiteljskega, in ne da bi bili v tako eminentno narodnem vprašanju poslušali poprej razgovor in predlogov onega dela štajerske slovenske javnosti, ki je šoli naklonjena, namreč starih konservativnih politikov in napredne narodne stranke.

Z največjim obžalovanjem smo slišali izjavo vodje klerikalne stranke dr. Koroseca, čes, da vidi primerno podlago za rešitev tega vprašanja v predlogu nemškega klerikalca Hagenhoferja, po katerem bi se naj preustrojitve deželne šolskega sveta izvršila s poklicanjem po enega klerikalnega zastopnika nemških in slovenskih občin v deželni šolski svet. (Tako so slovenski klerikalci varovali v odločilnem trenutku »zgodovinsko upravičeno zahtevo«, kakor piše »Straža«, Spodnještajerskih Slo-

vencev. Op. ur.) Nesprejemljiv je potem tudi predlog c. kr. vlade, vsled katerega bi imeli odločevati o usodi šolstva novi člani deželne šolskega sveta, katere bi določile obstoječe vladajoče politične stranke, tako da bi se nadzorstvo slovenskega šolstva poverilo zaupnikom klerikalne stranke, ki je moderni šoli in naprednemu slovenskemu učiteljsstvu naravnost sovražna. Ta predlog je tem manj sprejemljiv, ker si z ozirom na preganjanje učiteljev na Kranjskem tolmači štajersko slovensko učiteljsvo predloge štajerske klerikalne stranke le kot sredstvo za zaslužjenje slovenskega šolstva in učiteljskega klerikalni stranki, kar bi pomenilo pogin moderne šole na Slovenskem in s tem neizmerno škodo našemu narodu. Ne z ozirom na naše osebne učiteljske koristi, ampak z ozirom na koristi šole in naroda, protestiramo torej organizirani slovensko-štajerski učitelji zoper poskuse rešiti važno vprašanje šolskega nadzorstva brez nas in proti nam ter brez soglasja s šoli prijazno javnostjo. Obžalujemo pa zlasti kot Slovenci netočnost in nejasnost slovenskega klerikalnega predloga o delitvi deželne šolskega sveta, ker isti ne zastopa teritorialne enote slovenske Spodnje Štajerske in zahteva le zastopstvo kmečkih občin. S tem odtegne slovensko šolstvo v spodnještajerskih trgih in mestih in zlasti v dvojezičnih krajih narodnemu vplivu. Kakor ob vsaki priliki, hode šlo slovensko-štajersko učiteljsvo z navdušenjem in nesebično v boj za slovenske narodne šole tudi glede Slovencev ugodne rešitve vprašanja šolskega nadzorstva. Odločno se hode uprlo slovensko učiteljsvo vsaki nameri zaslužiti šole in učiteljsvo katerikoli politični stranki, zlasti pa sedaj vladajočim spodnještajerskim klerikalnim močim. — Končno zahteva organizirano slovensko štajersko učiteljsvo povodno preustrojitve deželne šolskega nadzorstva pri tej oblasti svojega strokovnega zastopnika, predlaganega od slovenske delegacije deželne učiteljske konference.

Deželni in državni poslanec dr. Karel Verstovšek piše v koncu članka »Resna beseda« v zadevi delitve deželne šolskega sveta sledeče (glej »Straža« št. 103, z dne 1. septembra 1911): »O načelnih vprašanjih te za štajerske Slovence tako važne zadeve sem pisal v uvodnikih »Straže« in že tedaj pozival učiteljska društva, da izrazijo svoje mnenje

in označijo svoje stališče. Do sedaj (to je 1. septembra 1911) še slovensko učiteljsvo ni storilo koraka, da bi javno dokumentiralo svoje stališče s to že tudi staro zahtevo štajerskih Slovencev.«

Priobčili smo nalašč zgoraj stojičo izjavo Zveze štajerskih slovenskih učiteljev in učiteljic z dne 16. oktobra 1910, ker izvrstno ilustrira mnenje, ki vlada med slovenskim učiteljskim na Štajerskem glede klerikalnih predlogov za spremembo deželne šolske nadzornevalne oblasti na Štajerskem. Klerikalci, ki so lani vodili enako kampanjo proti učiteljsvu in naprednjakom zaradi tega vprašanja, so na to izjavo popolnoma umolknil. Precizirati bi bili morali svoje stališče glede teritorialne delitve in pokazati, da res upoštevajo učiteljsvo — a hoteli niso ne enega ne drugega, zato so umolknil.

Obenem pa kaže ta izjava, ki je bila priobčena skoro pred letom dni, kako drzno si je upal »politik in šolnik« Verstovšek lagati o narodnem učiteljsvu na Štajerskem. S tem faktom je postavljena tudi cela njegova plitva in lažnjiva polemika proti »Slov. Narodu« v pravo luč. Umevno je, da se v interesu dostojnosti in — snaznosti ne moremo več baviti z Verstovškom in nadaljnimi izvajanci »Resne besede«.

»Brezimnik.«

Politična kronika.

Deželne zbornice namerava vlada še pred jesenskim zasedanjem državnega zbora sklicati. Zdj se bavijo s tem vprašanjem deželni odbori. Šest deželnih zborov je zaradi obstrukcije odgođenih, in sicer razen češkega gališki, štajerski, moravski, istrski in gorški. Povsod so to povzročile narodnostne diference. Vprašanje je, če se bodo deželni odbori pri teh razmerah izrekli za sklicanje. Do zdaj je edino nižjeavstrijski deželni odbor odgovoril v pozitivnem smislu, tirolski in gališki deželni odbor sta se izrekla zoper sklicanje.

Avstrijski in ogrski ministrski predsednik sta imela včeraj dve konferenci. V informiranih krogih se govori, da sta se posvetovala o vseh onih vprašanjih, ki skupno interesirajo avstrijsko in ogrsko vlado. Najvažnejše je bilo seveda vprašanje uvoza argentinskega mesa. Pripravila sta se za pogajanja, ki se naj za-

čno po povratku finančnega ministra Lukasa in poljedeljskega ministra. Pogajanja se bodo vršila popolnoma na novi podlagi. Ogrski informirani krogi upajo, da se bo zdaj dosegel sporazum, ker bodo obe stranki nekoliko odnehali. Kakor se zatrjuje, Avstrija ne bo več reflektirala na uvoz argentinskega mesa, pač pa bo Ogrska dovolila uvoz mesa iz balkanskih držav.

Odbor nemške delavske organizacije je izdal včeraj na svojem kongresu proklamacijo na delavstvo, v kateri označuje vsako izrabljanje kritičnega položaja Nemčije v socialno revolucionarne svrhe kot izdajo naroda in domovine.

Glasilo združenih bosanskih muhamedanskih organizacij »Zeman« prinaša članek, ki je naperjen proti trilateralizmu. Ideal muhamedanske stranke je avtonomija Bosne, ker more svoje dosedanje stališče ohraniti samo v avtonomni Bosni. Avtonomija Bosne torej popolnoma izključuje združitev anektiranih dežel s Hrvatsko, kakor tudi združitev z Ogrsko.

V Južni Albaniji se je zopet pojavilo vstaško gibanje. Muhamedanski Albanci zahtevajo ravno iste prostosti, kakor so se dovolile katoliškim Malisorjem. V okolici Djakovice organizirajo baje že nove čete, ki so dobro oborožene in s strelivom zalozene. Kakor poročajo iz Soluna, so v mladoturskih krogih mnenja, da je bila velika politična napaka, dovoliti Malisorjem izjemno stališče. Turška vlada je poslala v bitoljski vilajet vojaštvo.

V Madridu je že par dni razširjena vest, da so odkrili zaroto, naperjeno proti kralju Alfonzu. Detektivni španske policije v Parizu so o tem obvestili madridsko policijo, ki zdaj strogo pazi na vse tujce, ki prihajajo na Špansko. V to svrhu je zdaj v vsakem vlaknu, ki prihaja iz Francije, španski detektiv.

Portugalska vlada je sklenila razveljaviti izjemno stanje v republiki, odstraniti obstoječa vojna sodišča in izdati splošno amnestijo.

O vsebini francosko-nemških pogajanj glede maroškega vprašanja se ne izve nič konkretnega. Le neki

LISTEK.

Ljubezen in sovraštvo.

Povest.

(Spisal Anton Antonov.)

(Dalje.)

Se kakih deset minut je tako hodil s tira na tir, od signala do signala, od menjalnika do menjalnika, potem pa se je postavil pred postajno poslopje, pričakovalje brzovlaka, ki je v eni minuti potem brez postanka smuknil mimo njega.

»In če bi sedaj-le po istem tiru od nasprotne strani prišel tudi brzovlak,« si je mislil Griva takrat, »pa bi s tisto strašansko silo trčila drug ob drugega. Vsega bi bilo konec. Ljudje bi bili usmrčeni, vozovi bi se pa polnoma razbili. In če bi bila moja Zorka tudi na enem teh dveh vlakov? Kaj bi bilo? Umrla bi ona, mene bi zaprli, prostost, domovina, ljubeča pa zbogom! Pojdimo, pojdimo v pisarno, to so strašne misli,« zgovori zadnji stavek, ko se je prav malo videvo tri rdeče luči na zadnjem vozu brzovlaka.

Tiho je bilo v pisarni. Le tikatikanje velike in stare stenske ure in drobno tipkanje na brzovarnem aparatu se je slišalo. Iz čakalnice je tudi

motilo nenavadno bučno smrčanje spečega Janeza ob z njim koketujoči svetilki to vsesplošno tiho. Grive ni vse to prav nič motilo, ker je bil že vsega tega navajen. Hitro in zanesljivo mu je drsalo pero po papirju.

»Seveda, uradnik, ki se je mučil vso svojo nežnejšo mladost po šolskih klopih, naj dela celo noč brez prestanka in počitka,« spregovoril Griva, ko je dogotovil še ostala dneva naznanila ter jih vtaknil v zavitek k drugim, že prej dokončanim poročilom. »Naš Janez pa, kateremu se niti ne sanja, kakšne so učilnice od znotraj, ima v vsaki nočni službi nalogo, da me zabava s svojim hreščecim smrčanjem. No, pa mu ne zavdam,« skoneča svoj samogovor ter odpre vratica nad blagajno. »Hej, Janez,« zakliče potem v čakalnico. »Nehajte, nehajte! Pokonci, skoraj bo polnoči! Še dvajset minut manjka!«

»Ali sem dolgo spal, gospod,« vpraša Janez, planivši raz klop. »Precej pojdite in prižgite luči!« Janez se je takoj odpravil izvršit uradnikov ukaz.

Tedaj je prišlo četvero ljudi na postajo. Trije so bili tujci, četrti pa je bil kovač Železnik, ki je prišel čakati svojo ženo.

Tujci so si kupili vozne listke ter posedli po klopi v čakalnici tretjega razreda, kovač pa je vstopil v pisarno ter prav pristrčno pozdravil Grivo.

»Kako se imate, gospod Železnik,« vpraša uradnik došlega kovača.

»Hvala vam za prijazno vprašanje,« odgovori kovač. »Nič se ne morem pritoževati. Dela je dosti, zaslužka pa vsaj toliko, da shajamo, in dobrih prijateljev imam tudi zadosti. Ženo sem prišel čakati. V mesto je šla z jutranjim vlakom k zdravniku. Veste, žensko boli glava, če se ji le en las izpuli iz nje.«

»Vem, da je šla,« de Griva prijazno. »Govoril sem z njo pred vlakom. Prosim, gospod Železnik, izvolite sedeti na divan!«

»Prosim, prosim, gospod asistent,« se zahvaljuje kovač ter sede. Anton Železnik je bil lepega in zelo inteligentnega obraza. Zdravje in zadovoljnost se je brala na njegovih licih, iz oči pa mu je sijala sama dobrodušnost in prijaznost. Na njegovi, lepo urejeni obleki in na njegovem snažnem perilu je bilo videti, da ima zelo skrbno žensko za ženo.

Njegovo gospodarstvo je kazalo, da je on umen in dober gospodar. Kajti razen svoje cvetoče kovaške obrti, pri kateri mu je pomagalo osem pomočnikov in trije vajenci, je imel še zelo obsežno kmetijo.

Njegova večša roka in skrbno oko njegove petintrideset let stare žene je bila ona sila, da je oboje napredovalo, kovaštvo in kmetija. Zato je bil ta zakon zelo srečen. Ujemali

sta se njuni duši v ljubezni in v gospodarstvu. Kot blagoslov z neba pa je napolnjevala celo Železnikovo hišo lepa sedemnajstletna hčerka Mila s svojo ljubo milino.

Tako je bila kovačeva hiša izmed najbogatejših in najsrečnejših v trgu in daleč naokoli. Železnik in njegova družina pa so uživali velik ugled povsod in pri vsakomur. Vsakdo, ki je Železnika poznal, ga je nehote zaljublil.

Zlasti se je razvilo veliko prijateljstvo med njim in med tamošnjimi železniškimi uradniki. Rad je hodil kovač Anton Železnik z njimi na trške in mestne zabave, še rajše pa jih je videl na svojem elegantno, a vendar priprosto urejenem domu, kjer se je najmanj po dvakrat na teden veselil z njimi do pozne ponočne ure.

»Kako pa se počuti gospodična Mila,« vpraša Griva kovača.

»Prav dobro, gospod Griva; samo nekam zamišljena je že nekaj dni sem,« mu odgovori Železnik, kateremu se je v očeh bralo, da mu je bilo zelo všeč to vprašanje.

»Aha, skoraj gotovo se njena duša nagiba k sorodni duši,« se hoče pošaliti Griva.

»Mislite,« de resno Železnik ter vprašujoč zre Grivo. »Ne vem nič natančnega. Rekel sem to samo zato, ker so taka dekleta zamišljena, kadar se zaljubijo,« reče Griva.

»Vse je mogoče. Na vsak način pa povem te misli svoji ženi,« de kovač ter vstane. Seveda ni vedel, da je njegovi ženi že znana hčerkina sreča skrivnost. Vstal je, kakor že omenjeno, ker je električni zvonec naznanjal čezdesetminutni vlakovi prihod. Izvršivši uradnikov ukaz se je Janez vrnil v pisarno. Spostiljo pozdravi Železnika ter se prijazno nasmehe Grivi.

»Ste pa dobre volje, Janez,« ga nagovori Griva.

»Kaj bi ne bil, ko sem imel tako lepo sanje noč,« de Janez.

»Kakšne pa,« vpraša Griva.

»He, he,« se nasmehe Janez hudomušno; »gospod, pa ne smete biti hudi. Sanjal sem, da sta bila vi in gospod Zgovoren oženjena. V eni hiši sta stanovala. In oba sta imela po eno lepo kuharico. Jaz sem pa ljubil obe. Enkrat eno, drugič drugo.«

»A, zato ste prej-le tako neznanško smrčali, kakor kak bivoli,« reče Griva ter se glasno zasmeje.

»Ne, ne, gospod! Takrat sem bil najbrže jezen, ker sta bile obe naenkrat spoden iz vajine službe,« meni Janez.

»Janez, vi ostanete vedno stari Janez! Kako morete vendar kot petdesetleten možakar se misliti na take mladostne neumnosti?«

»Gospod, saj so bile to le sanje. Pa po pravici vam povem, če bi bile te sanje resničen dogodek, bi ne imel prav nič zoper njega. Rad bi imel

bruseljski list pravi, da pounja Francija Nemčiji polovico ozemlja Gabun in pa celo ozadje Konga. Če bi Nemčija več zahtevala, tedaj se bodo pogajanja brezdomno razbila, ker francoski zunanji minister neče več dovoliti. Razumljivo je, da je javnost v vseh prizadetih državah precej razburjena. V Stettinu se je raznesla vest o izbruhu francosko-nemške vojne. Prebivalstva se je polastilo veliko razburjenje in je napravilo run na mestno hranilnico. Tudi na Francoskem, posebno v Parizu, se polasča prebivalstva vedno večja nervoznost. Mornariški minister Delcassé je hotel nekoliko potolažiti francosko prebivalstvo in je imel v Toulonu govor, v katerem je dajal Francozom pogum. Ko so mu namreč po paradi mornarice nekateri parlamentarci čestitali, je pokazal na ladje ter rekel, da so vse popolnoma pripravljene za vojno. Nemška javnost je ta govor seveda takoj smatrala za izzivanje. In posebno »Berliner Tagblatt« smatra ta govor za nekaj pritisk na Nemčijo. Angleško časopisje se jako obširno bavi z mornariškimi manevri, ki se vrše v Toulonu in v Kielu, in spravlja to v zvezo z maroškim vprašanjem.

Iz Teherana poročajo, da se je pri Kharu začel odločilni boj med vladnimi četami in med pristasi bivšega šaha.

Štajersko.

Iz Celja. »Straža« in »Slovenec« sta minule tedne na vsa usta vpila, da se v nedeljo dne 10. septembra zbere vesoljna posadka, kranjska in štajerska čukarja pri »Belem volu« v Celju in koraka potem skozi mesto peš v Petrovce. Veselili smo se tega poguma in kljubovanja celjskemu magistratu — a doživeli smo hudo presenečenje. »Straža« in »Slovenec« in »Slov. gospodar« pravijo, da je došlo poročilo o korakanju čukov skozi Celje »pomotoma« v časopisje! To je junaštvo!

Iz Maribora. Pred kratkim smo konstatirali v »Slov. Narod« subo dejstvo, da je bila Ciril-Metodova družba pripravljena prispevati za slovensko šolo v Ciršaku 600 K, ako bi isto toliko prispevala tudi »Slovenska Straža«. Rekli smo, da ta tega ni obljubila. Naravno je, da smo vprašali vodstvo »Slov. Straže« po računih, ker se pri nas v Mariboru veliko čudnega o tem društvu govori. — Na to nam je »Straža« odgovorila s celim leksikonom psov — povedala pa ni ničesar o prispevku »Slov. Straže« za šolo v Ciršaku in o letnih računih tega društva. In ravno za to se nam gre! Ljuba »Straža«, »Slovenec« te je v petek tako lepo poučil: Zmerjanje in psovane kaže slabo vest. Čim bolj kdo zmerja, tem manj ima prav... Vpoštevaj ta modri nauk!

Iz Vojnika nam pišejo: Kakor ste že večkrat poročali v »Slov. Narod«, pada število otrok na trški, sedaj še trirazredni ljudski šoli, tako zelo, da bi bil obisk časoma minimalen in bi moral deželni šolski svet koncem koncev vendar misliti na sklenjenje razredov. Pomanjkanju domačih »nemških« otrok hoče »Südmärka« s tem odpomoči, da je poslala v trg letos 20 otrok z Dunaja, ki bi naj hodili v nemško šolo in pomnožili število otrok. Vsak, kdor vzame takega otroka na stanovanje in hrano, dobi mesečno 16 K; obleko kupi »Südmärka« posebej. Otroci morajo povrh pomagati pri domačem delu. Zanimivo in tragično obenem je, da

obe kuharici, kakor v sanjah. Gospod, kaj ne, da mi ne zamerite!«

»Brez skrbi bodite,« ga potolaži Griva ter gre k telefonu, da povpraša bližnjo postajo, kako je z osebnim vlakom. »Samo eno minuto ima zamude. Pripravite tiste tri zabojčke brzovoznega blaga!«

Janez odhiti v skladišče, Griva si pa ogre črno pelerino, vzame dnevna poročila in nekaj uradnih pisem ter odide s kovačem iz pisarne.

Nekaj časa je hodil z njim pred postajnim poslopjem, potem pa se je poslovil ter šel na raztirje.

Izvanredno dobrovoljen je bil nocoj. Veselo in zadovoljno je korakal po železničnih tirih in si ogledoval zdaj signale, zdaj menjalnike. Nocoj se mu je zdelo vse tako lepo in prijazno, kakor malokdaj prej. A sam ni vedel, zakaj. Zavriskal bi bil, da ni bil v službi, in poljubil vse tiste nagajive zvezdice, ki so mu z nedosegljive višine tako ljubko pomežikovale; luno pa bi prav pristrčno objel, da ni bila tako visoko nad njim. Tedaj, v onem veselju in dobrem razpoloženju, se je spet nehote spomnil ljubezni do domovine in zaročenke.

»Lep je naš kraj, in krasna so naša dekleta,« mu zadržati mladostno srce. Vlak pa je že počasnó, skoraj korakoma vozil v postajo.

(Dalje prihodnjega)

so ti otroci ponajveč deške otroci iz Dunaja, ki sami ne znajo nemški. Dostaviti je, da »Südmärka« zahteva od bodočih gospodarjev teh deških »Südmärkinih« pastirjev, da morajo tudi domači otroci pohajati v nemško šolo. »Südmärka« namerava one otroke, ki bi se izkazali za porabne, dati v uk pri obrtnikih in jih kasneje na Spod. Štajerskem naseliti. Tako bi se — češkim renegati uničevalo Slovence! Pride tu vmes še neko drugo vprašanje: Kako pridejo štajerski davkoplačevalci do tega, da bi vzdrževali javne šole za deca, ki ne spada v našo deželo?

K volitvam v mariborski zastop nam pišejo iz Maribora: Razumemo, zakaj je »Slov. Narod« tako mirno pisal in poročal o teh volitvah. Vendar pa je v interesu dobre stvari potrebno, da se odločno graja to, kar ni bilo v redu. Resne priprave za volitve so se začele šele zadnji teden, kakor se namrzi, šele na drezanje »Slov. Naroda«. Razposlal se je posameznim volilem v veleposestvu nek cirkular, v katerem naroča »Slovenska katoliška kmetijska stranka«, naj se voli v okrajni zastop te in te može. Nekatere, kakor Pekarja pri Sv. Jakobu, se niti vprašalo ni, ali se jih naj sploh kandidira ali ne. Vrh tega je bil med kandidati v okraju neznani dr. Leskovar. Kdor pa ga je poznal, ga ni volil. Omenjeni Pekar, ki je bil od klerikalne strani izvoljen za župana pri Sv. Jakobu, je že mesece in mesece poprej pobral pooblastila za Nemce in ti so ga tudi kandidirali. Pri Sv. Jakobu je cela vrsta žensk veleposestnic; te so dale pooblastila Nemcem, ker slovenski zaupnik ni ničesar storil. »Slovenska katoliška kmetijska stranka«, ki je tako imenitno vodila priprave za volitve, še naj-novejšega popolnega imenika volilec imela ni. Mnogi takozvani »slovenski« veleposestniki so sploh ostali doma. Tako se je Bauman iz Št. Ilje odpeljal v Marjino Celje, menda majke božje prosit za zmago, kakor svoj čas opat Ogradi v Celju. Pa to še ni vse. Želimo, da bi bilo pri prihodnjih volitvah boljše.

Iz Zgornje Radgone nam pišejo: Bračijanci so torej zmagali in naš okrajni zastop bo štel v bodoče dvetrjetinsko nemškutarsko večino. Za načelnika bo že prihodnje dni zopet izvoljen glasoviti »večni kandidat« Franc Bračko v Orehovi vasi. Slovenci so se pokazali tako slabotne in malomarne, da se volitev v veleposestvu še udeležili niso. Z udeležbo bi vsaj ugotovili število svojih glasov. Sicer pa, če že govorimo o slovensstvu, kaj smo imeli od sedanjega »slovenskega« okraj. zastopa? Sedela je v njem cela vrsta starih, skopih, strogo konservativnih kmetov z enim župnikom na čelu. Razumela ni večina teh ljudi ničesar, najmanj tri četrtine se jih sploh nikoli ni oglasilo k besedi. Ceste so zanemarili, storili niso pa na drugi strani prav ničesar, kar bi kazalo, da imajo Slovenci moč v okraju. Liberalne inteligence niso marali, živeli in vegetirali so tako dolgo, da jih je zadela usoda, ki, kar se njihovega stvarnega dela tiče, ni nezasluzena. Usoda tega zastopa je kričeč dokaz za to, kako zelo potrebujemo med kmečkim ljudstvom več izobrazbe, samostojnosti, zavednosti. Ali ni bilo žalostno, da so v dosedanjem okrajnem zastopu govorili in debatirali o čisto slovenskih zadevah le Nemci? Slovenski zastopniki so kakor klade molčali in koncem koncev glasovali ponižno kot ovca z enim ali drugim delom — Nemcev. Tudi duhovništvo se je — morda namenoma in iz gotovih ozirov — pokazalo v okraju popolnoma nezmerno za vsako javno delo. Obupno je — ali za obupati ni. Ponemčel se okraj zaradi tega poraza ne bode. Zidati bo treba — znova, da ostane okraj končno vendar za vedno v slovenskih rokah. Ali župniki in roškarjanski kmetje brez trdnega, odločno narodnega vodstva ne bodo tega nikoli dosegli. (V tem okraju je doma »general« dr. Korošec. Ali se ni nič pobrigal za te volitve z dičnim orjakom Roškarjem? Sumljivo je, da »Straža« tako — previdno molči. Op. ur.)

»Republika vlada v »Kmečki zvezi«, piše »Sloga«. Kajti njen »kmečki« vodja se bori proti preknupcem, ki res hočejo na škodo hmeljarjev napraviti preveliko kupčijo; »gosposki« župan Cukala iz Gomilске, ki je bil nekoč izvoljen za odbornika kmečke zveze, pa noče ničesar vedeti o odstopu od predprodaje. Tako prideta vsak do svojega cilja, Korošec in — Cukala. — K temu pripomnimo mi, da doslej ni niti eden klerikalni hmeljski prekupec storil kaj za hmeljarje, dočim so mnogi liberalni prekupei odstopili na veliko lastno škodo od predprodajnih pogodb. Boljše je vedno počakati, kaj store bližnjemu v korist klerikalci; potem je še vedno čas, da dobrim vzgledom sledimo...

Kmetijska šola bi bila nujno potrebna za Slovenske gorice, bodisi v Ljutomeru ali pri Sv. Lenartu. Posebno bi se moralo v njej ozir jemati

na vinoreje in kletarstvo. Viničarski tečaj v Ptuj, Maribor in Zg. Radgoni absolutno ne zadostujejo. Mladina prihaja iz njih tudi mnogokrat pokvarjena domu. No — dični orjak, zgani se! Treba je še, da za obilne svoje dijete kaj storijo!

Mariborska Ciril-Metodova družina je poslala meseca avgusta v Ljubljano sledeče prilepke: Narodni davek (nabr. g. Majec) 18, nabiralnik v Narodnem domu 18, v Medenovi gostilni 4, pri g. Rapocu 5, v Amrovi gostilni pri Sv. Martinu 3, v Murševci gostilni pri Sv. Petru 2 in oni gimnazijskih dijakov 9, skupaj 59 kron. Hvala pristrčna vsem nabiralcem, posebno pa našim dijakom, ki vkljub skromnim razmeram ne zabijo naše družbe!

Požar. V soboto zvečer je začelo iz neznanega vzroka goriti gospodarsko poslopje posestnika Lencičgerja na Topolem, in ker ni v bližini vode, se je požar hitro širil in preskočil tudi na gospodarsko poslopje Ogrizka. »Feuerwehr« iz Slatine je sicer dospel polnoštevilno, a gasil tako, da je bilo čuti glasno godrnjanje in klicanje, da bi bilo boljše, če bi »Feuerwehr« ostal doma in meglo pumpal. Škode je 6 do 7000 kron. Zavarovalnina je neznatna.

Koroško.

Čebelarški shod v Brnci na Koroškem se vrši 8. t. m. ob 4. uri popoldne pri čebelnjaku g. Petru Kofler. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarškega društva g. nadučitelj A. Likozar iz Ljubljane o naprednem čebelarstvu in o organizaciji čebelarjev.

Ponesrečeni podžig. V Feldkirchnu je dobil 10letni posestnikov sin Franc Tschekl na skednju škatljico od vžigalce. Škatljica je ležala na nekem tramu med senom. Napolnjena je bila s smodnikom, na njej pa je bila ugasnjena kresilna goba. Goba je pregorela namreč samo do škatljice jo nekoliko ožgala in ugasnila. Jasno je, da je hotela tu zanetiti zločinska roka požar. Skedenj je napolnjen s senom. V senu pa so ležali štirje otroci posestnika, ki bi bili brezdvoma pogoreli, če bi se bil užgal smodnik. Storilec še niso našli.

Radi nenravnosti so aretirali včeraj pri Mariji na Zilji pletarja Alojzija Rusa in ga odpeljali v zapore deželnega sodišča v Celovcu. Pregrešil se je nad nekim 9letnim otrokom.

Tramvajske nesreče v Celovcu. V Celovcu se ponavlja kot običajno, kjer se uvede električna cestna železnica večje in manjše nesreče. Včeraj je zadel v Schillerparku tramvaj v voz nekega izvoščeka. V vozu sta sedela dva gospoda, ki sta se v zadnjem trenutku rešila. Sunek je bil tako silen, da se je voz, ki je bil še nov popolnoma polomil. Konj in kočija sta dobila manjše poškodbe. Na Radeckijevi cesti pa je zadel tramvaj v voz puntigarnske pivovarne. S pivom obložen voz se je umaknil nekemu izvoščeku med tem pa je pridvil tramvaj. Voznika je vrglo par metrov daleč v cestni graben, voz pa je znatno poškodovan. O nesrečah posameznih pasantov pa dohajajo redno skoro vsak dan nova poročila.

Sumljiva bolezen. Pod tem naslovom prinaša celovski »Kärntner Tagblatt« jako rezervirano vest, da je obolel v Celovcu na cesti proti Velikoven prodajalec in prevoznik premoga Ivan Korenter za neko sumljivo infekcijsko boleznijo. Korenterja so oddali v infekcijski oddelek bolnice.

Požari. V nedeljo so zažgali otroci skedenj posestnika Ogerčnik v Karnbergu pri Sv. Petru. Ogenj se je razširil tudi na hišo in gospodarsko poslopje. Pogorelo je vse. — Dne 3. t. m. ob 10. uri zvečer pa se je vnelo posestvo Singerjevo v Trebljih. Domači so že vsi spali in le z največjo težavo so jih rešili iz goreče hiše. Singerjevo posestvo je zavarovano za 4000 K, škoda pa znaša gotovo še enkrat toliko. Vzrok ognja ni znan. — Dne 29. t. m. je izbruhnil požar pri posestniku Jožefu Alsacherju na Jezeru. Pogorelo je celo posestvo. Škoda znaša nad 10.000 K, zavarovalnina pa le 4000 K. Ogenj je potaknila domača dekla Franciška Brunner iz Mlinega na Gornjem Koroškem. Ko je začelo goriti je Brunnerjeva pobegnila k svojim staršem.

Primorsko.

Velika procesija za dež v Gorici. Včeraj jutraj je bila v Gorici velika procesija za dež. Okoli 4000 je bilo udeležnikov, skoro sami Slovenci in Slovenke, Lahov in Lahinj med temi je bilo mogoče kakih 300 največ, drugi so rajši spali. Procesije se je udeležil tudi nadškof. Peklo je solnce, ko je pričela procesija, peklo je bolj, ko je končala.

Požarni avtomobil iz Gorice do Postojne. Kakor čujemo, začne v kratkem voziti namesto dosedanjega poštnega voza avtomobil iz Gorice do Vipave in v Postojno.

Sokolstvo na Gorickem napreduje počasi, da dobro. V tolminskem glavarstvu je bila doslej sokolska družba le v Cerknem, pred časom pa se je ustanovil Sokol tudi v Kobariidu. Vsak začetek je težak. Težkoče so bile tudi v Kobariidu ali so premagane in v nedeljo 10. t. m. bo imel Sokol svoj prvi nastop. Pričakovati je, da se ustanovijo Sokolska društva tudi v Tolminu, Kanalu in Bovecu.

Klerikalci in delavstvo v Gorici. Dolgo let se že trudijo klerikalci v Gorici dobiti delavce na svojo stran, ali dobili so le nekaj starih dninarjev. Kar je delavec v pravem pomenu besede, jim ne pride blizu. V nedeljo je bil shod v »Centralu«. Dr. Pavlica se je branil proti bridki resnici, da obljublja gorški klerikalci delavcem plačilo onkraj groba, pa je vendar to res. Govoril je tudi zastopnik N. d. o. Dr. Pavlica se boji, da mu kmalu utečejo vsi oni, katere se sedaj tišči v svojem katoliškem društvu.

Nesreča pri gorickem ženskem učiteljsku. Včeraj popoldne ob 3. se je utrgal pri dozidavanju ženskega učiteljskega velik oder. Na njem so bili slučajno samo 4 delavci. Pri padcu je običaj eden delavcev mrtev, trije pa so težko ranjeni. Pod odrom je stal en delavec, ki pa se je toliko pravočasno umaknil, da je dobil le lahke poškodbe. Mrtev je 18letni Iv. Klančič iz Ločnika, težko ranjeni pa so: Anton Bizjak, Andrej Komel in E. Gril. Lahko ranjen je Avgust Markič. Vzrok nesreče je še neznan. Delo je prevzel zidarski mojster Mrach.

Kolera. V Trstu in okolici je torej, kakor poročajo listi, kolera prenehala. Vsi, ki so bili pod zdravniškim nadzorstvom, so odpušteni, bolniki so okrevali in že več dni ni nihče obolel. Nasprotno temu pa se razširja kolera v Dalmaciji. Včeraj je proglasil zdravstveni oddelek ministrstva za notranje zadeve dva slučaja kolere v Supetarski Dragi, danes pa objavlja še zopet nov slučaj. Tržaško pristanišče je prosto. Stroge odredbe pa so v veljavi za ladje in blago raznih laških pristanišč. K temu je prišel tudi Tunis, kjer se je pojavila kolera. Odpravljene pa so vse zdravstveno varstvene odredbe glede ladi in blaga, ki pridejo iz Marselja, kajti pokazalo se je, da je Marselj prost kolere.

Nenavadna smrt v pisarni. Včeraj popoldne se je nenadoma onesvestil v pisarni med delom prokurist tvrdke Grioni v Trstu 73letni Franc Dejak. Omahnil se s stola, padel na tla in bil v par minutah mrtev. Došli zdravnik je konstatiral le še smrt. Dejaka je zadela brčkone srčna kap.

Usodna tatvina. Ko se je vrnila včeraj iz kratkega sprehoda v svoje stanovanje v Trstu Marija Karis, je našla vlomljena vrata. Pri preiskavi so dognali, da so tatovi odnesli iz stanovanja eno zlato vrčico, vredno 60 K, srebrno uro, vredno 20 K, in 60 kron gotovine. Žena se je tatvine tako prestrašila, da je dobila močan živčni pretres. Odpeljali so jo v bolnico, kjer bo sicer okrevala, vendar pa ji bodo ostale trajne posledice te bolezn.

Napad s samokresom. Včeraj so aretirali v Trstu 27letnega dninarja Ivana Ravnika. Napadel je s samokresom na cesti kovača J. Godina in ga težko ranil. Ravnik napad pripozna, hoče pa ga ublažiti z dejstvom, da ga je Godina dražil, kar pa je neverjetno.

Izmišljen napad. Brezposelna dekla Dora Debeljak se je zglasila včeraj na policiji. Napravila je ovadbo, da sta jo napadla v minoli noči dva neznanca in izsilila od nje pod pretjo smrti 40 kron. Ta ovadba je brzokone izmišljena in si je navihana dekla hotela pomagati s tem le iz zadrege radi denarja.

Iz srednješolske službe. Profesor deželne realke v Trstu Josip Schiller je prestavljen na Ludvikovo gimnazijo na Dunaju. Suplent na državni gimnaziji na Dunaju Julij Vetrnik pa je imenovan za provizoričnega učitelja na tržaški realki.

Pomanjkanje mesa v Trstu. Mestni magistrat tržaški je odposlal na ministrskega predsednika brzojavko, v katerej zahteva ponovno kvantitativno in časovno neomejeni uvoz argentinskega mesa. V brzojavki posebno poudarja nezadovoljnost in obče razburjenje prebivalstva radi redno naraščajočee dragine živil. Podobno brzojavko je poslalo baronu Gautschu tudi predsedstvo trgovske in obrtne zbornice.

Samomor radi oslepljenja. Radi neke bolezn je popolnoma oslepela 14letna deklica Josipina Bartoli v Trstu. Ker ni upala, da bi še kdaj ozdravela, se je hotela umoriti. Izpila je čašo terpentina, ker drugega strupa ni mogla dobiti. Odpeljali so jo v bolnico. — Na cesti v Bošketo pa je našel včeraj neki gospod v mlaki krvi elegantno oblečeno damo. Po-

leg nje je ležal revolver. Spoznali so jo za 29letno Aliso Božičevo, ki je iz neke boljše rodbine iz Dalmacije. Ustrelila se je radi nesrečne ljubezni. Zadelo se je v leve prsi. Težko ranjeno so odpeljali v splošno bolnišnico.

Goreči parnik. Parnik lesne tvrdke Feltrinelli, ki je bil obložen z lesom, se je vnel med vožnjo na višini Maria di Lueca. Parnik je sicer pogasil ogenj z lastnimi sredstvi, vendar je precej poškodovan in za daljno vožnjo neraben. Kako je nastal ogenj, še niso izvedeli.

Napad na bega. Iz Sarajeva poročajo, da je napadel na Visokem nek kmet na veselici, ki so jo priredili domačini povodom žetve, nekega bega. Predno pa je mogel izvršiti napadalec svoj zločin, je prišel očetu na pomoč njegov sin, ki je usmrtil napadaleca s koso.

Kako je prišlo do umora srbskega kralja Aleksandra in kraljice Druge?

(Konec.)

II.

Bivši minister Genčić je bil torej obsojen v sedemletno težko ječo radi razžaljenja veličanstva, ker je pisal kralju Aleksandru iz inozemstva več pisem, v katerih se je prav prosto dušno izrazil o Dragi.

Genčić je sedel sedem mesecev v ječi v Požarevcu. Končno se je Novaković, cigar zet je bil Genčić, in Ljubi Kraljeviću posrečilo posredovati, da je bil Genčić pomiloščen. Početek zarote. — Prvi sestanek zarotnikov v hiši Slovenca Sebastijana Roša. — Zakletev.

Novaković piše o početku zarote tako-le:

Po vrnitvi Genčićevi smo bili nekaj časa povsem mirni. In prav jaz sem bil tisti, ki sem hrepenel po miru, ker mi je bilo že preveč razburjenja, trpljenja in muk.

Toda pregovor pravi, kar je usojeno, je usojeno. Usojeno mi je torej bilo, da se zapletem še v večje muke in nadloge in da denem na kocko ne samo svoje življenje, na katerem mi itak ni bilo bogve koliko ležeče, marveč tudi eksistenco svoje žene, svoje-ga deteta in vnuka in vse svoje imetje.

Genčić ni mogel mirovati, a to je tudi umljivo, ker je mnogo pretrpel. On je imel sestriča Antonija Antića, ki je bil takrat konjeniški nadporočnik na višjem kurzu.

Ta mladi častnik je bil po povratku Genčićevem kakor se pravi, kuhan in pečen v naši hiši, bil je pri nas celo na obedu in večerji.

Po mojem mnenju je to precej omejen človek, a prav to je bilo, kar je zagotovilo uspeh: on ni absolutno imel prav nobenega svojega mišljenja, zato je slepo sprejemal in točno izvrševal vse ono, kar mu je naročil in zaukazal Genčić. Ker je bil tudi sicer dobrodušen človek, je bil pri svojih tovariših, zlasti pri onih na višjem kurzu, izredno priljubljen. Ker so ga imeli radi, so mu verovali vse, kar jim je, nagovorjen po Genčiću, pravil.

In tako je, malo po malo, pridobivajoč drugega za drugim od svojih tovarišev, sestavil deseterico, ter jih nekega večera povabil na svoje stanovanje na razgovor.

To pa se je zgodilo tako - le:

Na večerji v »Oficirskem domu« je bilo večje število častnikov, zlasti onih z višjega kurza. Antonije Antić je povabil nekatere izmed njih, katerim je zaupal, naj pridejo po večerji k njemu na čaj.

Ker so čakali, da se ostali nepovabljeni častniki razidejo, so se nekoliko zakasneli. Nato pa so odšli po dva in trije v Antićevo stanovanje. Antić je takrat stanoval nasproti hiši g. Velkovića, v hiši nekega inženirja, če se ne motim, v hiši gosp. Roša.

(Inženir Sebastijan Roš je Slovenec, doma iz Hrastrnika na Štajerskem. V Beogradu že živi okrog 30 let in uživa splošno ugled.)

Ko so stopili v sobo, so opazili, da so bile zavese spuščene in da je bilo vsako okno še zastrto s posebnim prtičem.

S tem se je hotelo zavarovati, da se od zunaj ni absolutno moglo videti, kdo je v sobi in kaj se v nji godi.

Na sredi sobe je stala miza, na njej pa je puhtel velik samovar.

Za mizo je sedel Genčić resnega obraza, odet v črno obleko.

Antić je bil predstavljen častnikom, s katerimi se Genčić še ni poznal; bili so to ti - le oficirji: stotnik Radomir Arangjelović, Dragomir Nikolajević in Dušan Glišić ter nadporočniki Milan Petrović, Milan Miljković, Dragotin Dulić, Nikodije Popović in Jevrem Popović.

Ko je bilo predstavljanje končano, je izpregovoril Genčić: »Prišel sem k svojem sestriču radi nekega posla in zelo mi je drago, da sem se

pri tej priliki seznanil z njegovimi dobrimi prijatelji in tovariši, o katerih mi je že čisto govoril. Ko so se končali pri takih prilikah običajni pogovori, se je Genčič obrnil na častnike z vprašanjem: »Prosim Vas, gospodje, kakšno je razpoloženje nasproti današnjemu sistemu?«

Nekateri izmed oficirjev so odgovorili: »Obupno.«

Nato je Genčič nadaljeval: »Vedno bo huje in huje, dokler se ne najdejo dobri Srbi in junaki, ki bodo nastopili proti temu zlu ter napravili konec zlu in nezgodnemu sedanjemu stanju. Vsi pošteni ljudje, vsi, ki to zemljo ljubijo in vidijo, kaj se v nji godi, obupavajo in se nadejajo edino v srbsko vojsko, odnosno v častnike, ki so edini danes v položaju, da rešijo zemljo iz bede in nevolje, v katero sta jo spravila kralj Aleksander in njegova Draga. Gospodje, dolgo sem si želel, da se mi ponudi prilika, govoriti z nekaterimi inteligentnimi mladimi oficirji.

Ker vidim pred sabo same dobre in odlične častnike, može, ki jih boli sree radi domovine, mislim, da lahko svobodno govorim z vami o onem, kar danes teži vsakega Srba, ki ljubi svojo rodno grudo.«

Nato je Genčič obširno govoril o zunanji politiki, kako na slabem glasu je Srbija v Evropi, kako je Srbija in njen vladar v zasmeh vsem, kako je v armadi nered, kako se preganjajo tisti, ki ne ploskajo vsaki budalosti itd.

Ko je Genčič zapazil, da so ti mladi ljudje pripravljeni na vse, jih je pozval, naj se zakolnejo na svoji oficirski časti in na svojem orožju, da bodo z vsemi silami delovali na to, da se država spasi od takega vladarja in če tudi za ceno njegove glave. Nato je eden izmed častnikov potegnil sabljo, jo položil na mizo in držeč rolna na tej sablji, so se vsi navzoči častniki zakleli.

(Dalje prihodnjič.)

Dnevne vesti.

+ **Klerikalci delajo dobičke.** V starih časih so imeli v Ljubljani lepo navado: Kdor je goljufal pri meri ali pri vagi ali kdor je krivično dražil živila, tega so položili na franciskanski kmeti v nekakšno kočarico in ga spuščali v Ljubljano. Spustili so ga po trikrat in štirikrat, da je v vodi galgal in prestal smrti strah. Sem in tja se je tudi zgodilo, da so kakega goljufa ali oderuha z živili potegnili iz vode, ko je bil že mrtev. Sedaj, v času strahovite draginje, je res obžalovanja vredno, da to spušcanje v Ljubljano ni več dovoljeno. Če bi bilo še v navadi, bi zaslužili nekateri klerikalci, da bi jih pustili gagati v Ljubljani kar mogoče dolgo, kajti njih početje presega vse meje. Ne samo, da se z ljuto silo upirajo vsaki pomoči zoper draginjo, še sami store kar je le mogoče, da bi draginjo povečali, pa ne zato, da bi imel kmetovalec korist, ampak da bi sami delali dobičke. Nakupovanje in izvažanje sene, ki bo imelo najhujše posledice za živinorejo in vsled katerega bo nastala huda draginja, nam to najbolje kaže. Kako delajo klerikalci s kmetom, priča naslednje dejstvo: Vrhniška senska zadruga, ki ni drugača, kakor organ »Gospodarske zveze«, je posestnike grozovito odrad. Od izjanskih kmetov, ki itak nimajo dosti izgubiti, je vrhniška senska zadruga pokupila kakih deset vagonov sene še po dve kroni stari cent. To je že nečloveško oderuštvo. Tudi tašča bivšega vrhniškega župana dr. Marolta, ki je vendar vneta klerikalka, so njeni somišljeniki enako odradi. Ujeli so jo, da je vrhniški senci zadrugi prodala vse svoje seno po 2 K 10 v stari cent. Tako derejo klerikalci kmetosko ljudstvo in delajo zraven velike dobičke. V vrhniški senci zadrugi se sploh gode zanimive stvari. Načelnik, dober kmet Semerl p. d. Zelodec, je odstopil, ker mu je začelo odlično delovanje za druge malo dišati. Zadruga je dobila sedaj v osebi velikega, skušenega kmeta Ciglerja načelnika prve vrste in že danes lahko prorokujemo, da ji bo prav tako vzlic odiranju pri senu pomagala na oni svet, kot je pomagal nedavno nekemu senskemu prekupcu, da je danes zelo na slabih nogah. Kot krono vsega tega pa moramo smatrati pravila senske zadruge, ki določajo, da v slučaju razida zadruge, razpola s premoženjem vrhniški — tehant, dočim se kmet lahko obriše. Pa ne samo pri senu, tudi pri krompirju in pri zelju derejo klerikalci kmeti in polnijo svoje žepe. Na Posavju kupujejo krompir in zelje in ker ljudje nič ne vedo, kakšne so cene v Trstu in drugje in kakšne še bodo, so se dali ujeti. Tako bomo imeli doma velikansko draginjo, par klerikalcev, zbranih okrog Gospodarske zveze pa ogromne profite. In tako organizacija še podpira državo in ji daje na tisoče in tisoče subvencij. Oh, res škoda, da so odpravili lepo staro navado in da oderuhov in goljufov z živili več ne

spuščajo v Ljubljano. Gotovi klerikalci bi zaslužili, da se jih vsak dan spuša v vodo in pusti gagati.

+ **»Gospodarska zveza« in senska kupčija.** »Gospodarska zveza« se vedno ni pokopala nade, da se ji bo končno vendarle posrečilo nakupiti toliko sene, da bo mogla izpolniti pogodbo, ki jo je sklenila z neko trdvo glede izvoza 1000 vagonov krme. Njeni agentje so preplavili vso deželo in skušajo dobiti kmete na svoj mlin. Toda kmetje so postali previdni in nečejo prodati sene, to tem manj, ker jim »Gospodarska zveza« ponuja nižje cene kakor so na trgu. Te dni je bil v Kropi zastopnik »Gospodarske zveze« — rejen, majhen, okrogel, bradat možiček, če se ne molimo, čuje na ime Pelc — in kupoval sene. Ponujal je za meterski stot 4 krone. Toda naravnost ni nobene kupčije, ker so kmetje odklonili vsako prodajo, češ, da bi bili tepci, ako bi dali seno po 4 krone, ko se že sedaj na trgu plačuje po 5 kron 50 v in po 6 K. Pelc ali kakor se že imenuje je odšel z dolgim nosom iz Kroke. Z enakimi uspehi se vračajo s kmetov tudi drugi agentje. Zato je jela »Gospodarska zveza« razmišljati, ako bi se ne dala poskusiti s kupčijo na Spodnjem Stajerskem. Razpela je že tudi tamkaj svoje mreže ter stoji v zvezi z nekim K. v Celju glede dobave 100 vagonov sene. Smatrali smo za svojo dolžnost, da smo zabeležili tudi to, ker je nam blagor slovenskega ljudstva na Stajerskem prav tako na srcu, kakor so nam pri srcu koristi našega kmeta na Kranjskem. Pri tem pa smo prepričani, da bodo oblasti na Stajerskem znale prav tako varovati kmetijske interese, kakor jih ne znajo varovati kranjske oblasti. Uverjeni smo, da bodo na Stajerskem brez velikih ceremonij napravili konec protiljudskemu in pogubnemu delovanju »Gospodarske zveze«.

+ **Korupcija in nemškutarstvo** prav bujno cvete v deželni bolnici, odkar gospodarijo doli klerikalci. Pred par dnevi je bil imenovan brez razpisa službe, kakor je predpisano, za sekundarija dr. Primšar, ki je še le nedavno tega promoviral. Seveda je dr. Primšar klerikalec, zdravniški-volontarji, ki že dlje časa služujejo na zavodu, pa najbrže niso. Da ima tudi Nemeč prednost pred domačinom, ako ta ni klerikalnega mišljenja, dokazuje dejstvo, da je bil vkljub temu, da je v zadnjem času absolviralo svoje študije vse polno slovenskih medicincev, ki iščejo sedaj mesta, nastavljen v deželni bolnici — nemškutar dr. Tratnig! Klerikalci pač ostanejo vedno dosledni: Raje Nemca kakor pa slovenskega naprednjaka!

+ **V prisilni delavnici** se posebno dobro spozna delovanje in nehanje našega preslavnega deželnega odbora. Zopet se pritožujejo prisilnični pazniki, zlasti Fran Putrle, zaradi popravljanja stanovanj. Vojski med pazniki in med ravnatelstvom je vzrok ta-le: Pazniki, ki stanujejo v hišah prisilne delavnice, morajo plačevati stanarino ravno tako, kakor če bi stanovali v privatnih hišah, a da bi se jim stanovanja kaj popravila in prenovila, to ne pride na misel deželnemu odboru, še manj pa seveda direkciji, ki ima od klerikalnega deželnega odbora vezane roke in se ne more ganiti. Pazniki prosijo in zahtevajo neprenehoma popravila, ker je vse razdrapano in razbita, a ne dosežejo ničesar. Kar pa dela posebno hudo kri, je pa to, da morajo pazniki pri svoji skrajno naporni službi plačevati stanarino, dočim je Anton Jeglič, ki ima veliko boljše plačo kot drugi pazniki, stanarine oproščen. Ta Jeglič je netjak ljubljanskega škofa. Lahko bi stanoval v svoji hiši, pa je svojo hišo raje v našem dal, ker so mu dali v deželni hiši zastoj stanovanje, med tem, ko morajo drugi pazniki stanovanje plačati. A ne samo to. Čim je stopil v službo, mu je deželni odbor daroval nekaj triletne, tako da je takoj imel tako plačo, kakor da bi služil že deset ali več let. Vse za to, ker je netjak ljubljanskega škofa. Ali ni to korupcija najgršje vrste, ali ni to nezastlišano protežiranje žlahte? Tako si tolmačijo sedanji klerikalni gospodarji nesrečne Kranjske dežele načelo: »Enaka pravica za vse!« Pri nasprotnikih vidijo vsak pezdireček, ki ga, če le morejo, razkrije z najgršimi lažmi in huronskim vpitjem, da bi s tem nevedne ljudi preslepili in zbegali, brunov v lastnem očesu pa ne vidijo. Prisilna delavnica je tudi en dokaz, da je klerikalno gospodarstvo pristransko, krivično in koruptno. Klerikalci delajo samo na to, da bi vse spravili pod svojo oblast in si povsod ustanovili korita in zato je neizprosna boj proti klerikalcem najsvetejša naloga vseh poštenih ljudi v deželi.

+ **Dr. Zajc** nam je danes telefonično sporočil, da Röntgenov aparat v deželni bolnišnici ni pokvarjen in da dobro funkcijonira. Dr. Zajc je pa — seveda namenoma — pozabil povedati, da aparata vendar ne morejo

rabiti, ker ni ploče za presvetljenje. Ta je namreč potrla in čakajo, da dobe novo.

+ **Nemška temeljitost.** V drugem zvezku za mesec avgust je priobčila »Deutsche Alpenzeitung«, ki izhaja v Monakovem, članek »Veldes in Krain«. Člančič je spisal neki Th. Girm-Hochberg. Ne trdim, da bi člančič ne bil simpatično pisan, da pravimo celo, da je napisan z gorkoto in z vidnim navdušenjem za ta najlepši košček zemlje slovenske, toda nekaj je, kar nas moti, to je proslavljenost — nemška temeljitost. Pisec sicer ve, da je Bled na Kranjskem, toda njegovo zemljepisno znanje je tako veliko, da piše, kakor da bi naša dežela pripadala — Hrvaški. V uvodu namreč vzklika: »Veldes! Vor der Eröffnung der Tauern- und Karawankenbahn das Baden - Baden Kroatiens und Istriens.« — In če Kranjska pripada državnopravno Hrvaški, je povsem naravno, da se na Bledu govori — jezik hrvaški. »Vor dem Bahnhof stehen die netten, kleinen Wagen in grosser Anzahl, und ihre kroatischen Kutscher versuchen mit Hilfe der so verpönten deutschen Sprache den Reisenden die Vorzüge ihres Gefährtes auseinander zu setzen.« Ker Girm-Hochberg ni v geografiji posebno dobro podkovan, mu ni zameriti, ako se na Bledu tudi težko orijentira, zato pravi: »Sieh durch Fragen bei den Landbewohnern orientieren, ist mehr für Kenner der kroatischen Sprache möglich, da die freundlich gegebene Antwort stets slavisch erfolgt (aber aber deutsch rechnen und zählen können fast alle.« Pisec torej mora priznati, da so Blejci izredno vljudni ljudje, samo to jim zameri, da pač znajo nemško računati in šteti, sicer pa dajejo prednost rodnemu slovenskemu — slovenskemu jeziku. Da bi le bilo res tako! Blejci so v občejanju prav vljudni in prijazni, sicer pa so naravnost strašni ljudje, saj kaže vse njihovo dejanje in nehanje na to, da so najmanj vsestranski zarotniki. Pomislite, ta strahota, mali dečki nosijo baje rdeče fese! »Die kleinen Blondköpfe, die mit ihren blauen und grauen Augen so nordisch anmuten, bekommen sieher die vielen neuen roten Fese, die sie stolz tragen, von einem allslavischen Verein gratis geliefert als Demonstrationsmaterial gegen den Invasionslaster der deutschen Touristen seharen.« Kakor razvidijo čitatelji, je Girm-Hochberg nanizal v svojem članku o Bledu dokaj gluposti in precejšnjo porcijo zlobnosti, toda vse to nas niti malo ne razburja: pisatelja, ki je na Bledu videl rasti — cedre (odort versteinen sich die altdonischen, rosenumrankten Villen hinter drei Stock hohen Zedern und Eichen), pač ni moči smatrati za resnega. Sicer pa ima članek »Veldes in Krain« eno dobro stran, to namreč, da sta slovenski in hrvaški jezik tako slična, da nepoučeni tuje ne more razločevati drugega od drugega.

+ **Praktični nasveti Kobilčarjevega Jurčeta.** »Slovenec« piše, da je v nedeljo pri političnem shodu na Vačah litijski župan Kobilčarjev Jurček podal možem dokaj praktičnih nasvetov glede volitve. Radovedni smo, če je možem tudi povedal, kako se po volitvi zliiva gnojnice skozi okno na mirno mimo idočim ljudem. — Radovedni smo tudi, če je praktični mož povedal, kako je svojo mater pregovoril, da naj ona vse nase vzame, kar je tudi storila in je bila obsojena na dva meseca strogega zapora s postom in trdim ležiščem. Radovedni smo dalje, če jim je praktični mož povedal, kako mati joka, ker je morala v zapor. Radovedni smo tudi, če praktičnega moža ni prav nič sram. Najbolj pa smo radovedni, če bo kdaj pri kaki občinski seji kaj o tem omenil in predlagal: Občinski zastop skleni, da naj župan ali toži, ali pa odstopi, ker mož s takim madežem vendar ne more biti župan.

+ **Volitve v Spodnji Šiški** so razpisane, in sicer za nedeljo, dne 24. septembra t. l. Volitev se bo vršila v občinski posvetovalnici od 10. dopoldne do 4. popoldne. Tozadevni razglas, na katerem so označene tudi vse določbe, je javno nabiti.

+ **Imenovanje.** Višji davčni upravitelj Anton Orehek v Kranju je imenovan povodom svoje vpokojitve za cesarskega svetnika.

— **Priprave se za cvetlični dan!** Vest o prireditvi cvetličnega dne 24. septembra, prodira v vse vrste Slovencev. Skoro brez izjeme je navdušeno sprejeta. Treba pa je sedaj, da se to navdušenje »praktično« pokaže. »Odbor za cvetlični dan« v Ljubljani prosi vse rodoljubne Slovence, da se brez odloga obvezno prijavijo za doposlanje svežih ali umetnih cvetlic za razpodoj v prid dijaškemu podpornemu društvu »Radogoj«. Narodne dame iz dežele prosimo dalje, da pridejo dne 24. septembra tudi v Ljubljano osebno sodelovat, ali pa v svojem kraju napravijo poseben cvetlični dan. Vse naj teknuje v olajšanju dijaške bede! V vseh zadevah za cvetlični dan se je

obrniti na »odbor za cvetlični dan« v Ljubljani.

— **Kako se skrbi za vojake.** Po-ročajo nam ta - le škandalozen dogodek: Na vrtu »Kranjske stavbinske družbe« leži kakšnih 20 bolnih vojakov 5. domobranskega polka iz Pulje. Mnogi izmed njih se komaj gibljejo, a nimajo niti skorjice kruha. Vojaki niso že dlje časa ničesar jedli in so gladni, da se bogu snili. Ker nima nobeden izmed njih niti novčiča, prosijo mimo idočim ljudem, naj jim za božjo voljo dajo kaj jesti, da ne poginejo od glada. In usmiljeni ljudje, sami reveži, ki so vsled draginje večkrat lačni kakor siri, so si opoldne pritrkali od svojih ust, da so ubohe nahrani. A tam v bližini bolnih in lačnih se nahaja palača deželne vlade in stanovanje vojaškega poveljnika. Ali ni to ironija? Ali se tako postopa z avstrijskimi državljani?

— **Kaj pa je to?** Na šentjakobskem zvoniku vihra še sedaj vrhu stolpnega križa zastava, ki je bila obešana že 23. julija t. l. v proslavo cerkvenega proščenja. Kakor se pripoveduje, je menda le resnično, da je prišlo med šentjakobskimi mežnarji do razdora in nevoščljivosti zaradi tistih 10 K, ki jih je dotični vsakokrat zaslužil, ko je nesel ter privezal zastavo vrh stolpa. Kakor ljudje pripovedujejo, je preje opravljal to delo neki mladi mežnar, katerega pa sedaj ni več tu. Ta je bil radi 10 K silno nevoščljiv tesarju Martinetu, ki se je prvi splavil na tihem na zvonik in privezal zastavo ter ga je prehitel in mu odjedel tisti zaslužek. — Sedaj pa tega mladega mežnarja ni več; odšel je s tistimi 10 K in zdaj ni nikogar, ki bi zastavo snel, kajti g. župnik Barle, ki je bolj skop človek, pa ni pri volji, da bi dal še 10 K prvemu praporščaku tesarju Martinetu, ki je to stvar upeljal. Iz tega je razvidno, kako da so si cerkvene miši nevoščljive. — G. župnik, poučite nekoliko svoje ljudi o Kristusovih zgledih, ki pravijo: ne bodi nevoščljiv in ljubi svojega bližnjega kot samega sebe!

— **Imeniki volitev,** ki so preostali od letošnje občinske volitve in ki obsegajo nad 9000 ljubljanskih naslovov v alfabetskem redu ter torej izvrstno služijo za naslovnik, so, kolikor jih je še na razpolago, pri ekseditu magistrata za ceno 10 K za kompletan eksemplar na prodaj.

— **Kontrolni zbori.** Vojno ministrstvo je odredilo, da se letos ne vrše kontrolni zbori.

— **Iz ljudskošolske službe.** V Ljubljani ustanove letos 1. pomožni razred za vzgoji dostopne pa slaboumne otroke, eventualno ustanove tudi paralelko k temu razredu. Ta pomožni razred se bo nahajal v prostorih IV. mestne deške ljudske šole in bo tej šoli tudi podrejen.

— **Redni občni zbor »Slovenske Filharmonije«** se vrši v četrtek, dne 14. septembra t. l. ob 8. zvečer v restavraciji »Pri Rimljanu« (Valentin Mrak) na Rimske cesti št. 4 s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo preglednikov; 5. bodoči proračun; 6. volitev novega odbora; 7. slučajnosti. — Želimo mnogobrojne udeležbe.

Povratek domobranskih alpinov v Ljubljano. Na praznik, dne 8. septembra se po pol letu zopet povrne iz svojih letnih stajacij ob italijanski meji naš čil 27. alpski polk. Kakor znano, je to slovenski polk in se je zunaj prav častno obnesel. Vsak dan po skalovju naporne vaje, vročina, pomanjkanje vode, kakor pri glavnih vajah in to telega pol leta, in vsi zdravi, čili, sveži, kakor bi bili doma, pa nič sleparskih bolnikov, vse to je uvidelo častništvo pri naših fantih in tudi vpoštevalo. I. bataljon se pripelje na državni kolodvor ob 3. uri 44 minut, drugi pa ob 4. uri 49 minut zjutraj in bo vsak imel svojo godbo. III. bataljon ostane čez zimo v Gorici, ta dva pa v Ljubljani. Naši fantje, pozdravljeni!

Vojaške vaje v ljubljanski okolici. Koliko napora mora prenesti na vajah vojak, je splošno znano. Je truden, zaspan, žejen, lačen, prepoten, premočen itd. Srečen je, ko pride do kake vasi ali mesta, da se nekoliko odpohje in si privoči, ako si more, kak grizljaj kruha in požirek vina. In češče pride do ptice roparje. Brez razlike narodnosti, so bili večeraj v odmoru vojaki v Ljubljani povsod dobro postreženi. V taborniških so jim prinašali otroci in ženske, kar so poželeli. Siromaki so se pritoževali, kako drago so jim med potjo zaračunavali. In celo tukaj se je pojavila pijavka, ki je, vsaj tako se nam iz zela zanesljivega vira poroča, tem utrujenim revežem prodajala žemlje po 6 vin. To je za naše mesto nekaj tako nezastliškega, da se mora javno grajati.

Kamniške planine. Pot na Planjavo nad Kamniškimi sedlom, ki jo je dalo napraviti »Slovensko planinsko društvo«, je sedaj dokončana. Omenjena nova planinska steza je zanimivo izpeljana in izborna zgra-

jena ter se drži smeri prejšnje poti, izogne se pa znanemu strmemu in zelo nevarnemu snežišču, vdolana je namreč v trdo skalovje nad navedenim snežiščem. Pot je docela varna, tako da jo lahko prištevamo najlepšim potem v Kamniških planinah sploh. Dohod na vrh Planjave je sedaj lažji kot na Brano. Popravljen je bila med tem tudi pot na Kamniško sedlo in od tu čez Kotlične na Turško goro, najkrajša zveza z Grintovcem in s Češko kočjo. Turiste opozarjamo, da se Kamniška kočja zaključuje dne 17. septembra, nadalje da je vsled lovskih ozirov prepovedana pot Dolga Njiva - Kalce - Greben.

Na »hobe« v Kamniški Bistrici dne 8. septembra vabi vse svoje člane in prijatelje prave planinske zabave kamniška podružnica »Slovenskega planinskega društva«.

Na c. kr. gimnaziji v Kranju sta razpisani dve suplenturi, in sicer za klasično filologijo in pa za nemščino (glavni predmet) v zvezi s klasično filologijo (stranski predmet). Prošnja se mora vložiti pri ravnateljstvu c. kr. gimnazije v Kranju najkasneje do 12. septembra.

Mladinsko podrobno delo na deželi. Iz Toplice na Dolenjskem nam pišejo: V torek, dne 29. m. m. je predaval mladi absolvirani eksportni akademik g. Danilo Devetak iz Tolmina, baveč se tukaj nekaj dni, pred izbranim občinstvom v nemškem in slovenskem jeziku na korist pogorelcem v Mokronogu, kar je doseglo po prostovoljnih prispevkih 100 K čistega dohodka. Vsota se je poslala v Ljubljano »Slov. Narod«. Lep in posnemanja vreden vzgled, kako delaj akademična mladina vzgojevalno za nadarjeno, a še daleč zaostalo priprosto ljudstvo na deželi. Vivant sequentes!

S puško po nosu jo je dobil Jože Vidmar. Prišel je na velike maše dan, dne 15. avgusta z več drugimi možmi že pozno zvečer v Kapšev gostilno. Vsi so bili že nekoliko vinjeni in zelo glasni. To pa ni bilo prav dvema, dozdaž neznanim fantoma, ki sta sedela pred krmo. Eden ki je imel puško v rokah, je takoj rekel, da bosta pijance zapodila domov, če drugače ne pa s strelom. Nato so stavili Vidmarjevi tovariši okoli fanta na odgovor, kaj da hočeta in če bi bila rada tepena. To je bilo pa nemu fantu odveč ter je udaril s puškinim kopitom Vidmarja po nosu, da mu je ubil nosno kost in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Drzna tatvina. Dne 20. avgusta t. l. je bilo opoldne vzetih Ivanu Sitarju, županu na Toplicah iz zaklenjene blagajne v bankovcih 800 K. Storilec je moral porabiti opoldanski čas, ko so bili ljudje pri kosilu, gostilničarsko osebje pa je streglo topliškim gostom, da se je splavil neopazen v sobo, kjer je siloma ali pa s ključem odprl leseno zaklenjeno omaro in iz nje listnico, v kateri je bila večja vsota papirnatega denarja. Vzel je iz listnice le dva bankovca po 100 K in 12 bankovcev po 50 kron, morda tudi kak bankovec po 20 K, iz predala za vsakdanji skupiček pa ni ničesar vzel, ker bi se bilo utegnulo to preje zaznati. Tatvino sumljiv je komaj petnajstleten Fr. Mikec iz Meniške vasi, ki je služil pri Ivanu Sitarju za hlapca. Let-a je namreč že par dni prej prišel dvakrat zbirat v trgovino Naceta Sitarja ključke, ki jih je pa obraktar prinesel nazaj, trdeč, da niso prave velikosti. Ko so ga orožniki radi te tatvine ostro prijeli, jo je priznal in šel kazat v seno, kamor je bil baje skril denar. No, denarja niso našli tam, deček pa se je spustil v tajbo, nakar so ga aretirali in oddali sodišču v Novem mestu.

Skozi požiralnik Pivke v Postojnsko jamo. Že leta so se zamažni trudili priti skozi požiralnik Pivke v Postojnsko jamo. Zrtev takega poskusa je postal pred leti tudi postojnski meščan Baraga in to vsled tega, ker je bilo mogoče po strugi, ki je polna nevarnih skal, priti le na ta način v jamo, če je dotični plaval pod vodo. V soboto je poskusil to nevarno ekspedicijo g. Božidar Dekleva iz Postojne. Najprej se je pripeljal na nizkem plavu v prvo votlino, tam pa mu je s stropa viseče skalovje zaprlo nadaljno pot in pustilo odprto nad vodo le kaka dva prsta široko špranjo. Skozi to špranjo je zagledal g. Dekleva luč acetilenke, ki jo je vihtel sluga Mejak v »Velikem domu«. Hitro se je odločil g. Dekleva in skočil v 20 m globoki požiralnik ter dospel kakih 4 1/2 m pod vodo plavač v »Veliki dom«. Voda je bila mrzla kakor led in zelo nevarno je bilo, da dobi srčni krč, kar bi bilo za gospoda Deklevo brez dvoma usodopolno. Umevno je, da vzbuja ta čin gospoda Deklevo, ki je prvi prišel po Pivki v jamo, splošno pozornost.

Tujaki promet v Ljubljani. Meseca avgusta je prišlo v Ljubljano 7691 tujcev — 811 več kakor prejšnji mesec in 218 manj kakor lani meseca avgusta. Nastanilo pa se jih je v hotelu Union 1421, Slon 1308, Lloyd 839, Cesar avstrijski 464, III-

rija 418, Južni kolodvor 338, Štrukelj 293, Malič 249, Tivoli 238, Tratinik 199, Bavarski dvor 141 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1783 tujcev. — Bilo pa jih je s Kranjskega 1756, z Dunaja 1213, iz slovenskih dežel 1601, iz dežel češke kronovine 567, iz drugih avstrijskih dežel 1518, iz Ogrskega 163, s Hrvaškega in Slavonije 360, iz Bosne in Hercegovine 66, iz Nemčije 116, iz Italije 118, iz Rusije 8, iz Anglije 7, iz Francije 9, iz balkanskih držav 60, iz Rumunske 7, iz drugih evropskih dežel 50, iz Severne Amerike 59, iz ostale Amerike 9 in iz Azije, Afrike in Avstralije 4 tujci.

„Črni sen“, krasna senzacijska mimodrama v 3. dejanjih z zvezdo kinematografije Asto Nielsen v glavni vlogi, se predvaja še tri dni v Elektrodrami „Ideal“. Slika nam predložuje doživljanje in konec slavljene umetne jahalke „Stelle“, njenega ljubimca grofa Waldberga in zaljubljenega a zavrnjenega draguljarja Hirscha. — Slika je dolga 1200 metrov in polna pretresljivih dogodkov. Predvajanje traja 1 in pol ure. Slika se vidi pri poldanskim in pri večernih predstavah. — Ker je slika res vredna, da si jo človek ogleda in ker si jo je ravnateljstvo z velikimi stroški zagotovo, samo da ima sl. občinstvo res kaj umetniško-dovršene, se priporoča v obilen poset.

V spanju je bil okraden delavec Ivan Japelj. Mož je na Mirju nekoliko v travi zaspal in ko se je prebudil je pogrešil 8 K 54 vin. Storilec je policiji znan.

Krepko klofuto je dal snoči na Dunajski cesti nek prevozniki hlapce svojemu tovarišu, s katerim se je bil sprl. Udaril ga je s tako močjo, da se mu je iz ustnice polila kri.

Aretilan je bil večeraj zaradi prepovedanega povratka Ivan Mrak, rojen 1852. na Brezovici pri Ljubljani.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 22 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 40.

Izgubljeno in najdeno. Neka gospa je izgubila žensko ročno torbico, v kateri je imela dva ključa in par črnih rokavic. — Pismoša Frane Dežman je izgubil kolesarsko napeljo. — Amalija Babinova je izgubila črno ogrinjalo. — Ema Bežkova je izgubila črn svilnat solnčnik. — Mestni delavec Ivan Peklenk je našel neko tehniko.

Izgubila je neka dama dva ključa, izmed katerih je imel eden napis: »Vorzimmer.« Najditelj naj jo odda pri policiji, ali pa v Gledališki ulici št. 3. I. nadstropje.

»Slovenska Filharmonija« koncertira danes ob ugodnem vremenu na vrtu hotela »Tratinik« pri »Zlati kapljici« na Sv. Petra cesti. Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina 50 vin.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 2 korespondenta, 2 kontoristi, 3 poslovojdje, 2 potnika, 8 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 5 pomočnikov špecerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 3 kontoristi, 1 blagajničar, 8 prodajalk, 7 učencev in 3 učenke. — Službe išče: 2 knjigovodji, 2 korespondenta, 4 kontoristi, 6 poslovojdji, 3 potniki, 7 skladiščnikov, 24 pomočnikov mešane stroke, 10 pomočnikov železninske stroke, 15 pomočnikov manufakturne stroke, 14 pomočnikov špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 15 kontoristinj, 17 blagajničark, 14 prodajalk, 5 učencev in 3 učenke. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Narodna obramba.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda. O priliki velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki bo dne 10. t. m. v Trzinu, je zagotovljen za nazaj poseben vlak, ki bo odšel iz Trzica okrog devete ure zvečer in bo imel zvezo z vlakoma proti Ljubljani in proti Jesenicam. Skupščinarji naj kupijo v Kranju listke za Trzic in nazaj. Ob pol 4. bo v sokolski telovadnici veselica. Pri tej sodeluje mešani zbor narodne čitalnice v Kranju in orkester »Sloga«. Na sporedu je dalje prosta zabava šaljiva pošta itd. Vstopnina 20 v. Skupščinarji naj se radi kosila prijavijo pri trziški podružnici.

Sentjakobsko - trnovska moška podružnica C. M. družbe. Naše poročilo ob ponedeljku moramo dopolniti oziroma popraviti v sledečih točkah: Paviljonu za vino je načelovala ga. Zajčeva, paviljonu za jastvine ga. Sterkova in paviljonu za cvetlice ga. Pibernikova.

Z Viča. Veselica podružnice Ciril-Metodove družbe je uspešno potekala kot smo pričakovali. Dasi je bilo ta dan v Ljubljani in v okolici več veselice, vendar je bilo toliko posetnikov, da je bil sicer prostoren vrt kmalu premajhen; treba pripomniti, da so bili to sami

domačini, kar kaže, da ima podružnica v Vičanih močno oporo. K moralnemu uspehu veselice je največ pripomoglo telovadno društvo »Sokol« na Viču in pevsko društvo »Zarja« iz Rožne doline. Odbor izreka imenovanim družtvom najiskrenejšo zahvalo, nadalje se zahvaljujemo blagorodni gospe Gregorini, načelnici paviljona za pecivo in vsem gospodičinam, ki so pri veselici sodelovale. Hvala iskrena tudi vsem darovalcem! Glavno društvo je zastopal g. potovalni učitelj Ante Beg, ki je v krasnem govoru bodril navzoče k delu za obmejne brate, v imenu podružnice je spregovoril g. učitelj Josip Gregorin in v vznesenih besedah pozivljaj k slogi.

Društvena naznanila.

Žensko telovadno društvo v Ljubljani. Vljudo naznanja, da je redna telovadba ob torkih in sobotah od 6.—8. ure zvečer. Telovadke se sprejemajo v navedenih urah v Sokolovi telovadnici v Narodnem domu. Starejšinski večer in občni zbor akad. fer. društva »Sava« se vrši jutri zvečer ob 8 v restavraciji Narodnega doma. Posebno vabimo gg. starejšine in sploh vse nar. napr. dijaštvo.

Skupščina »Organizacije svob. nar. napr. dijaštva« se prične v petek ob pol 10 dop. v dvorani »Narodne čitalnice.« Ker se vrši po § 2. zbor. zakona, dobe vsi udeleženci pred skup. potrebne in enake legitimacije.

Solska poročila.

»Mladika.« Na zasebni dekliški petrazredni družbi »Mladike« se bo vršilo vpisavanje še v petek, dne 15. septembra t. l. od 8—12 dopoldne v vodstveni pisarni v pritličju mestnega dekliškega liceja.

Na cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se bode vpisovalo v I. razred dne 15. septembra od 9—12 ure dopoldne, vzprejemne skušnje pa se vrše dne 16. septembra od polu 9 ure dopoldne naprej.

Razne stvari.

* Draginja. Na Dunaju so se vršila predvčerajšnjem v 9 okrajih socialno-demokratska zborovanja kot protest proti draginji. Vsi referenti so naznanili, da bodo takoj prišli s predlogom, da naj se skliče parlament in da bodo inscenirali poulične demonstracije. Poulične demonstracije so se tudi že vršile v nekaterih mestnih delih, do neljubih prizorov pa ni prišlo. Na vseh shodih so bile sprejete ostre resolucije proti oteruški politiki agrarcev in klerikalnih strank. V pogovoru z nekim ruskim žurnalistom se je izrazil srbski zunanji minister tudi o neugodnem stanju Avstrije in je pripomnil: Srbija je edina dežela, ki bi mogla kriti potrebo živine v Avstriji. Morda pride kmalu do pogajanj, v tem trenutku pa Avstrija še ni storila nobenih korakov. V Charleroiu v Belgiji je prišlo predvčerajšnjem do velikih nemirov. Več tisoč delavskih žen je udrla na trg in uničilo vsa živila. Kljub temu, da je takoj posredovala policija in orožništvo, ni bilo mogoče napraviti miru. Župan je dal nato razburjene žene poštopiti z vodo iz brizgalnic. Do pozne noči je razgrajalo ljudstvo in zahtevalo da izpuste one, ki so bile aretirane. Kakih 5000 žen iz 15 občin je priredilo velike poulične demonstracije. Prišlo so tudi pred hišo delavskega poslanca ter zahtevale, da se takoj zavzame pri vladi za znižanje cen živilom. V Monsu stavka nad 600 mesarjev in pomočnikov. Ženske so uapadle mesarje s kamni.

* Kolera. »Narodni Listy« poročajo iz Benešova, da je zbolela v nedeljo blagajničarka Roza Bickny, ko se je vračala iz Trsta s sumljivimi znaki. Prenesli so jo takoj na posebni oddelek v bolnišnici in kmalu tudi konstatirali, da je zbolela za pravo kolero. — Do predvčerajšnjem je zbolelo v Budimpešti in v Novi Pešti 7 oseb za kolero, 4 bolniki so umrli. Predvčerajšnjem sta zboleli še dve osebi in sicer, kakor smo že poročali, krmilar Riegler in prodajalka Elizabeta Margulič, ki se je bila že bolna pripeljala z električno železnico v Budimpešto. Včeraj je umrla v infektivski bolnišnici. Kakor poročajo listi v Beogradu, so konstatirali v Raski več slučajev kolere.

— Turki ministrski svet je zavrnil zahtevo carigradskega župana, da naj razpusti občinski svet in razpiše nove volitve. Župan, ki vztraja zaradi nepravilnega postopanja občinskega sveta v vprašanjih, zadevajočih kolero, na tem, da se razpusti občinski svet, je podal svojo demisijo. Iz francoskega in angleškega poslanstva je mogoče z daljnogledi videti kako pokopujejo vojaki onstran Bospora mrliča. — Tudi na točničkari »Nevšehir« in na torpedni križarki »Berk i Satvet« ki ležita v carigradskem pristanišču se je zgodil po en slučaj kolere. Iz Soluna poročajo, da se je pripetilo v nedeljo in ponedeljek v vojaški bolnišnici in v bližnjih vojašnicah 5 slučajev kolere. — V No-

vem Pazaru so pokopali včeraj 27 oseb, ki so umrle za kolero, število skrivno in ponoči pokopanih pa je še veliko večje. — V Skoplju je zbolelo na novo 42 oseb, umrlo pa 25, v Bitolju je umrlo za kolero 48, v Beratu 4 in v Gumdžijih 2 osebi.

* Richter še vedno fantizira. Nekemu poročevalcu »Frankfurter Zeitung« je Richter baje povedal, da so roparji takoj zahtevali višjo odkupnino, ko so izvedli, da je Richter iz Rajha. Prej so mislili, da je Avstrijec. Avstrijci so tedaj pri balkanskih roparjih manj vredno blago. Tudi lep kompliment. Roparji so pravili tudi vedno, da je njegova žena na Grškem in v njihovi oblasti.

* Ladja se potopila. Iz Lime poročajo, da se je tam potopila ladja »Tucabel«. 81 oseb je utonilo.

* Požar. V Vliesingenu je požar uničil med drugim tudi cerkev sv. Jakoba in veliki stolp.

* Tovarne za vžgalice. V upanju, da bo erar za drag denar odkupil tovarne za izdelovanje vžgalic, katerih izdelovanje namerava država monopolizirati, so zlasti na Ogrskem v zadnjem času ustanovili več takih tovaren. Tudi v Losonezu so ustanovili tako tovarno s kapitalom 5000 K. Obrtni urad pa je po naročilu trgovinskega ministrstva odredel koncesijo, tako da je morala tovarna, predno je mogla začeti z delom, likvidirati.

* Dunajska dvorna opera. Med ravnateljem dunajske dvorne opere Ivanom Gregorjem in operno pevko gđc. Forst je prišlo do konflikta in je Gregor pisal gđc. Forst zelo nelaskavo pismo. Kakor izve sedaj dunajski korespondent lista »Vossische Zeitung« Leopold Mandl, je dobil ravnatelj Gregor od intendance ukor, v katerem mu intendantca nalaže, da naj v pismenem in ustnem občejanju s člani dvorne opere nastopa pri vsej strogosti dostojno. Gregor je po zanesljivih informacijah vezan na dunajsko dvorno opero samo za 2 leti.

* Na Francoskem krajevo naprej. Iz Verduna poročajo, da so ukrali predvčerajšnjem neznan tatovi v cerkvi Saint Sauveur pri belem dnevu, med tem ko je župnik imel ravno krst, slike velike vrednosti.

* Zrakoplovstvo. Zrakoplovec Maro, ki se je dvignil v Chartresu, da preleti velik del dežele, je padel s svojim zrakoplovom na neko polje. Zrakoplov se je popolnoma porušil in Maro je zgorel, tako da so našli samo še popolnoma zgorelo truplo.

* Nova drama Leva Tolstega. Ravnateljstvo dvornega gledališča na Dunaju je kupilo prestavo drame »Živi mrlič« iz zapuščine Leva Tolstega. Prvič bodo vprizorili to dramo v nemškem jeziku na dunajskem dvornem gledališču, v ruskem jeziku pa jo vprizore že sredi tega meseca v Moskvi.

* Zahito ljudstvo. Ruska grofica Muravjev iz Moskve, ki se leči v Pištjanu, je izgubila na izprehodu ročno torbico s 30.000 franki. Denar je našel neki ubožni Slovak in je dobil od grofice 5000 K nagrade. Tega denarja pa ni obdržal zase, marveč je tekkel k sitemu župniku in oddal denar nenasični cerkvi.

* Poroke ruskih velikih knezov. Glasom izpremenjenih statutov carske rodbine določa § 188, da se odalej naprej ne sme poročiti noben veliki knez in nobena velika kneginja s kakim osebo, ki ni član kake vladajoče rodbine ali take rodbine, ki je z vladarskimi hišami enakovredna. Fevdalno!

* Zadnji pozdrav. V nekem ribniku pri Bremenu je našel neki učenec steklenico, ki jo je Severno morje zaneslo tja in ki je imela sledečo pošto: »Zadnje pozdrave vsem sorodnikom in znancem pošilja Römler, poročnik 70. pešpolka, ki je vodil balon »Saarbrücken«. Gotovo je, da je to res zadnji pozdrav spomladi ponesrečenega zrakoplovca.

* »Nobene vojne, ali dinamit!« Iz Bruslja poročajo o značilni dogodbi. Neki neznanec je napisal z velikimi rdečimi črkami iz barvila minija na nemški in francoski konzulat besede: »Nobene vojne, ali dinamit!« Vsi poskusi odstraniti napis so ostali do sedaj brezuspešni. Tudi storiela niso mogli dobiti. Zunanji minister je izrazil obema poslanikoma svoje obžalovanje.

* Vlomilec, ki kraje poljube. Ema Morgan, mlada in lepa deklica iz New Yorka je bila na posetu v mestu Detrat. Ponoči pri čitanju zaspi, kar jo vzbudi šum vlomilca, ki je prilezel skozi okno. Ema je skušala upiti, toda bala se je, da je vlomilec ne zadavi, kakor ji je obljubil. Po kratkem parlamentariziranju je sedel vlomilec na posteljo in je začel lepi Emi krasti poljube. S tem plemom je bil vlomilec zadovoljen in je odšel, kakor je prišel, skozi okno.

* Djaki kot natakarij. Iz Budimpešte poročajo: Začetkom poletja so v nekem restavrantu v Keszthelyju ob Blatnem jezeru angažirali dijake kot natakarije. Zdaj, ko je sezija končana, poroča o njihovem delovanju »Neues Pester Journal«: Bi-

lo je petnajst natakarijev nastavljenih kot natakarij. Vsak je dobil 300 kron honorarja. Nekega dne je bil v restavrantu grof Ernst Zichy, kateremu je stregel neki tehnik. Grof mu je dal 20 K napitnine, ga vprašal po njegovih razmerah ter mu obljubil službo v Budimpešti. Mladi mož, ki mora vzdrževati svoje starše, brate in sestre, je bil s tem rešen velike skrbi. Tudi drugi gostje so bogato obdarovali te dijake - natakarije. Večina njih je dobila dragocene spomine, posebno ženske so bile zelo radodarne.

* Peter Maček. Prihodnji mesec se vrši v Petrokovu na ruskem Poljskem obravnava proti znanemu moreu patru Mačohu iz čenstohovskega samostana. Vsem je že znano, da je ta vredni pater preteklo leto v samostanu v Čenstohovi umoril nekega Kryzanovskega s sekiro v sporazumu z njegovo ženo, ki je bila patrova ljubica. Truplo ubitega je skril Mačoh v zofi, ki jo je dal vreči v neki ribnik. Razen tega dolže Mačoha, da je bil soudeležen pri cerkvenem ropu, pri katerem je izginilo za več milijonov dragocenosti. Mačoha so ujeli v Krakovu in ga izročili ruskim sodiščem. Mačoh, njegova ljubica in neki pater Starzevski se bodo morali skupno zagovarjati; obravnava pa bo tajna, to pa zaradi tega, ker je preiskava doglala, da so ruske oblasti trpele nepostavnosti v čenstohovskem samostanu, dasiravno so za nje vedele.

Telefonska in brzoglasna poročila.

Kolera na Dunaju.

Dunaj, 6. septembra. Sanitetni departement notranjega ministrstva razglašja, da je bakteriološka preiskava dejektov žene krmilarja Jagerja, ki je prišla dne 28. avgusta iz Budimpešte na Dunaj in zbolela dne 2. septembra, dognala pravo kolero.

Basist Saljapin.

Dunaj, 6. septembra. Ruski basist Saljapin bo gostoval na »Ljudski operi« od 7. do 18. marca in bo nastopil v treh operah.

Češki klub.

Praga, 6. septembra. Danes popoldne ima prezidij državnozbornske skupine češkega kluba posvetovanje o taktiki, ki jo bodo izvajali člani češkega kluba v državnem zboru. Obenem pa se bodo tudi posvetovali o pravnih pogajanjih. Gotovo je, da bodo vsi za to, da se začne pravna pogajanja. Kneza Thuna pričakujejo jutri v Pragi in bo stopil v stik z najvplivnejšimi politiki koncem tega tedna.

Češki nemški deželni poslanci.

Praga, 6. septembra. Načelnik nemških deželnih poslancev na Češkem je sklical za 9. septembra zvečer vse nemške deželne poslance na Češkem na skupno posvetovanje.

Hmeljska kupčija.

Zatec, 6. septembra. 450. Kupčija 438/65. Zadnje cene so se popolnoma vzdržale.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 6. septembra. V današnji seji ogrskega državnega zbora je bila na dnevnem redu tudi interpelacija zaradi uvoza argentinskega mesa, ki je zahtevala, da ministri predsednik precizira stališče vlade v tem vprašanju. Predno je prešla zbornica na dnevni red, se je vršila še debata zaradi večerajšnjih dogodkov v parlamentu. — V opoldanskih urah je bila debata tako burna, da je moral predsednik sejo preložiti. Justični minister je namreč označil nastop opozicije kot sramoto za parlament, kar je izzvalo velik vihar v zbornici.

Ogri in argentinsko meso.

Budimpešta, 6. septembra. Danes je izdala zveza ogrskih poljedelcev uradni razglas proti (navidezno) memorandumu dunajskega župana Neumeyerja. V tem razglasu pravijo ogrski agrarci: »Če bo Dunaj nadaljeval pod pretvezo pomankanja mesa svoj boj kot proti Ogrski, bo Ogrska primorana posvetiti svojo pozornost železnim in tekstilnim carinskim tarifam in se odločiti tudi za samostojno carinsko ozemlje.

Kolera.

Budimpešta, 6. septembra. Včeraj sta se dogodila v Budimpešti dva nova slučaja kolere.

Požar.

Bukarešta, 6. septembra. V nekem kinematografskem gledališču v Sinaji je izbruhnil danes o polnoči med privatno predstavo vsled defekta na električni napravi, požar. Ljudem se je posrečilo, da so se rešili, garderoba pa je zgorela. Škoda je velika.

Franosko - nemška pogajanja.

Pariz, 6. septembra. Včeraj popoldne ob 4. je prišla iz Berlina pošta, ki je prinesla poročila poslanika Cambona na ministra des Selvesa o njegovem razgovoru z nemškim dr-

žavnim tajnikom Kiderlen - Wächterjem. V zunanjem ministrstvu hočejo zavleči objavo rezultata tega pogovora še za 24 ur. V Parizu sodijo o situaciji zelo optimistično.

Samostojna španska politika v Maroku.

Madrid, 6. septembra. Španska vlada se pripravlja na popolnoma samostojno politiko v maroškem vprašanju. V Ifuis bo odposlala španska vlada 2000 vojakov. V Kadixu je pripravljenih več velikih bojnih ladij, ki bodo prepeljele špansko vojaštvo v Maroko.

Protirevolucija na Portugalskem.

Lisabona, 6. septembra. Rojalistične čete zarotnikov so iz vseh koncev dežele na pohodu proti glavnemu mestu ter imajo mnogo orožja in municije. Garnizija v Lisaboni je alarmirana in polki na deželi so dobili povelje, da naj bodo pripravljeni. — Rojalisti so vdrl v Chaves.

Lisabona, 6. septembra. Zunanji minister se je izrazil proti zastopniškom časopisov: »Monarhistične čete so v tem trenutku že prekoračile državne meje in bodo v kratkem napadli naša mesta. Vlada je odredila obsežne varnostne odredbe in je popolnoma pripravljena.

Eks - šah tepen.

Teheran, 6. septembra. Nekaj milj od Teherana je bila vojska bivšega šaha odločilno bitko z vladnimi četami. Vojska eks - šaha je bila poražena in je bilo 300 njegovih pristašev ujetih. Poveljnik Sendar Assad je bil ranjen in vjet ter ga bodo usmrtili.

Revolta na Kitajskem.

Peking, 6. septembra. V provinci Kansu so uprizorili Mohamedanci velike nemire. Revolucionarji so zavzeli tudi že več mest.

Gospodarstvo.

— Konkurs hranilnice. Hranilnica v Abrudbanji na Ogrskem je prišla v konkurs.

— Srečke. Glavni dobitek 3% zemljiškokreditnih srečk druge emisije iz leta 1889. v znesku 60.000 K je zadela serija 4929, št. 25, 4000 K pa serija 4928 št. 43.

— Srečke. Glavni dobitek srečk ogrskega rdečega križa v znesku 20.000 K je zadela serija 7681 št. 13, glavni dobitek budimpeštanskih srečk za zgradbo bazilike v znesku 20.000 K pa serija 1526 št. 84.

— Dobavni razpis. C. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Ljubljani naznanja trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani, da kupi vojna uprava za svoje postaje v Gradcu, Mariboru, Beljaku, Ljubljani, Gorici in Pulju večje množine sena in slame. Pismene ponudbe je poslali do 9. septembra 1911, do 9. dopoldne e. in kr. vojaškemu oskrbovalnemu skladišču v Gradcu. Dobavni razpis je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani na vpogled.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali: Za »Ciril - Metodovo društvo«: Amalija Kocmur, gostilničarka, Št. Peter na Krasu 10 K, v počenjenje spomina mesto venca umrlemu dolgoletnemu gostu Matevžu Medica; Josip Kovačič, telegrafist na N. V. ladiji Franc Ferdinand v Pulju 6/08 K, nabral v gostilni pri »Raku« v Pulju (darovali gospa Rak in vesela družba slovenskih mornarjev); Fran Premru, Gradec, Lazarettgasse 136, K 3, (nabral v veseli družbi v narodni gostilni g. Barbiča) in A. R. Tržič, Gorenjsko 20 K (rodoljub iz Bleda v zahvalo, da se je od miljenke odvrnila nesreča). Skupaj 39 K 8 vin.

Odboru za podpore potrebne pogorelec v Mokronogu. Josip Kostanjšek, trg. poslovojdja, Letuš, Savinjska dolina 33 K 40 vin., nabral deloma od blagih dobrotnikov, deloma pa na dražbi za najdeno in prodano podkev, ki jo je izgubil neki Ribničan na potu od Letuša do Mozirja; Josip Milavec, C. in kr. podpolkovnik v Toplicah 100 K, kot čisti donesek, nabral ob priliki zanimivega predavanja mladega absol. akad. g. Danilo Devetaka, od oddelčne občinstva v Toplicah; Matija Zidanik, Brioni, K 1/30; T. Š. v Ljubljani 2 K; pri igri »Županov sin« nabrali otroci v narodni gostilni g. Novaka na Rimski cesti (Marčan) 15 K; g. inženjer Gajšek v Znojmu po gospej Ani Štrukelj (hotel Štrukelj) v Ljubljani K 100 in omizje pri g. Jož. Hafnerju na Trati je darovalo na opomin g. Hafnerjeve K 38 (in sicer so darovali ga. Flora Caleari 2 K, ga. Hafnerjeva 11 K, g. Fr. Caleari 10/10 K, I. Molan 5 K, R. Kisliger 2 K, Fr. Prešern 2 K, Komp 1 K, Št. Križaj 1 K, Fr. Alič 50 v., Jož. Volčič 40 v., Jož. Starman 40 vin., Fr. Langerholc 60 vin. in še naš »Joško« posebej 2 K). Skupaj 289 K 70 vin. Živeli nabralci in darovalci!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustotomček.

Strašne vesti o koleri na Laškem.

Da je ognjišče kolere na Laškem in da se je od tod zanesla tudi v Avstrijo, je splošno znano in dokazano. Prav tako pa tudi veš svet, da store na Laškem vse, da se ne izvedelo, kako naravnost strašno je razširjena ta bolezen po vseh italijanskih mestih skoro brez izjeme. Dočim pri nas v Avstriji javnosti ne prikriva niti eden sumljiv slučaj, molče italijanske oblasti in listi kakor nemi, čeprav se je kolera v posameznih mestih že tako razširila, da grozi decimirati vse mestno prebivalstvo. Dobili smo vpogled v pismo, ki ga je pisal nekemu našemu somišljeniku prijatelj iz Livorna. V tem pismu stoji med drugim: »V našem mestu razsaja kolera, da je prava strahota. Danes je obbolelo na kolero 84 oseb, dočim je še par dni prej obbolelo na tej bolezen samo 9 do 24 ljudi na dan. Kolera se je pojavila celo v tukajšnjem otroškem zavodu: kar 20 otrok je obbolelo na enkrat in ni dvoma, da bodo vsi postali žrtev strašne morilke.

V mestu vlada med prebivalstvom nepopisna panika; ljudje beže trumoma iz mesta, oblasti so popolnoma brez moči in avtoritete. Priobčujemo vsebino tega pisma v ravnanje našemu občinstvu, naj bo nasproti osebam, ki prihajajo iz Italije in nasproti blagu, ki se uvaža z Laškega, do skrajnosti previdno, predvsem pa naj opusti vsako potovanje v sosedno kraljevino.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Ne tepite tujih otrok. Marsikak posestnik ima navado, da tuje otroke, ki hočijo vasovat na njegovo sadno drevje, neusmiljeno pretepa, brez ozira na to, da je ravno sadje za otroka silno zapeljivo in se le težko upre otrok skušnjavi, pogledati na tujo jablano, če tudi ima morda doma sadje. Spodi tujega otroka z vrta in si išči zadoščenja pri starših. Če to ne pomaga z lepa, zahteva lahko od staršev eventualno odškodnino tudi na sodišču. Podobno se je godilo nekemu posestniku z Dolenjske ceste. Hodili so otroci k njemu na vrt. Zasadi se prilično 9letnega sosednjega dečka, potegnil ga z ograje, pretepel in vrgel na neke prazne sodove. Dečkova mati je posestnika tožila. Ta se je zagovarjal, da je bil otrok na jablani, ko je on prišel domov. Zavpil je nad njim, in otrok se je spustil preplašen po vejah raz jablano. Pri tem pravi on, se je morda otrok poskodoval toliko, kolikor pove zdravniško spričevalo. Mati in dečko sam, kateremu se bere verodostojnost iz obraza, potrđita, da fant ni bil na jablani, marveč na ograji. Torej ni mogel raz jablano skočiti ali pasti. Mati je navedla še dve priči za resnico svoje in otrokove izpovedi, toda sodišče se je že z izpovedjo matere in sina, ki je v obče povsem verjetna, prepričalo o krivdi posestnika in ga obsodilo na 30 K globe ali 3 dni zapora. Odškodnino za otrokove bolečine in spričevalo je mati zavrnila.

Prošnja do blagih src!

Trg Mokronog je zadela grozovita nesreča. Požar je v soboto, dne 19. avg. v Mokronogu ljuto razsajal, ter spravil v par urah skoraj cel trg v pepel. Zgorela so stanovanjska poslopja, hlevi, kozolei, živina, obleka, krma, žito, denar in poljedelsko orodje.

Beda je nepopisna! Prosimo torej vsa blaga srea, da prislojičijo obupanem revežem blagohotno na pomoč, da se vsaj za prvi hip osuše solze onim, ki z obupom zro v pogorišča svojih domov. Vsak dar, bodisi v obleki, denarju, žitu ali hrani bo našel hvaležna srca nesrečnih pogorelecev.

Pošiljatve hvaležno sprejema: Obhor za podpore potrebne pogorelece v Mokronogu.

Za odbor: Josip Tekavčič m. p., sodni predstojnik. Ivan Hutter m. p., sodnik. Fr. Arh m. p., davčni predstojnik. Franc Žitnik m. p., kaplan. Ivan Pirnat m. p., nadučitelj. Josip Tratar m. p., učitelj. Ivan Zieherl m. p., trgovec. Peter Strel m. p., trgovec.

Umri so v Ljubljani:

Dne 1. septembra: Aleksander Ohmig, zasebnik, 62 let, Konjuška ulica 1.

Dne 2. septembra: Peter Weber, železniški nadzornik, 50 let, Dunajska cesta 11. — Karel Zupančič, drvarjev sin, 10 mesecev, Tržaška cesta 31. — Mihaela Pogačnik, hči mizararskega pomočnika, 3 tedne, Študentovska ulica 9.

Dne 3. septembra: Bogomila Matilda Dolar, hči orožniškega stražmojstra, 3 mesece, Rimska cesta 20. — Alojzija Benedik, hči trgovskega sluga, 3 mesece, Turjaški trg 1. — Friderik Kurič, rejnec, 3 mesece in pol, Pred prulami 23. — Simon Treo, stavbenik in posestnik, 56 let, Sv. Petra cesta 23. — Jožefa Dobrota, hiralca, 33 let, Radeckega cesta 11. — Pavlina Škafar, rejnka, 8 mesecev, Karolinska zemlja, 55. — Vinko Zupan, posestnikov sin, 6 tednov, Rožna ulica 35. — Amalija Hieng, zasebnica, 79 let, Mestni trg števil. 17.

Dne 4. septembra: Štefanija Žabkar, gostilničarjeva hči, 2 mesece, Dunajska cesta 52. — Fran Knapič, bivši mizarški pomočnik, 33 let, Radeckega cesta 11. — Martin Grdodolnik, posestnikov sin, 11 mesecev, Karolinska zemlja 46.

Dne 5. septembra: Ivan Gorjup, bivši mesar in gostilničar, 74 let, Radeckega cesta 11. — Stanislav Koprivec, sin mesarja in posestnika, 2 mesece, Sv. Martina cesta 22.

V deželni hiši:

Dne 30. avgusta: Neža Sever, žagarjeva žena, 26 let. — Viktorija Smolnik, hči delavke, 2 leti in pol.

Dne 31. avgusta: Janez Petelin, dninar, 16 let.

Dne 1. septembra: Josip Slabe, rejnec, 2 mesece. — Feliks Smole, delavčev sin, 6 let.

Dohodki in stroški „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca avgusta 1911. sledeči promet:

I. Prejemki:	
1.) Prispevki iz nabiralnikov	777 K 27 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 1031 K 53 v	
b) Štajerska 1088 „ 68 „	
c) Koroška „ „ „	
d) Primorska 189 „ 20 „	
Skupaj	2309 K 41 v
3.) Razni prispevki	283 K 44 v
Skupaj	5923 K 12 v
II. Izdatki:	
1.) Redni izdatki:	
plače, remunciacije učiteljskemu osebju, raznihraniliti.	13904 K 38 v
2.) Izredni izdatki:	
naložitev na glavnicu, ozir. obrambni sklad	2672 K 63 v
Skupaj	16577 K 01 v
torej primanjkljaja	4741 K 26 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnicu toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 11. avgusta 1911.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 6. septembra 1911.

Termin.	
Pšenica za oktober 1911.	za 50 kg 11.77
Rž za oktober 1911	za 50 kg 10.27
Koruza za maj 1912	za 50 kg 8.30
Oves za oktober 1911	za 50 kg 9.25

Meteorološko poročilo.

Vitina nad morjem 300.2. Srednjiračni tlak 30.76 mm

sept.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
5.	2. pop.	738.3	26.2	sl. jvzh.	jasno
6.	9. zv.	739.9	19.7	sl. szah.	del oblak.
6.	7. zj.	739.8	13.9	sl. jvzh.	„

Srednja včerašnja temperatura 20.7, norm. 16.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“

Gradski trg Dunajske borze 6. septembra 1911

Slovenski papirji.	
4% mejeva renta	92.10
4% avst. renta	95.85
4% avst. krona renta	92.10
4% ogr.	91.20
4% hranilno delnično posojilo	94.10
4% h. o. željez. del. banke	93.65

Srednja.	
Srednja iz 1. 1880 %	419. —
„ iz 1. 1884	606. —
„ iz 1. 1888	309. —
„ iz 1. 1892	297. —
„ iz 1. 1896	279.50
„ iz 1. 1900	248. —
„ iz 1. 1904	507. —
„ iz 1. 1908	499. —
„ iz 1. 1912	85. —
„ iz 1. 1916	69.25
„ iz 1. 1920	46.80
„ iz 1. 1924	36.25
„ iz 1. 1928	247.95

Srednja.	
Ljubljanske kreditne banke	475. —
Avst. kreditnega zavoda	650.75
Dunajske banke družbe	545.50
Južne železnice	118.25
Državne železnice	739. —
Alpine-Montan	830.50
Češke sladkorne družbe	323. —
Zivnostenske banke	280.50

Valute.	
Cekini	11.37
Marki	117.55
Franki	95.40
Lire	94.65
Rubli	254.25

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega „Mollogova Seiditz-praška“, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepijo ter pospešijo na prebavljenju in sicer z rastočim vspehom. Skatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom.

Za otroke Odlično živilo za drave slabotne, v razviku zaostale otroke vsake starosti. Pospešuje tvoritev mišic in kosti, zadržuje in odstranja kakor nič drugega drisko, bledanje, črevesni katar itd.

In v malem nam je dano veliko.

Ali ni znabiti nekaj velikega, ako zdravilne moči naših vrečev nosimo tokorek v telovniškem žepu seboj in vsak hip na najpripravniji način lahko rabimo? Pristne sodenske mineralne pastile (samo Fayeve) obsegajo učinkovite vrelske soli, se ti sočkrat preizkušene proti vsem bolelostim sopil, kašlju, hripavosti, zaslezenju itd. Treba je rabiti Fayeve pristne sodenice, ako bolehamo na taki bolezn. Skatljica stane K 1.25. Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1. Grosse Neugasse 17.

KINTA
CYCLES
KCL

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so **KINTA** kolesa.

Najboljše jamstvo. Iztroženi cikli brezplato.

K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Special. trgovina s kolesnim posam. deli. Izposojevanje koles.

LEVOVA ZNAMKA
PERNE ZA GOSPODE
M. JESSA LOWENSTEIN
Cukr. zavod LUFERANT-PRAGA

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Seydlin
Dobiva se povsod.

O. SEYDLIN
Štirajeva ulica 7.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil vašo ustno vodo in vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **Seydlin**.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana **Tanno-chinin tinktura za lase**

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špociali tet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Reslova cesta št. 1. poleg novogradene Fran Jožefovega jubi. mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Srečen vse žive dni,
Vsaka mu jed diši,
Nikdar bolan;
Kdor vživa

FLORIAN

Najboljši želodčni liker!
Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost „ „ 4.80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Zahvala.

Za premnoge izraze tolažilnega sočutja in sožalja ob smrti naše iskreno ljubljene matere, ožir. hčere, sestre in tete, gospe

Marije Logonder

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo. Posebno se še zahvaljujemo gg. dr. K. Zakrajščku in dr. Hubadu za nujno hitro in požrtvovalno pomoč, vsem, ki so ob času nesreče stali s svojo pomočjo tolažilno na strani, častiti duhovščini, gg. uradnikom, gg. orožnikom, gg. pevcem za ganljivo petje, sl. požarni brambi v Škofji Loki in vsem, ki so blizu in daleč prihiteli spremiti predrago pokojnico k večnem počitku.

Rinjal pri Škofji Loki 5. septembra 1911.

Žalujoči ostali.

Stanovanje

z 2 sobama in pritlikinami
se odda takoj ali z novembrom
mirni stranki. — Prisojna ulica št. 5.

Več sto

izposlud za nakup porabnih predmetov in prihodnostnih daril vseh vrst obsega moj glavni katalog z okoli 4000 slikami, ki jih na zahtevo pošljem vsakemu gratis in franko. — C. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, Most št. 1167 (Češko).

Dve krasni, svetli sobi

s posebnim vhom, pripravi za kako pisarno, na najlepšem prostoru mesta, se oddaste takoj ali za novembrov termin.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Dijak

iz boljše hiše

dobi popolno oskrbo pri gimnaz. profesorju. — Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

3031

Lepo meblovana in zračna mesečna

soba

se odda takoj ali s 1. oktobrom
mesečno najemnina 10 K. — Poizve se pri A. Gabrovšku, Dolenjska cesta 50, pritličje.

3023

Dobro izsolana

mladenka

z dobrimi izpričevali želi stopiti kot pisarka v službo pri kakem notarju. — Več pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

3025

Pozor! 3034 Pozor!

V četrtek in soboto se bodo

Pred škofijo št. 3.

v trgovini Josipa Oblaka

prodale

licitacijskim potom sledeče stvari:

nova registrirna blagajna (stala je 4000 K), najmodernejše vrste, stojalo za kavo, prodajalniška oprava in različno specerijsko blago.

3026

3027

3028

3029

3030

3031

3032

3033

3034

3035

3036

3037

3038

3039

3040

3041

3042

3043

3044

3045

3046

3047

3048

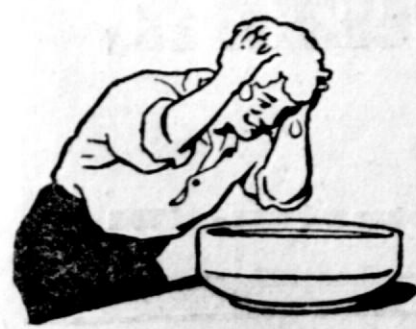
3049

3050

3051

3052

Skrb za lase.



Z lasmi je navadno tako: v mladosti malo pazimo nanje, jim damo rasti kakor hočejo, samo jezimo se

včasih, ker jih moramo česati. Ko pa pozneje opazimo, da se prično redčiti, se pa silno prestrašimo in bi bili veseli, da bi imeli kaj dosti česati. To je stara pesem: vsako stvar pričemo ceniti šele ko je več nimamo. Sedaj se pa prične poizkušanje z vsemi mogočimi sredstvi in čim bolj nejasno, tajinstveno in nespametno nam kažejo učinek teh pomočkov, tem ljubši so občinstvu. Šele ko smo z vsemi mogočimi metodami rasti las še bolj škodovali in naposled prišli na dobro

misel, povprašati specialnega zdravnika za svet, dobimo neglede na redke bolezn, ki same povzročajo izpad, odgovor, da je vzrok izpadanja las čisto priprost in da je sredstvo, ohraniti lase in pospeševati njih rast prav preprosto. Treba ni namreč nič drugega nego glavo imeti čisto, to se pravi, jo izmivati s krotanim milom. Dandanes pa ne rabimo več neblagodišečih mil s surovim katranom, nego na nov patentovan način nedražljiv katranov izdelek brez duha Pixavon.

Pixavon z lahkoto odpravi prhljaj in nesnago z glave, se prekrasno peni in se da rad z glave zmiti. Ima prav prijeten duh in zaradi katrana, ki ga obsega, deluje proti parazitarnemu izpadanju las.

Zlasti je poudariti, da imamo v Pixavonu izdelek, ki se vkljub svoji večji vrednosti oddaja po prav zmerni ceni. Steklenica za poltretjo krono, traja ob tedenski rabi skoro pol leta. Dobiva se povsod. Ta izredno nizka cena dovoljuje tudi manj premožnim,

da izvajajo to prirodno in pametno negovanje las. Že po nekaj umivanjih s Pixavonom bo vsak začutil dobrodejni učinek in zatorej Pixavon lahko smatramo za idealno sredstvo za negovanje las.



Kontoristinja

s prakso v knjigovodstvu in blagajničarstvu želi primerno službo.
Ponudbe na uprav. »Slovenskega Naroda« pod »Kontoristinja« 2984

Sprejme se takoj marljiv in pripraven

učenec

v trgovino z mešanim blagom
Več pove upravnštvo »Sloven. skega Naroda« 293

GOSTILNA „HOTEL VEGA“

3009 Spod. Šiška pri Ljubljani se takoj odda v najem ali pa na račun
Vpraša se osebno pri lastniku
Antonu Maver v hotelu ali Metelkovi ulici št. 19 v Ljubljani.

V bližini mest. dekliškega liceja, uršulinske in šentjakobske in novo zgrajene državne obrtne šole stanujoča obitelj sprejme za prihodnje šolsko leto

deklice na stanovanje in hrano.

Naslov pove iz prijaznosti modna trgovina Just Maschke, Židovska ulica.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, Pod tranč 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, štampilnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. 1893

Trgovski pomočnik

slovenskega in nemškega jezika zmožen in dober manufakturst se sprejme pri Kristjani Starki, trg z mešanim blagom, Sovarica ob Savi. 3001

Učenka

se sprejme na hrano in stanovanje.
Vprašati je: Taborska ulica št. 5. II. nadstropje. 2981

V najem se da

prodajalna

mešane stroke. Nahaja se na najlepšem kraju v mestu na Goranjskem, obstoječa že čez 40 let in je izvrstno vpeljana. S prodajalno se odda tudi vsa zaloge in po dogovoru cela hiša. Oziralo se bo le na resne ponudbe, ki se naj pošiljajo pod »Letovišče« na uprav. »Slov. Naroda«.

M. Rosner & Co

veležalnica sadnega žganja v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhano

2544 Slivovko
Tropinovec
Brinjevec
Hrušovec
Vinsko žganje
zanesljivih kakovosti.

Enostropna hiša

blizu farne cerkve, za penzionista ali trgovca, 6 sob, 2 kuhinji z majhnim vrtom in 2 oraloma zemljišča, sredi lepega trga v Savinjski dolini na Spod. Štaj., se prodaja za 20.000 kron

nova hiša

v Gaberju pri Celju s 4 sobami, kuhinjo, shrambo, lepim vrtom, pripravna za penzionista ali rokodelca, za 12.000 K in

lepo posestvo

20 min. od Celja, z novo hišo, urejeno za gostilniško obrt, novo, veliko gospodarsko poslopje s sušilnico za hmelj, njivo, 5 oralov travnika in sadonosnika pri večji vasi. Vse se pod prav ugodnimi pogoji prodaja. Več pove: Ivan Kranjc, Glavni trg 10 v Celju.

Važno za vinske trgovce

Vinski sodi

več sto komadov, prav močni in zdravi iz hrastovega lesa, od 400 - 800 l

se dobivajo po prav nizki ceni 2545 pri tvrdki

M. Rosner & Co
v Ljubljani.

Važno za vinske trgovce

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Dralle »NERIL«, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

S. STRMOLI

Ljubljana, Pod Tranč 1.
Cenovnik lasnih izdelkov in potrebščin se pošlje na zahtevo zastoj.

Dva dijaka

se sprejmeta na stanovanje in hrano v središču mesta. — Kje pove upravnštvo »Slov. Naroda« 2926

Ennadstropna

= Vila =

za dve družini na lepem prostoru z lepim vrtom se po nizki ceni prodaja.
Natančne podatke da Tomaž Ceh, I. ulica, Pot v Rožno dolino št. 237. 2702

Namizna in za napravo jabolčnika

popolnoma dozorela

jabolka

so ceno na prodaj.

Več pove Andrej Uršič, Ilirska Bistrica, Notranjsko. 3006

Prodajalka

izurjena v špecerijski stroki, z daljšo prakso, želi vstopiti v večjo trgovino ali v filijalko. 2989
Naslov. pove uprav. »Sl. Nar.«

Iščem

vzgojiteljico

svojima hčerkama. — Pogoji je znanje laštine. Absolvirane učiteljske kandidatkinje, zmožne poučevati klavir, imajo prednost! Plača in vse drugo po dogovoru.

Dr. Anton Schiffrer, Ribnica, Kranjsko.

Vodni elevatorji

(črepale na vreteno)

za vodnjake cisterne ter črepala za vodo za ročni in strojni pogon, motorje na veter, toplotne, plinove, naftne in benzinove postavlja najceneje

J. K. Rudolf

c. kr. dvorni dobavitelj v Plzinji.



Tehnična pisarna in stavbno podjetje

Ingenieur H. UHLÍŘ

3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.
Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, strokovni znanstveni izvidi, prevzetja zgradb.

Ljubljana Kavarna Leon Stari trg

Cenjenim p. n. gostom in slav. občinstvu iz Ljubljane in z dežele naznanjam, da sem svojo kavarno popolnoma na novo preuredil in opremil. Točna postrežba. Karambolistom na Kranjskem sem na razpolago vsak čas na karambol-match.

Odprto celo noč. Odprto celo noč.

Z velespoštovanjem F. L. Pogačnik.

Naznanilo o otvoritvi in preselitvi trgovine.

Slavnemu občinstvu, slavnim uradom ter šolskim vodstvom, si usojam najvljudneje naznaniti, da je moja

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami po preselitvi zopet otvorjena.

Preselil sem trgovino iz vogala Marijinega trga in Sv. Petra ceste, v drugi lokal, in sicer v ravno isti hiši nekoliko naprej od prejšnjega prostora, kjer je bila prej prodajalna z usnjem, torej

Sv. Petra cesta šte. 2.

Ker sem s preselitvijo v novi lokal trgovino docela popolnoma preuredil in obenem popoln, lahko zagotavljam in se bom potrudil častitim odjemalcem v vsakem oziru popolnoma in točno ustreči.

Zahvaljujoč se za dosedanje zaupanje, se i v nadalje najvljudneje pripočam, da se mi isto tudi v naprej ohrani

Ivan Gajšek, nasl. J. Babovca.

Umno stavbništvo.

Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le 3026

Skagliol-plošče

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propuša prostora, torej zvoka in jako trdno drži žebelje.

prostonoseče, hrani prostor, torej ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (železno armirane stene iz opeke.)

Preračun stroškov in proračun napravita zastoj arhitekta imetnika patenta

Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbnika, Zagreb.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1

samo nasproti Franciškanske cerkve je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION« v Genovi in Biele

on torej lahko po originalno tvorniških cenah

garantirano zanesljive, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem

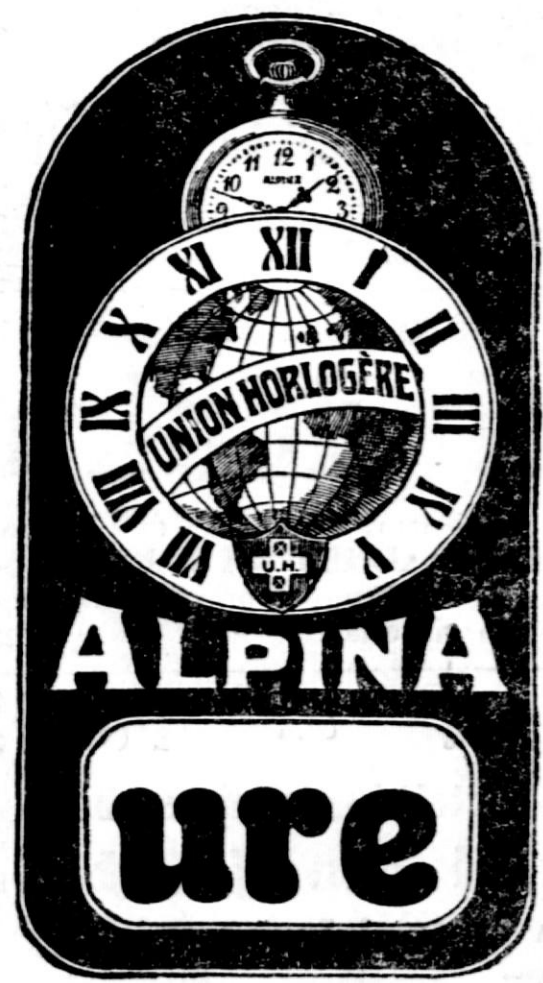
regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu, tula, srebru, niklju in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. Ceniki zastoj in poštne prosti.



Naša obuvala

so si

spričo mnogih svojih prednosti pridobila svetovni sloves in so to priznано najboljši izdelek ob nedosežno nizkih cenah!

ALFRED FRÄNKEL, komanditna družba.

Prodajališče: LJUBLJANA, Stritarjeva ulica št. 9.

Katalog gratis in franko.

130 f. liak tukaj in v inozemstvu.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravištvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 550
na mesec 190

Izplača vsak dan sveder izveniški modelje in pravnike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

„Narodni tiskar“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 650
na mesec 230

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Zgodovinski teden.

Ta teden pride do odločitve v razporu med Francijo in Nemčijo zaradi Maroka. Resnoba in pomen pogajanj, ki se zdaj vrše v Berlinu, ilustriraj najboljše dejstva: angleške zavarovalnice so močno zvišale premije za zavarovanje ladij, mala Belgija mobilizira svojo armado, da bi z oboroženo silo branila svojo nevtralnost proti Nemčiji, in minoli teden se je vršila v Toulonu revizija francoskega vojnega brodogradnje in je izrekel minister mornarice Delcassé pomenljive besede: »Naša mornarica je popolnoma pripravljena«, kar se lepo vjema z besedami, ki jih je pred tremi tedni izrekel francoski vojni minister, da se francoski narod »lahko zanese na svojo armado«.

Iz teh dejstev se spozna velikanski pomen pogajanj, ki so se začela v ponedeljek v Berlinu med francoskim poslanikom Cambonom in med nemškim ministrom zunanjih del Kidlerlen-Wächterjem.

Nemčija je napela vse sile, da bi spravila Francijo v zadrego. Nemške spletke so spravile Špansko pokonec in tudi Italijo. Ali spoznanje, da se Nemčija igra z ognjem in da nemški nacionalci na brezvesten način ščunjejo na vojno, je prodrlo tudi že med Nemci. To se je pokazalo v nedeljo v Berlinu, ko je na tisoče ljudi v Treptovskem parku zagrmelo proti vojni in obsodilo početje pangermanov in pa tistih spekulantov, ki bi s prelinitjem človeške krvi radi zaslužili milijone.

Francija stoji trdno na svojem stališču in je pripravljena na vse. Kompenzacije, ki jih hoče ponuditi Nemčiji, niso velike, a zadostne so, če se upoštevajo, da dela Nemčija izsiljevalno politiko. Ob mizo toleče, je zadnjič se izrazil neki angleški diplomat, a če so doslej udarci ob mizo Nemčiji koristili v gotovih slučajih, sedaj ni položaj zanjo ugoden. Zadovoljiti se bo morala s kompenzacijami, ki so majhnega pomena in naj le služijo kot zlat most za njeno retirado ali pa bo morala potegniti meč.

Toda upanje je, da Nemčija, ki svoj položaj dobro pozna, ne pojde do skrajnosti in da bo mir ohranjen; upanje je, da bo ta zgodovinski teden rodil rezultat, ki bo evropskim narodom prihranil pretečo velikansko vojno.

Delitev deželnega šolskega sveta na Štajerskem.

Celje, 4. sept.

V »Narodnem Dnevniku« št. 236 z dne 17. oktobra 1910 čitamo sledeče: »Vsed mnogostanski pozivov je vodstvo Zveze štajerskih slovenskih učiteljev in učiteljic, poslušavši nujenje zastopnikov iz vseh okrajev Spodnje Štajerske, v seji dne 16. oktobra t. l. v Celju soglasno sklenilo zavzeti sledeče stališče glede predlaganih sprememb deželne šolske nadzorne oblasti:

Organizirano slovensko štajersko učiteljsko izražajo prepričanje, da slovensko šolstvo v deželnem šolskem svetu ni primerno zastopano. Zato z ozirom na namerovano preustrojenje deželne šolskega nadzorstva zahtevamo take izpremembe v sestavi istega, da se slovenskemu šolstvu zagotovijo vsestranski svobodni razvoj.

Kljub temu pa združeno slovensko štajersko učiteljsko zasleduje tozadevno postopanje slovenskih klerikalnih poslancev v Gradcu z največjim nezaupanjem in to iz mnogih tehtnih razlogov. Glavni vzrok našega nezaupanja je dejstvo, da so slovenski klerikalni poslanci postavili predlog na delitev deželnega šolskega sveta in da so se (pri lanskih septemskih pogajanjih za deložnostno štajerskega deželne zbora. Opomba ur.) pogajali o zastopstvu Slovencev v skupnem deželnem šolskem svetu z vlado in nemškimi strankami, ne da bi bili stopili poprej v dotiko z zastopstvom slovenskega učiteljskega sveta in ne da bi bili v tako eminentno narodnem vprašanju poslušali poprej nazorov in predlogov onega dela štajerske slovenske javnosti, ki je šli naklonjena, namreč starih konservativnih politikov in napredne narodne stranke.

Z največjim obžalovanjem smo slišali izjavo vodje klerikalne stranke dr. Korošca, češ, da vidi primerno podlago za rešitev tega vprašanja v predlogu nemškega klerikala Hagenhoferja, po katerem bi se naj preustrojenje deželne šolskega sveta izvršila s poklicanjem po enega klerikalnega zastopnika nemških in slovenskih občin v deželni šolski svet. (Tako so slovenski klerikalci varovali v odločilnem trenutku »zgodovinsko upravičeno zahtevo«, kakor piše »Straža«, Spodnještajerskih Slo-

vencev. Op. ur.) Nesprejemljiv je po tem tudi predlog e. kr. vlade, vsled katerega bi imeli odločevati o usodi šolstva novi člani deželne šolskega sveta, katere bi določile obstoječe vladajoče politične stranke, tako da bi se nadzorstvo slovenskega šolstva poverilo zaupnikom klerikalne stranke, ki je moderni šoli in naprednemu slovenskemu učiteljskemu naravnost sovražna. Ta predlog je tem manj sprejemljiv, ker si z ozirom na preganjanje učiteljev na Kranjskem tolmači štajersko slovensko učiteljsko predlogo štajerske klerikalne stranke kot sredstvo za zaslužjenje slovenskega šolstva in učiteljskega klerikalni stranki, kar bi pomenilo pogin moderne šole na Slovenskem iz s tem neizmerno škodo našemu narodu. Ne z ozirom na naše osebne učiteljske koristi, ampak z ozirom na koristi šole in naroda, protestiramo torej organizirani slovensko-štajerski učitelji zoper poskuse rešiti važno vprašanje šolskega nadzorstva brez nas in proti nam ter brez soglasja s šoli prijazno javnostjo. Obžalujemo pa zlasti kot Slovenci nečestnost in nejasnost slovenskega klerikalnega predloga o delitvi deželne šolskega sveta, ker isti ne nastopa teritorialne enote slovenske Spodnje Štajerske in zahteva le zastopstvo kmečkih občin. S tem odide slovensko šolstvo v spodnještajerskih trgih in mestih in zlasti v dvojezičnih krajih narodnemu vplivu. Kdor ob vsaki priliki, bode šli slovensko-štajersko učiteljsko z navdušenjem in nesebično v boj za slovenske narodne šole tudi glede Slovencev ugodne rešitve vprašanja šolskega nadzorstva. Odločno se bode uprlo slovensko učiteljsko vsaki nameri zaslužiti šolo in učiteljsko katerikoli politični stranki, zlasti pa sedaj vladajočim spodnještajerskim klerikalnim mogotcem. — Končno zahteva organizirano slovensko štajersko učiteljsko povodom preustrojenja deželne šolskega nadzorstva pri tej oblasti svoboda strokovnega zastopnika, predlaganega od slovenske delegacije deželne učiteljske konference.

Deželni in državni poslanci dr. Karel Verstovšek piše v koncu članka »Resna beseda« v zadevi delitve deželne šolskega sveta sledeče (glej »Straža« št. 103, z dne 1. septembra 1911): »O načelnih vprašanjih te za štajerske Slovence tako važne zadeve sem pisal v uvodnikih »Straže« in že tedaj pozival učiteljska društva, da izrazijo svoje mnenje

in označijo svoje stališče. Do sedaj (to je 1. septembra 1911) še slovensko učiteljsko ni storilo koraka, da bi javno dokumentiralo svoje soglasje s to že tudi staro zahtevo štajerskih Slovencev.«

Priobčili smo nalašč zgoraj stoji izjavo Zveze štajerskih slovenskih učiteljev in učiteljic z dne 16. oktobra 1910, ker izvrstno ilustrira nujenje, ki vlada med slovenskim učiteljskim na Štajerskem glede klerikalnih predlogov za spremembo deželne šolske nadzorne oblasti na Štajerskem. Klerikalci, ki so lani vodili enako kampanjo proti učiteljskemu in naprednjakom zaradi tega vprašanja, so na to izjavo popolnoma umolknil. Precizirati bi bili morali svoje stališče glede teritorialne delitve in pokazati, da res upoštevajo učiteljsko — a hoteli niso ne enega ne drugega, zato so umolknil.

Obenem pa kaže ta izjava, ki je bila priobčena skoro pred letom dni, kako drzno si je upal »politik in šolnik« Verstovšek lagati o narodnem učiteljskemu na Štajerskem. S tem fakterom je postavljena tudi cela njegova politika in lažnjiva polemika proti »Slov. Narodu« v pravo luč. Umevno je, da se v interesu dostojnosti in — snaznosti ne moremo več baviti z Verstovškom in nadaljnjimi izvajanci »Resne besede«.

»Brezimnik.«

Politična kronika.

Deželne zbore namerava vlada še pred jesenskimi zasedanjem državnega zbora sklicati. Zda se bavijo s tem vprašanjem deželni odbori. Sed deželni zborov je zaradi obstrukcije odgojenih, in sicer razen češkega gališki, štajerski, moravski, istrski in gorški. Povsod so to povzročile narodnostne diference. Vprašanje je, če se bodo deželni odbori pri teh razmerah izrekli za sklicanje. Do zdaj je edinole nižjeavstrijski deželni odbor odgovoril v pozitivnem smislu, tirolski in gališki deželni odbor sta se izrekla zoper sklicanje.

Avstrijski in ogrski ministrski predsednik sta imela včeraj dve konferenci. V informiranih krogih se govori, da sta se posvetovala o vseh onih vprašanjih, ki skupno intereso avstrijske in ogrske vlade. Najvažnejše je bilo seveda vprašanje uvoza argentinskega mesa. Pripravila sta se za pogajanja, ki se naj za-

čno po povratku finančnega ministra Lukasa in poljedeljskega ministra. Pogajanja se bodo vršila popolnoma na novi podlagi. Ogrski informirani krogi upajo, da se bo zdaj dosegel sporazum, ker bodo obe stranki nekoliko odnehali. Kakor se zatrjuje, Avstrija ne bo več reflektirala na uvoz argentinskega mesa, pač pa bo Ogrska dovolila uvoz mesa iz balkanskih držav.

Odbor nemške delavske organizacije je izdal včeraj na svojem kongresu proklamacijo na delavstvo, v kateri označuje vsako izrabljanje kritičnega položaja Nemčije v socialno-revolucionarne svrhe kot izdajo naroda in domovine.

Glasiło združenih bosanskih muhamedanskih organizacij »Zeman« prinaša članek, ki je naperjen proti trializmu. Ideal muhamedanske stranke je avtonomija Bosne, ker more svoje dosedanje stališče ohraniti samo v avtonomni Bosni. Avtonomija Bosne torej popolnoma izključuje združitev anektiranih dežel s Hrvatsko, kakor tudi združitev z Ogrsko.

V Južni Albaniji se je zopet pojavilo vstaško gibanje. Muhamedanski Albanci zahtevajo ravno iste prostosti, kakor so se dovolile katoliškim Malisorjem. V okolici Djakovice organizirajo baje že nove čete, ki so dobro oborožene in s strelivom založene. Kakor poročajo iz Soluna, so v mladoturskih krogih mnenja, da je bila velika politična napaka, dovoliti Malisorjem izjemno stališče. Turška vlada je poslala v bitoljski vilajet vojaštvo.

V Madridu je že par dni razširjena vest, da so odkrili zaroto, naperjeno proti kralju Alfonzu. Detektivni španske policije v Parizu so o tem obvestili madridsko policijo, ki zdaj strogo pazi na vse tujce, ki prihajajo na Španjo. V to svrhu je zdaj v vsakem vlaku, ki prihaja iz Francije, španski detektiv.

Portugalska vlada je sklenila razveljaviti izjemno stanje v republiki, odstraniti obstoječo vojna sodišča in izdati splošno amnestijo.

O vsebini francosko-nemških pogajanj glede maroškega vprašanja se ne izve nič konkretnega. Le neki

LISTEK.

Ljubezen in sovraštvo.

Povest.

(Spisal Anton Antonov.)

(Dolge.)

Se kakih deset minut je tako hodil s tira na tir, od signala do signala, od menjalnika do menjalnika, potem pa se je postavil pred postajno poslopje, pričakovalje brzovlaka, ki je v eni minuti potem brez postanka snuknil mimo njega.

»In če bi sedaj-le po istem tiru od nasprotne strani prišel tudi brzovlak,« si je mislil Griva takrat, »pa bi s tisto strašansko silo trčila drug ob drugega. Vsega bi bilo konec. Ljudje bi bili usmrčeni, vozovi bi se pa polnoma razbili. In če bi bila moja Zorka tudi na enem teh dveh vlakov? Kaj bi bilo? Umrla bi ona, mene bi zaprl, prostost, domovina, ljubeča pa zbogom! Pojdimo, pojdimo v pisarno, to so strašne misli,« zgovori zadnji stavek, ko se je še prav malo videlo tri rdeče luči na zadnjem vozu brzečega brzovlaka.

Tiho je bilo v pisarni. Le tikatakanje velike in stare stenske ure in drobno tipkanje na brzovojnem aparatu se je slišalo. Iz čakalnice je tudi

motilo nenavadno bučno smrčanje spečega Janeza ob z njim kometujoči svetilki to vsesplošno tihoto. Grive ni vse to prav nič motilo, ker je bil že vsega tega navajen. Hitro in zanesljivo mu je drsalo pero po papirju.

»Seveda, uradnik, ki se je mučil vso svojo nežnejšo mladost po šolskih klopih, naj dela celo noč brez prestanka in počitka,« spregovoril Griva, ko je dogotovil še ostala dnevna naznanila ter jih vtaknil v zavitek k drugim, že prej dokončanim poročilom. »Naš Janez pa, kateremu se niti ne sanja, kakšne so učilnice od znotraj, ima v vsaki nočni službi nalogo, da me zabava s svojim hreščim smrčanjem. No, pa mu ne zavida,« sklonila svoj samogovor ter odpre vratica nad blagajno. »Hej, Janez,« zakliče potem v čakalnico. »Nehajte, nehaite! Pokonci, skoraj bo polnoči! Še dvajset minut manjka!«

»Ali sem dolgo spal, gospod,« vpraša Janez, planivši raz klop. »Precej pojdite in prižigite luči!« Janez se je takoj odpravil izvršiti uradnikov ukaz.

Tedaj je prišlo četvero ljudi na postajo. Trije so bili tujci, četrti pa je bil kovač Zeleznik, ki je prišel čakati svojo ženo.

Tujci so si kupili vozne listke ter posedli po klopi v čakalnici tretjega razreda, kovač pa je vstopil v pisarno ter prav pristrčno pozdravil Grivo.

»Kako se imate, gospod Zeleznik,« vpraša uradnik došlega kovača.

»Hvala vam za prijazen vprašanje,« odgovori kovač. »Nič se ne morem pritoževati. Dela je dosti, zaslužka pa vsaj toliko, da shajamo, in dobrih prijateljev imam tudi zadosti. Ženo sem prišel čakati. V mesto je šla z jutranjim vlakom k zdravniku. Veste, ženska boli glava, če se ji le en las izpuli iz nje.«

»Vem, da je šla,« de Griva prijazno. »Govoril sem z njo pred vlakom. Prosim, gospod Zeleznik, izvolite sedeti na divan!«

»Prosim, prosim, gospod asistent,« se zahvaljuje kovač ter sede. Anton Zeleznik je bil lepega in zelo inteligentnega obraza. Zdravje in zadovoljnost se je brala na njegovih licih, iz oči pa mu je sijala sama dobrodušnost in prijaznost. Na njegovi, lepo urejeni obleki in na njegovem snažnem perilu je bilo videti, da ima zelo skrbno žensko za ženo.

Njegovo gospodarstvo je kazalo, da je on umen in dober gospodar. Kajti razen svoje cvetoče kovaške obrti, pri kateri mu je pomagalo osem pomočnikov in trije vajenci, je imel še zelo obsežno kmetijo.

Njegova večja roka in skrbno oko njegove petintrideset let stare žene je bila ona sila, da je oboje napredovalo, kovaštvo in kmetija. Zato je bil ta zakon zelo srečen. Ujemali

sta se njuni duši v ljubezni in v gospodarstvu. Kot blagoslov z neba pa je napolnjevala celo Zeleznikovo hišo lepa sedemnajstletna hčerka Mila s svojo ljubo milino.

Tako je bila kovačeva hiša izmed najbogatijših in najsrečnejših v trgu in daleč naokoli. Zeleznik in njegova družina pa so uživali velik ugled povsod in pri vsakomur. Vsakdo, ki je Zeleznika poznal, ga je nehote zaljublil.

Zlasti se je razvilo veliko prijateljstvo med njim in med tamošnjimi železniškimi uradniki. Rad je hodil kovač Anton Zeleznik z njimi na trške in mestne zabave, še rajše pa jih je videl na svojem elegantno, a vendar priprosto urejenem domu, kjer se je najmanj po dvakrat na teden veselil z njimi do pozne ponočne ure.

»Kako pa se počuti gospodična Mila,« vpraša Griva kovača.

»Prav dobro, gospod Griva; samo nekam zamišljena je že nekaj dni sem,« mu odgovori Zeleznik, kateremu se je v očeh bralo, da mu je bilo zelo všeč to vprašanje.

»Aha, skoraj gotovo se njena duša nagiba k sorodni duši,« se hoče pošaliti Griva.

»Mislite,« de resno Zeleznik ter vprašujoč zre Grivo.

»Ne vem nič natančnega. Rekel sem to samo zato, ker so taka dekleta zamišljena, kadar se zaljubijo,« reče Griva.

»Vse je mogoče. Na vsak način pa povem te misli svoji ženi,« de kovač ter vstane. Seveda ni vedel, da je njegovi ženi že znana hčerčina srčna skrivnost. Vstal je, kakor že omenjeno, ker je električni zvonec naznanjal čezdesetminutni vlakov prihod. Izvršivši uradnikov ukaz se je Janez vrnil v pisarno. Spoštljivo pozdravi Zeleznika ter se prijazno nasmehne Grivi.

»Ste pa dobre volje, Janez,« ga nagovori Griva.

»Kaj bi ne bil, ko sem imel tako lepe sanje noč,« de Janez.

»Kakšne pa,« vpraša Griva.

»He, he,« se nasmehne Janez hudomušno; »gospod, pa ne smete biti hudi. Sanjal sem, da sta bila vi in gospod Zgovoren oženjena. V eni hiši sta stanovala. In oba sta imela po eno lepo kuharico. Jaz sem pa ljubil obe. Enkrat eno, drugič drugo.«

»A, zato ste prej-le tako neznanjsko smrčali, kakor kak bivoli,« reče Griva ter se glasno zasmeje.

»Ne, ne, gospod! Takrat sem bil najbrže jezen, ker sta bile obe naenkrat spoden iz vajine službe,« meni Janez.

»Janez, vi ostanete vedno stari Janez! Kako morete vendar kot petdesetleten možakar se misliti na take mladostne neumnosti?«

»Gospod, saj so bile to le sanje. Pa po pravici vam povem, če bi bile te sanje resničen dogodek, bi ne imel prav nič zoper njega. Rad bi imel

bruseljski list pravi, da ponuja Francija Nemčiji polovico ozemlja Gabun in pa celo ozadje Konga. Če bi Nemčija več zahtevala, tedaj se bodo pogajanja brezdomno razbila, ker francoski zunanji minister noče več dovoliti. Razumljivo je, da je javnost v vseh prizadetih državah precej razburjena. V Stettinu se je raznesla vest o izbruhu francosko-nemške vojne. Prebivalstva se je polastilo veliko razburjenje in je napravilo run na mestno hranilnico. Tudi na Francoskem, posebno v Parizu, se polasča prebivalstva vedno večja nervoznost. Mornariški minister Delcassé je hotel nekoliko potolažiti francosko prebivalstvo in je imel v Toulonu govor, v katerem je dajal Francozom pogum. Ko so mu namreč po paradi mornarice nekateri parlamentarci čestitali, je pokazal na ladje ter rekel, da so vse popolnoma pripravljene za vojno. Nemška javnost je ta govor seveda takoj smatrala za izzivanje. In posebno »Berliner Tagblatt« smatra ta govor za nekak pritisk na Nemčijo. Anglesko časopisje se jake obirno bavi z mornariškimi manevri, ki se vrše v Toulonu in v Kielu, in spravlja to v zvezo z maroškim vprašanjem.

Iz Teherana poročajo, da se je pri Kharu začel odločilni boj med vladnimi četami in med pristasi bivšega šaha.

Štajersko.

Iz Celja. »Straža« in »Slovenec« sta minule tedne na vsa usta vpila, da se v nedeljo dne 10. septembra zbere vesoljna posadka, kranjska in štajerska čukarija pri »Belem volu« v Celju in koraka potem skozi mesto peš v Petrovce. Veseli smo se tega poguma in kljubovanja celjskemu magistratu — a doživeli smo hudo presenečenje. »Straža« in »Slovenec« in »Slov. Gospodar« pravijo, da je došlo poročilo o korakanju čukov skozi Celje »pomotoma« v časopisje! To je junaštvo!

Iz Maribora. Pred kratkim smo konstatirali v »Slov. Narod« subo dejstvo, da je bila Ciril-Metodova družba pripravljena prispevati za slovensko šolo v Ciršaku 600 K, ako bi isto tako prispevala tudi »Slovenska Straža«. Rekli smo, da ta tega ni obljubila. Naravno je, da smo vprašali vodstvo »Slov. Straže« po računih, ker se pri nas v Mariboru veliko čudnega o tem društvu govori. — Na to nam je »Straža« odgovorila s celim leksikonom psov — povedala pa ni ničesar o prispevku »Slov. Straže« za šolo v Ciršaku in o letnih računih tega društva. In ravno za to se nam gre! Ljuba »Straža«, »Slovenec« te je v petek tako lepo poučil: Zmerjanje in psovjanje kaže slabo vest. Čim bolj kdo zmerja, tem manj ima prav... Vpoštevaj ta modri nauk!

Iz Vojnika nam pišejo: Kakor ste že večkrat poročali v »Slov. Narod«, pada število otrok na trški, sedaj se trirazredni ljudski šoli, tako zelo, da bi bil obisk sešoma minimalen in bi moral deželni šolski svet koncem koncev vendar misliti na skrčenje razredov. Pomanjkanje domačih »nemških« otrok hoče »Südmarcha« s tem odpomoči, da je poslala v trg letos 20 otrok z Dunaja, ki bi naj hodili v nemško šolo in pomnožili število otrok. Vsak, kdor vzame takega otroka na stanovanje in hrano, dobi mesečno 16 K; obleko kupi »Südmarcha« posebej. Otroci morajo povrh pomagati pri domačem delu. Zanimivo in tragično obenem je, da

obe kuharici, kakor v sanjah. Gospod, kaj ne, da mi ne zamerite?!

»Brez skrbi bodite,« ga potolaži (Griva ter gre k telefonu, da povpraša bližnjo postajo, kako je z osebnim vlakom. »Samo eno minuto ima zamude. Pripravite tiste tri zabojčke brezovznega blaga«)

Janez odhiti v skladišče, Griva si pa ogre črno pelerino, vzame dnevna poročila in nekaj uradnih pisem ter odide s kovačem iz pisarne.

Nekaj časa je hodil z njim pred postajnim poslopjem, potem pa se je poslovil ter šel na raztirje.

Izvanredno dobrovoljen je bil nocoj. Veselo in zadovoljno je korakal po železniških tirih in si ogledoval zdaj signale, zdaj menjalnike. Nocoj se mu je zdelo vse tako lepo in prijazno, kakor malokdaj prej. A sam ni vedel, zakaj. Zaviral bi bil, da ni bil v službi, in poljubil vse tiste nagajive zvezdice, ki so mu z nedosegljive višine tako ljubko pomežikovale; luno pa bi prav prisrčno objel, da ni bila tako visoko nad njim. Tedaj, v onem veseljem in dobrem razpoloženju, se je spet nehote spomnil ljubezni do domovine in zaročenke.

»Lep je naš kraj, in krasna so naša dežela,« mu zadrhti mladostno srce. Vlak pa je že počasno, skoraj korakoma vozil v postajo.

(Dalje prihodnjaki)

so ti otroci ponajveč deške droge iz Dunaja, ki sami ne znajo nemških. Dostaviti je, da »Südmarcha« zahteva od bodočih gospodarjev teh deških »Südmarchin« pastirjev, da morajo tudi domači otroci pohajati v nemško šolo. »Südmarcha« namerava one otroke, ki bi se izkazali za porabne, dati v uk pri obrtnikih in jih kasneje na Spod. Štajerskem naseliti. Tako bi se s — deškimi renegati uničevalo Slovence! Pride tu vmes še neko drugo vprašanje: Kako pridejo štajerski davkoplačevalci do tega, da bi vzdrževali javne šole za deca, ki ne spada v našo deželo?

K volitvam v mariborski zastop nam pišejo iz Maribora: Razumemo, zakaj je »Slov. Narod« tako mirno pisal in poročal o teh volitvah. Vendar pa je v interesu dobre stvari potrebno, da se odločno graja to, kar ni bilo v redu. Resne priprave za volitve so se začele šele zadnji teden, kakor se nam zdi, šele na drezanje »Sl. Naroda«. Razposlal se je posameznim volilcem v veleposelstva nek cirkular, v katerem naroča »Slovenska katoliška kmetijska stranka«, naj se voli v okrajni zastop te in te može. Nekatere, kakor Pekarja pri Sv. Jakobu, se niti vprašalo ni, ali se jih naj sploh kandidira ali ne. Vrh tega je bil med kandidati v okraju neznani dr. Leskovar. Kdor pa ga je poznal, ga ni volil. Omenjeni Pekar, ki je bil od klerikalne strani izvoljen za župana pri Sv. Jakobu, je že meseca in meseca poprej pobral pooblastila za — Nemce in ti so ga tudi kandidirali. Pri Sv. Jakobu je cela vrsta ženskih veleposelstev; te so dale pooblastila Nemcem, ker slovenski zaupnik ni ničesar storil. »Slovenska katoliška kmetijska stranka«, ki je tako imenitno vodila priprave za volitve, še naj-novejšega popolnega imenika volilcev imela ni. Mnogi takozvani »slovenski« veleposelstniki so sploh ostali doma. Tako se je Bauman iz St. Ilje odpeljal v Marijino Celje, menda majke božje prosit za zmago, kakor svoj čas opat Ogradi v Celju. Pa to še ni vse. Želimo, da bi bilo pri prihodnjih volitvah boljše.

Iz Zgornje Radgone nam pišejo: Braččijanci so torej zmagali in naš okrajni zastop bo šel v bodoče dvotretjinsko nemškotarsko večino. Za načelnika bo že prihodnje dni zopet izvoljen glasoviti »večni kandidat« Franc Bračko v Orehovi vasi. Slovenci so se pokazali tako slabotne in malomarne, da se volitve v veleposelstvu še udeležili niso. Z udeležbo bi vsaj ugotovili število svojih glasov. Sicer pa, če že govorimo o slovenstvu, kaj smo imeli od sedanjega »slovenskega« okraj. zastopa? Sedela je v njem cela vrsta starih, skopih, strogo konservativnih kmetov z enim župnikom na čelu. Razumela ni večina teh ljudi ničesar, najmanj tri četrtine se jih sploh nikoli ni oglašilo k besedi. Ceste so zapenarili, stori niso pa na drugi strani prav ničesar, kar bi kazalo, da imajo Slovenci moč v okraju. Liberalne inteligence niso marali, živeli in vegetirali so tako dolgo, da jih je zadel usoda, ki, kar se njihovega stvarnega dela tiče, ni nezahvalna. Usoda tega zastopa je kričel dokaz za to, kako zelo potrebujemo med kmečkim ljudstvom več izobrazbe, samostojnosti, zavednosti. Ali ni bilo žalostno, da so v sedenjem okrajnem zastopu govorili in debatirali o čisto slovenskih zadevah le Nemci? Slovenski zastopniki so kakor klade molčali in koncem koncev glasovali ponižno kot ovca z enim ali drugim delom — Nemcev. Tudi duhovništvo se je — morda namenoma in iz gotovih ozirov — pokazalo v okraju popolnoma nezmožno za vsako javno delo. Obupno je — ali za obupati ni. Ponemčel se okraj zaradi tega pora za ne bode. Zidati bo treba — znova, da ostane okraj končno vendar za vedno v slovenskih rokah. Ali župniki in roškarijanski kmetje brez trdnega, odločno narodnega vodstva ne bodo tega nikoli dosegli. (V tem okraju je doma »general« dr. Korošec. Ali se ni nič pobrigal za te volitve z dičnim orjakom Roškarijem? Sumljivo je, da »Straža« tako — previdno molči. Op. ur.)

»Republika vlada v »Kmečki zvezki«, piše »Sloga«. Kajti njen »kmečki« vodja se bori proti kupcem, ki res hočejo na škodo hmeljarjev napraviti preveliko kupčijo; »gosposki« župan Cukala iz Gomilске, ki je bil nekoč izvoljen za odbornika kmečke zveze, pa noče ničesar vedeti o odstopu od predprodaje. Tako prideta vsak do svojega cilja, Korošec in — Cukala. — K temu pripomnimo mi, da doslej ni niti eden klerikalni hmeljski prekupec storil kaj za hmeljarje, dočim so mnogi liberalni prekupeci odstopili na veliko lastno škodo od predprodajnih pogodb. Boljše je vedno počakati, kaj store bližnjemu v korist klerikalci; potem je še vedno čas, da dobrim vzgledom sledimo...

Kmetijska šola bi bila nujno potrebna za Slovenske gorice, bodisi v Ljutomeru ali pri Sv. Lenartu. Posebno bi se moralo v njej ozir jemati

na vinorodje in kletarstvo. Viničarski tečaj v Muju, Mariboru in Zg. Radgoni absolutno ne zadostujejo. Mladina prihaja iz njih tudi mnogokrat pokvarjena domu. No — dični orjak, zgani se! Treba je še, da za obilne svoje diče kaj storiš!

Mariborska Ciril-Metodova družinica je poslala meseca avgusta v Ljubljano sledeče prispevke: Narodni davk (nabr. g. Majec) 18, nabiralnik v Narodnem domu 18, v Medenovi gostilni 4, pri g. Rapocu 5, v Amrovi gostilni pri Sv. Martinu 3, v Murčevici gostilni pri Sv. Petru 2 in oni gimnazijskih dijakov 9, skupaj 59 kron. Hvala prisrčna vsem nabiralcem, posebno pa našim dijakom, ki vkljub skromnim razmeram ne zabijo naše družbe!

Požar. V soboto zvečer je začelo iz neznanega vzroka goriti gospodarsko poslopje posestnika Lenci-gerja na Topolem, in ker ni v bližini vode, se je požar hitro širil in preskočil tudi na gospodarsko poslopje Ogrizka. »Feuerwehr« iz Slatine je sicer dospel polnočevito, a gasil tako, da je bilo čuti glasno godrnjanje in klicanje, da bi bilo boljše, če bi »Feuerwehr« ostal doma in megljo pumpal. Škoda je 6 do 7000 kron. Zavarovalnina je neznatna.

Koroško.

Čebelarški shod v Brnci na Koroškem se vrši 8. t. m. ob 4. uri popoldne pri čebelnjaku g. Petru Kofler. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarkega društva g. nadučitelj A. Likozar iz Ljubljane o naprednem čebelarstvu in o organizaciji čebelarjev.

Ponesrečeni podžig. V Feldkirchu je dolil 10letni posestnikov sin Franc Tselkl na skednju škatljico od vžigale. Škatljica je ležala na nekem tramu med senom. Napolnjena je bila s smodnikom, na njej pa je bila ugasnjena kresilna goba. Goba je pregorela namreč samo do škatljice jo nekoliko ožgala in ugasnila. Jasno je, da je hotela tu zaneti žiljo zločinska roka požar. Skedenj je napolnjen s senom. V senu pa so ležali štirje otroci posestnika, ki bi bili brezdomna pogoreli, če bi se bil užgal smodnik. Storičla še niso našli.

Radi nevarnosti so aretirali večerj pri Marji na Zilji pletarja Alojzija Rusa in ga odpeljali v zapore deželnega sodišča v Celovcu. Pregrešil se je nad nekim 9letnim otrokom.

Tramvajski nesreče v Celovcu. V Celovcu se pnavlja kot običajno, kjer se uvide električna cestna železnica večje irmanje nesreče. Večrj je zadel v šhillerparku tramvaj v voz nekega iroščeka. V vozu sta sedela dva gospda, ki sta se v zadnjem trenotku rešila. Sunej je bil tako silen, da se je voz, ki je bil še nov popolnoma lomil. Konj in kovač sta dobila hujše poškodbe. Na Radeckijevi cesti pa je zadel tramvaj v voz punigamske pivovarne. S pivom obložen voz se je umaknil nekemu izvoščeku med tem pa je pridvil tramvaj. Voznika je vrglo par metrov daleč v estni graben, voz pa je znatno poškodovan. O nesrečah posameznih pasntov pa dohajajo redno skoro vsak dan nova poročila.

Sumljiva boazen. Pod tem naslovom prinaša celovski »Kärntner Tagblatt« jako rezervirano vest, da je obolel v Celovcu na cesti proti Velikoven prolajalec in prevoznik premoga Ivan Korenter za neko sumljivo infekcijsko boleznijo. Korenterja so oddali v infekcijski oddelek bolnice.

Požari. V nedeljo so zažgali otroci skedenj posestnika Ogerčnik v Karmbergu pri Sv. Petru. Ogenj se je razširil tudi na hišo in gospodarsko poslopje. Pogorelo je vse. — Dne 3. t. m. ob 10. uri zvečer pa se je vne-lo posestvo Singerjevo v Trebljih. Domači so že vsi spali in le z največjo težavo so jih rešili iz goreče hiše. Singerjevo posestvo je zavarovano za 4000 K, škoda pa znaša gotovo še enkrat toliko. Vzrok ognja ni znan. — Dne 29. t. m. je izbruhnil požar pri posestniku Jožefu Alsacherju na Jezeru. Pogorelo je celo posestvo. Škoda znaša nad 10.000 K, zavarovalnina pa le 4000 K. Ogenj je potkal domača dekla Franciška Brunner iz Mlinega na Gornjem Koroškem. Ko je začelo goriti je Brunnerjeva pobegnila k svojim staršem.

Primorsko

Velika procesija za dež v Gorici. Večrj zjutraj je bila v Gorici velika procesija za dež. Okoli 4000 je bilo udeležnikov, skoraj sami Slovenci in Slovenke, Lahovi in Lahinj med temi je bilo mogoče kar 300 največ, drugi so rajši spali. Procesije se je udeležil tudi nadikof. Peklo je solnce, ko je pričela procesija, peklo je bolj, ko je končala.

Poštni avtomobil v Gorice do Postojne. Kakor čujemo, začne v kratkem voziti namesto posedanega poštnega voza avtomobil iz Gorice do Vipave in v Postojno.

Sokolstvo na Goriškem napreduje počasi pa dobro. V tolminskem glavarstvu je bila dosej sokolsko društvo le v Cerknem, pred časom pa se je ustanovil Sokol tudi v Kobari-du. Vsak začetek je težak. Težkoče so bile tudi v Kobari-du ali so premagane in v nedeljo 10. t. m. bo imel Sokol svoj prvi nastop. Pričakovati je, da se ustanovijo Sokolska društva tudi v Tolminu, Kanalu in Bovecu.

Klerikalci in delavstvo v Gorici. Dolgo let se že trudijo klerikalci v Gorici dobiti delavce na svojo stran, ali dobili so le nekaj starih dninarjev. Kar je delavec v pravem pomenu besede, jim ne pride blizu. V nedeljo je bil shod v »Centralu«. Dr. Pavlica se je branil proti bridki resnici, da obljubljajo goriški klerikalci delavcem plačilo šknraj groba, pa je vendar to res. Govoril je tudi zastopnik N. d. o. Dr. Pavlica se boji, da mu kmalu uidejo vsi oni, katere se sedaj tišči v svojem katoliškem društvu.

Nesreča pri goriškem ženskem učiteljsku. Večrj popoldne ob 3. se je utrgal pri dozidavanju ženskega učiteljskega velik oder. Na njem so bili slučajno samo 4 delavci. Pri padcu je obljubljen eden delavec mrtev, trije pa so težko ranjeni. Pod odrom je stal en delavec, ki pa se je toliko pravočasno umaknil, da je dobil le lahke poškodbe. Mrtev je 18letni Iv. Klančič iz Ločnice, težko ranjeni pa so: Anton Bizjak, Andrej Komel in E. Gril. Lahko ranjen je Avgust Markič. Vzrok nesreče je še neznan. Delo je prevzel zidarski mojster Mrach.

Kolera. V Trstu in okolici je torej, kakor poročajo listi, kolera prenehala. Vsi, ki so bili pod zdravniškim nadzorstvom, so odpušteni, bolniki so okrevali in že več dni ni nihče obolel. Nasprotno temu pa se razširja kolera v Dalmaciji. Večrj je proglasil zdravstveni oddelek ministrstva za notranje zadeve dva slučaja kolere v Supetarski Dragi, danes pa objavlja še zopet nov slučaj. Tržaško pristanišče je prosto. Stroge odredbe pa so v veljavi za ladje in blago raznih laških pristanišč. K temu je prišel tudi Tunis, kjer se je pojavila kolera. Odpravljene pa so vse zdravstveno varstvene odredbe glede ladi in blaga, ki pridejo iz Marselja, kajti pokazalo se je, da je Marselj prost kolere.

Nevarna smrt v pisarni. Večrj popoldne se je nenadoma onesvestil v pisarni med delom prokurist trvdke Grioni v Trstu 73letni Franc Dejak. Omahnil se s stola, padel na tla in bil v par minutah mrtev. Došli zdravnik je konstatiral le še smrt. Dejaka je zadel brzokone srčna kap.

Usodna tatvina. Ko se je vrnila večrj iz kratkega sprehoda v svoje stanovanje v Trstu Marija Karis, je našla vlomljena vrata. Pri preiskavi so dognali, da so tatovi odnesli iz stanovanja eno zlato verižico, vredno 60 K, srebrno uro, vredno 20 K, in 60 kron gotovine. Žena se je tatvine tako prestrašila, da je dobila močan živčni pretres. Odpeljali so jo v bolnico, kjer bo sicer okrevala, vendar pa ji bodo ostale trajne posledice te bolezni.

Napad s samokresom. Večrj so aretirali v Trstu 27letnega dninarja Ivana Ravtnika. Napadel je s samokresom na cesti kovača J. Godina in ga težko ranil. Ravtnik napad pripozna, hoče pa ga ublažiti z dejstvom, da ga je Godina dražil, kar pa je neverjetno.

Izmišljen napad. Brezposelna dekla Dora Debeljak se je zglasila večrj na policiji. Napravila je ovadbo, da sta jo napadla v minoli noči dva neznanca in izsilila od nje pod pretjno sumrti 40 kron. Ta ovadba je brzokone izmišljena in si je navihana dekla hotela pomagati s tem le iz zadrege radi denarja.

Iz srednješolske službe. Profesor deželne realke v Trstu Josip Schiller je prestavljen na Ludvikovo gimnazijo na Dunaju. Suplent na državni gimnaziji na Dunaju Julij Vetrnik pa je imenovan za provizoričnega učitelja na tržaški realki.

Pomanjkanje mesa v Trstu. Mestni magistrat tržaški je odposlal na ministrskega predsednika brzojavko, v katerej zahteva ponovno kvantitativno in časovno neomejeni uvoz argentinskega mesa. V brzojavki posebno poudarja nezadovoljnost in obče razburjenje prebivalstva radi redno naraščajoče draginje živil. Podobno brzojavko je poslalo baronu Gautschu tudi predsedstvo trgovske in obrtne zbornice.

Samomor radi osepčenja. Radi neke bolezni je popolnoma osepela 14letna deklica Josipina Bartoli v Trstu. Ker ni upala, da bi še kdaj ozdravela, se je hotela umoriti. Izplula je čašo terpentina, ker drugega strupa ni mogla dobiti. Odpeljali so jo v bolnico. — Na cesti v Bošketu pa je našel večrj neki gospod v mlaki krvi elegantno oblečeno damo. Po-

leg nje je ležal revolver. Spoznali so jo za 29letno Alico Božičevo, ki je iz neke boljše rodbine iz Dalmacije. Ustrelila se je radi nesrečne ljubezni. Zadel se je v leve prsi. Težko ranjeno so odpeljali v splošno bolnišnico.

Goreči parnik. Parnik lesne tvrdke Feltrinelli, ki je bil obložen z lesom, se je vnel med vožnjo na višini Maria di Luca. Parnik je sicer pogasil ogenj z lastnimi sredstvi, vendar je precej poškodovan in za daljno vožnjo neraben. Kako je nastal ogenj, še niso izvedeli.

Napad na bega. Iz Sarajeva poročajo, da je napadel na Visokem nek kmet na veselici, ki so jo priredili domačini povodom žetve, nekega bega. Predno pa je mogel izvršiti napadalec svoj zločin, je prišel očetu na pomoč njegov sin, ki je usmrtil napadaleca s koso.

Kako je prišlo do umora srbskega kralja Aleksandra in kraljice Drage?

(Konec.)

II.

Bivši minister Genčić je bil torej obsojen v sedemletno težko ječo radi razžaljenja veličanstva, ker je pisal kralju Aleksandru iz inozemstva več pisem, v katerih se je prav prostodušno izrazil o Dragi.

Genčić je sedel sedem mesecev v ječi v Požarevcu. Končno se je Novaković, cigar zet je bil Genčić, in Ljubi Kraljeviću posrečilo posredovati, da je bil Genčić pomiloščen. Početek zarote. — Prvi sestanek zarotnikov v hiši Slovenca Sebastijana Roša. — Zakletev.

Novaković piše o početku zarote tako-le:

Po vrnitvi Genčićevi smo bili nekaj časa povsem mirni. In prav jaz sem bil tisti, ki sem hrepenel po miru, ker mi je bilo že preveč razburjenja, trpljenja in muk.

Toda pregovor pravi, kar je usojeno, je usojeno. Usojeno mi je torej bilo, da se zapletem še v večje muke in nadloge in da denem na kocko ne samo svoje življenje, na katerem mi itak ni bilo bogve koliko ležeče, marveč tudi eksistenco svoje žene, svojega deteta in vnuka in vse svoje imetje.

Genčić ni mogel mirovati, a to je tudi umljivo, ker je mnogo pretrpel. On je imel sestrojca Antonija Antića, ki je bil takrat konjeniški nadpomočnik na višjem kurzu.

Ta mladi častnik je bil po povratku Genčićevem kakor se pravi, kuhan in pečen v naši hiši, bil je pri nas celo na obedu in večerji.

Po mojem mnenju je to precej omejen človek, a prav to je bilo, kar je zagotovilo uspeh: on ni absolutno imel prav nobenega svojega mišljenja, zato je slepo sprejemal in točno izvrševal vse ono, kar mu je naročil in zaukazal Genčić. Ker je bil tudi sicer dobrodušen človek, je bil pri svojih tovariših, zlasti pri onih na višem kurzu, izredno priljubljen. Ker so ga imeli radi, so mu verovali vse, kar jim je, nagovorjen po Genčiću, pravil.

In tako je, malo po malo, pridobivajoč drugega za drugim od svojih tovarišev, sestavil deseterico, ter jih nekega večera povabil na svoje stanovanje na razgovor.

To pa se je zgodilo tako - le:

Na večerji v »Oficirskem domu« je bilo večje število častnikov, zlasti onih z višjega kurza. Antonije Antić je povabil nekatere izmed njih, katerim je zaupal, naj pridejo po večerji k njemu na čaj.

Ker so čakali, da se ostali nepovabljeni častniki razidejo, so se nekoliko zakasneli. Nato pa so odšli po dva in trije v Antićevo stanovanje.

Antić je takrat stanoval nasproti hiši g. Velkovića, v hiši nekega inženirja, če se ne motim, v hiši gosp. Roša.

(Inženir Sebastijan Roš je Slovenec, doma iz Hrastnika na Štajerskem. V Belgradu že živi okrog 30 let in uživa splošno ugled.)

Ko so stopili v sobo, so opazili, da so bile zavese spuščene in da je bilo vsako okno še zastrto s posebnim pritcem.

S tem se je hotelo zavarovati, da se od zunaj ni absolutno moglo videti, kdo je v sobi in kaj se v nji godi.

Na sredi sobe je stala miza, na njej pa je puhtel velik samovar.

Za mizo je sedel Genčić resnega obraza, odet v črno obleko.

Antić je jel predstavljati častnike, s katerimi se Genčić še ni poznal: bili so to ti - le oficirji: stotnik Radomir Arangelović, Dragomir Nikolajević in Dušan Glišić ter nadporočniki Milan Petrović, Milan Miljković, Dragotin Dulić, Nikodije Popović in Jevrem Popović.

Ko je bilo predstavljanje končano, je izpregovoril Genčić: »Prišel sem k svojem sestrojcu radi nekega posla in zelo mi je drago, da sem se

pri tej prilici seznanil z njegovimi dobrimi prijatelji in tovariši. Ko so se končali pri takih prilikah običajni pogovori, se je Genčič obrnil na častnike z vprašanjem: »Prosim Vas, gospodje, kakšno je razpoloženje nasproti današnjemu sistemu?«

Nekateri izmed oficirjev so odgovorili: »Obupno.«

Nato je Genčič nadaljeval: »Vedno bo hujske in hujske, dokler se ne najdejo dobri Srbi in junaki, ki bodo nastopili proti temu zlu ter napravili konec zlu in neznosnemu sedanjemu stanju. Vsi pošteni ljudje, vsi, ki to zemljo ljubijo in vidijo, kaj se v nji godi, obupavajo in se nadejajo edino v srbsko vojsko, odnosno v častnike, ki so edini danes v položaju, da rešijo zemljo iz bede in nevolje, v katero sta jo spravila kralj Aleksander in njegova Draga. Gospodje, dolgo sem si želel, da se mi ponudi prilika, govoriti z nekaterimi inteligentnimi mladimi oficirji.

Ker vidim pred sabo same dobre in odlične častnike, može, ki jih boli srce radi domovine, mislim, da lahko svobodno govorim z vami o onem, kar danes teži vsakega Srba, ki ljubi svojo rodno grudo.«

Nato je Genčič obširno govoril o zunanji politiki, kako na slabem glasu je Srbija v Evropi, kako je Srbija in njen vladar v zasmeh vsem, kako je v armadi nered, kako se preganjajo tisti, ki ne ploskajo vsaki budalosti itd.

Ko je Genčič zapazil, da so ti mladi ljudje pripravljeni na vse, jih je pozval, naj se zakolnejo na svoji oficirski časti in na svojem orožju, da bodo z vsemi silami delovali na to, da se država spasi od takega vladarja in če tudi za ceno njegove glave. Nato je eden izmed častnikov potegnil sabljo, jo položil na mizo in držeč rolna na tej sablji, so se vsi navzoči častniki zakleli.

(Dalje prihodnjič.)

Dnevne vesti.

+ Klerikalci delajo dobičke. V starih časih so imeli v Ljubljani lepo navado: Kdor je goljufal pri meri ali pri vagi ali kdor je krivično dražil živila, tega so položili na franciškan-skem mostu v nekako koso in ga spuščali v Ljubljano. Spustili so ga po trikrat in štirikrat, da je v vodi gugal in prestal smrtni strah. Sem in tja se je tudi zgodilo, da so kakega goljufa ali oderuha z živili potegnili iz vode, ko je bil že mrtev. Sedaj, v času strahovite draginje, je res obzaložanje vredno, da to spuščanje v Ljubljano ni več dovoljeno. Če bi bilo še v navadi, bi zaslužili nekateri klerikalci, da bi jih pustili gagati v Ljubljani kar mogoče dolgo, kajti njih početje presega vse meje. Ne samo, da se z ljuto silo upirajo vsaki pomoči zoper draginjo, še sami store kar je le mogoče, da bi draginjo povečali, pa ne zato, da bi imel kmetovalec korist, ampak da bi sami delali dobičke. Nakupovanje in izvažanje sene, ki bo imelo najhujše posledice za živinorejo in vsled katerega bo nastala huda draginja, nam to najbolje kaže. Kako delajo klerikalci s kmetom, priča naslednje dejstvo: Vrhiška senška zadruga, ki ni drugača, kakor organ »Gospodarske zveze«, je posestnike grozovito odrila. Od izanskih kmetov, ki itak nimajo dosti izgubiti, je vrhiška senška zadruga pokupila kakih deset vagonov sene še po dveh kronistarcen. To je že nečloveško oderuštvo. Tudi taščo bivšega vrhiškega župana dr. Marolta, ki je vendar vneta klerikalca, so njeni somišljeniki enako odrli. Ujeli so jo, da je vrhiški senški zadrugi prodala vse svoje seno po 2 K 10 v starcen. Tako derejo klerikalci kmetno ljudstvo in delajo zraven velike dobičke. V vrhiški senški zadrugi se sploh gode zanimive stvari. Načelnik, dober kmet Semerl p. d. Želodec, je odstopil, ker mu je začelo odlično delovanje za druge malo dišati. Zadruga je dobila sedaj v osebi velikega, skušenega kmeta Ciglerja načelnika prve vrste in že danes lahko prorokujemo, da ji bo prav tako vzlic odiranju pri senu pomagal na oni svet, kot je pomagal nedavno nekemu senskemu prekupcu, da je danes zelo na slabih nogah. Kot krono vsega tega pa moramo smatrati pravila enske zadruge, ki določajo, da v slučaju razida zadruge, razpolaga s premoženjem vrhiški — tehant, dočim se kmet lahko obriše. Pa ne samo pri senu, tudi pri krompirju in pri zelju derejo klerikalci kmeta in polnijo svoje žepce. Na Posavju kupujejo krompir in zelje in ker ljudje nič ne vedo, kakšne so cene v Trstu in drugje in kakšne se bodo, so se dali ujeti. Tako bomo imeli doma velikansko draginjo, par klerikalcev, zbranih okrog Gospodarske zveze pa ogromne profite. In tako organizacijo še podpira država in ji daje na tisoče in tisoče subvencij. Oh, res škoda, da so odpravili lepo staro navado in da oderuhov in goljufov z živili več ne

spuščajo v Ljubljano. Gotovi klerikalci bi zaslužili, da se jih vsak dan spuščava v vodo in pustijo gagati.

+ »Gospodarska zveza« in senška kupčija. »Gospodarska zveza« še vedno ni pokopala nade, da se ji bo končno vendarle posrečilo nakupiti toliko sene, da bo mogla izpolniti pogodbo, ki jo je sklenila z neko trdvo glede izvoza 1000 vagonov krme. Njeni agentje so preplavili vso deželo in skušajo dobiti kmete na svoj mlin. Toda kmetje so postali previdni in nečejo prodati sene, to tem manj, ker jim »Gospodarska zveza« ponuja nižje cene kakor so na trgu. Te dni je bil v Kropi zastopnik »Gospodarske zveze« — rejen, majhen, okrogel, bradat možček, če se ne motimo, čuje na ime Pelc — in kupoval seno. Ponujal je za meterski stot 4 krone. Toda napravil ni nobene kupčije, ker so kmetje odklonili vsako prodajo, češ, da bi bili tepci, ako bi dali seno po 4 krone, ko se že sedaj na trgu plačuje po 5 kron 50 v in po 6 K. Pelc ali kakor se že imenuje je odšel z dolgim nosom iz Kroke. Z enakimi uspehi se vračajo s kmetov tudi drugi agentje. Zato je jela »Gospodarska zveza« razmišljati, ako bi se ne dalo poskusiti s kupčijo na Spodnjem Štajerskem. Razpela je že tudi tamkaj svoje mreže ter stoji v zvezi z nekim K. v Celju glede dobave 100 vagonov sene. Smatrali smo za svojo dolžnost, da smo zabeležili tudi to, ker je nam blagor slovenskega ljudstva na Štajerskem prav tako na srcu, kakor so nam pri srcu koristi našega kmeta na Kranjskem. Pri tem pa smo prepričani, da bodo oblasti na Štajerskem znale prav tako varovati kmetijske interese, kakor jih ne znajo varovati kranjske oblasti. Uverjeni smo, da bodo na Štajerskem brez velikih ceremonij napravili konec protiljudskemu in pogubnemu delovanju »Gospodarske zveze«.

+ Korupcija in nemškutarstvo prav bujno cvete v deželni bolnici, odkar gospodarijo dolgi klerikalci. Pred par dnevi je bil imenovan brez razpisa službe, kakor je predpisano, za sekundarja dr. Primšar, ki je šele nedavno tega promoviral. Seveda je dr. Primšar klerikalec, zdravnik-volontarji, ki že dlje časa službujejo na zavodu, pa najbrže niso. Da ima tudi Nemec prednost pred domačinom, ako ta ni klerikalnega mišljenja, dokazuje dejstvo, da je bil vkljub temu, da je v zadnjem času absolviral svoje študije vse polno slovenskih medicincev, ki iščejo sedaj mesta, nastavljen v deželni bolnici — nemškutar dr. Tratnig! Klerikalci pač ostanejo vedno dosledni: Raje Nemca kakor pa slovenskega naprednjaka!

+ V prisilni delavnici se poseben dobro spozna delovanje in nehanje našega preslavnega deželnega odbora. Zopet se pritožujejo prisilnični pazniki, zlasti Fran Putrle, zaradi popravljanja stanovanj. Vojski med pazniki in med ravnateljstvom je vzrok ta-le: Pazniki, ki stanujejo v hišah prisilne delavnice, morajo plačevati stanarino ravno tako, kakor če bi stanovali v privatnih hišah, a da bi se jim stanovanja kaj popravila in prenovila, ne pride na misel deželnemu odboru, še manj pa seveda direkciji, ki ima od klerikalnega deželnega odbora vezane roke in se ne more ganiti. Pazniki prosijo in zahtevajo neprenehoma popravila, kar je vse razdrapano in razbito, a ne dosežejo ničesar. Kar pa dela posebno hudo kri, je pa to, da morajo pazniki pri svoji skrajno naporni službi plačevati stanarino, dočim je Anton Jeglič, ki ima veliko boljše plačo kot drugi pazniki, stanarino oproščen. Ta Jeglič je netjak ljubljanskega škofa. Lahko bi stanoval v svoji hiši, pa je svojo hišo raje v našem dal, ker so mu dali v deželni hiši zastojno stanovanje, med tem, ko morajo drugi pazniki stanovanje plačati. A ne samo to. Čim je stopil v službo, mu je deželni odbor daroval nekaj triletne, tako da je takoj imel tako plačo, kakor da bi služil že deset ali več let. Vse za to, ker je netjak ljubljanskega škofa. Ali ni to korupcija najgršje vrste, ali ni to nezastlišano protežiranje zlahtet? Tako si tolmačijo sedanji klerikalni gospodarji nesrečne Kranjske dežele načelo: »Enaka pravica za vse!« Pri nasprotnih vidjov vsak pezdirek, ki ga, če le morejo, razkrije z najgršimi lažmi in huronskim vpitjem, da bi s tem nevedne ljudi preslepili in zbegali, brunov v lastnem očesu pa ne vidijo. Prisilna delavnica je tudi en dokaz, da je klerikalno gospodarstvo pristransko, krivično in koruptno. Klerikalci delajo samo na to, da bi vse spravili pod svojo oblast in si povsod ustanovili korita in zato je neizprosno boj proti klerikalcem najsvetejša naloga vseh poštenih ljudi v deželi.

+ Dr. Zajc nam je danes telefonirano sporočil, da Röntgenov aparat v deželni bolnišnici ni pokvarjen in da dobro funkcionira. Dr. Zajc je pa — seveda namenoma — pozabil povedati, da aparata vendar ne morejo

rabiti, ker ni plošče za presvetenje. Ta je namreč potrt in čakajo, da dobe novo.

+ Nemška temeljitost. V drugem zvezku za mesec avgust je priobčila »Deutsche Alpenzeitung«, ki izhaja v Monakovem, članek »Veldes in Krain«. Člančič je spisal neki Th. Girm Hochberg. Ne trdimo, da bi člančič ne bil simpatično pisar, da pravino celo, da je napisan z gorkoto in z vidnim navdušenjem za ta najlepší kosček zemlje slovenske, toda nekaj je, kar nas moti, to je proslavljen — nemška temeljitost. Pisee sicer ve, da je Bled na Kranjskem, toda njegovo zemljepisno znanje je tako veliko, da piše, kakor da bi naša dežela pripadala — Hrvaški. V uvodu namreč vzklika: »Veldes! Vor der Eröffnung der Tauern- und Karawankenbahn das Baden - Baden Krautens und Istriens.« — In če Kranjska pripada državnopravno Hrvaški, je povsem naravno, da se na Bledu govori — jezik hrvaški. »Vor dem Bahnhof stehen die netten, kleinen Wagen in grosser Anzahl, und ihre kroatischen Kutscher versuchen mit Hilfe der so verpönten deutschen Sprache den Reisenden die Vorzüge ihres Gefährtes auseinander zu setzen.« Ker Girm - Hochberg ni v geografiji posebno dobro podkovan, mu ni zameriti, ako se na Bledu tudi težko orijentira, zato pravi: »Sich durch Fragen bei den Landbewohnern orientieren, ist mehr für Kenner der kroatischen Sprache möglich, da die freundlich gegebene Antwort stets slavisch erfolgt (aber aber deutsch rechnen und zählen können fast alle.« Pisee torej mora priznati, da so Blejci izredno vljudni ljudje, samo to jim zameri, da pač znajo nemško računati in šteti, sicer pa dajejo prednost rodnomu svojemu — slovenskemu jeziku. Da bi le bilo res tako! Blejci so v občejanju prav vljudni in prijazni, sicer pa so naravnost strašni ljudje, saj kaže vse njihovo dejanje in nehanje na to, da so najmanj vsestranski zarotniki. Pomislite, ta strahota, mali čeki rojijo baje rdeče fese! »Die kleinen Blondköpfe, die mit ihren blauen und grauen Augen so nordisch anmuten, bekommen sicher die vielen neuen roten Feze, die sie stolz tragen, von einem allslavischen Verein gratis geliefert als Demonstrationsmaterial gegen den invasionslustigen deutschen Touristen scharen.« Kakor razvidijo čitatelji, je Girm-Hochberg nanizal v svojem članku o Bledu dokaj gluposti in precejšnjo porejto zlobnosti, toda se to nas niti malo ne razburja: pisatelj, ki je na Bledu videl rasti — cedre (dort verstecken sich die altnordischen, rosenumrankten Villen hinter drei Stock hohen Zedern und Eichen), pač ni moči smatrati za resnega. Sicer pa ima članek »Veldes in Krain« eno dobro stran, to namreč, da sta slovenski in hrvaški jezik ako slična, da nepoučeni tujec ne more razločevati drugega od drugega.

+ Praktični nasveti Kobilčarjevega Jurčeta. »Slovene« piše, da je v nedeljo pri političnem shodu na Vačah litijski župan Kobilčarjev Jurček podal možem dokaj praktičnih nasvetov glede volitve Radovedni smo, če je možem tudi povedal, kako se po volitvi zliža gnjivna skozi okno na mirno mimo idočim ljudem. — Radovedni smo tudi, če je praktični mož povedal, kako je svoje mater pregovoril, da naj ona vse nase vzame, kar je tudi storila in je bila obsojena na dva meseca strogega zapora s postom in trdim ležanjem. Radovedni smo dalje, če jim je praktični mož povedal, kako mati joka, ker je morala v zapor. Radovedni smo tudi, če praktičnega moža ni prav nič sram. Najbolj pa smo radovedni, če bo kdaj pri kaki občinski seji kaj o tem omenil in predlagal: Občinski zastop skleni, da naj župan ali toži, ali pa odstopi, ker mož s takim madežem vendar ne more biti župan.

+ Volitve v Spodnji Šiški so razpisane, in sicer za nedeljo, dne 24. septembra t. l. Volitev se bo vršila v občinski posvetovalnici od 10. dopoldne do 4. popoldne. Tozadevni razglas, na katerem so označene tudi vse določbe, je javno nabiti.

+ Imenovanje. Višji davčni upravitelj Anton Orehek v Kranju je imenovan povodom svoje vpokojitve za cesarskega svetnika.

+ Pripravite se za cvetlični dan! Vest o prireditvi cvetličnega dne 24. septembra, prodira v vse vrste Slovencev. Skoro brez izjeme je navdušeno sprejeta. Treba pa je sedaj, da se to navdušenje »praktično« pokaže. »Odbor za cvetlični dan« v Ljubljani prosi vse ročljubne Slovence, da se brez odloga obvezno prijavijo za doposlanje svežih ali umetnih cvetlic za razprodaž v prid dijaškemu podpornemu društvu »Radogoj«. Narodne dame z dežele prosimo dalje, da pridejo dne 24. septembra tudi v Ljubljano osebno sodelovati, ali pa v svojem kraju napravijo poseben cvetlični dan. Vse naj tekmuje v olajšanju dijaške bede! V vseh zadevah za cvetlični dan se je

obrniti na »odbor za cvetlični dan v Ljubljani.«

— Kako se skrbi za vojake. Poročajo nam ta - le škandalozen dogodek: Na vrtu »Kranjske stavbinske družbe« leži kakšnih 20 bolnih vojakov 5. domobranskega polka iz Pulje. Mnogi izmed njih se komaj gibljejo, a nimajo niti skorjice kruha. Vojaki niso že dlje časa ničesar jedli in so gladni, da se bogu smilijo. Ker nima nobeden izmed njih niti novčiča, prosijo mimo idočih ljudi, naj jim za božjo voljo dajo kaj jesti, da ne poginejo od glada. In usmiljeni ljudje, sami reveži, ki so vsled draginje večkrat lačni kakor siti, so si opolne pritrkali od svojih ust, da so ubože nahrani. A tam v bližini bolnih in lačnih se nahaja palača deželne vlade in stanovanje vojaškega poveljnika. Ali ni to ironija! Ali se tako postopa z avstrijskimi državljani?

— Kaj pa je to? Na šentjakobskem zvoniku vira še sedaj vrhu stolpnega križa zastava, ki je bila obešana že 23. julija t. l. v proslavo cerkvenega praznika. Kakor se pripoveduje, je menda le resnično, da je prišlo med šentjakobskimi mežnarji do razdora in nevoščljivosti zaradi tistih 10 K, ki jih je dotični vsakokrat zaslužil, ki je nesel ter privezal zastavo vrh stolpa. Kakor ljudje pripovedujejo, je preje opravil to delo neki mladi mežnar, katerega pa sedaj ni več tu. Ta je bil radi 10 K silno nevoščljiv tesarju Martinetu, ki se je prvi splazil na tihem na zvonik in privezal zastavo ter ga je prehitel in mu odjedel tisti zaslužek. — Sedaj pa tega mladega mežnarja ni več; odšel je s tistimi 10 K in zdaj ni nikogar, ki bi zastavo snel, kajti g. župnik Barle, ki je bolj skop človek, pa ni pri volji, da bi dal še 10 K prvemu praporsčaku tesarju Martinetu, ki je to stvar upeljal. Iz tega je razvidno, kako da so si cerkvene miši nevoščljive. — G. župnik, poučite nekoliko svoje ljudi o Kristusovih zgledih, ki pravijo: ne bodi nevoščljiv in ljubi svojega bližnjega kot samega sebe!

— Imeniki volilcev, ki so preostali od letošnje občinske volitve in ki obsegajo nad 9000 ljubljanskih naslovov v alfabetskem redu ter torej izvršno služijo za naslovnik, so, kolikor jih je še na razpolago, pri ekseditu magistrata za ceno 10 K za kompletan eksemplar na prodaj.

— Kontrolni zbori. Vojno ministrstvo je odredilo, da se letos ne vrše kontrolni zbori.

— Iz ljudskošolske službe. V Ljubljani ustanove letos 1. pomožni razred za vzgoji lostopne pa slaboumne otroke, eventualno ustanove tudi paralelo k temu razredu. Ta pomožni razred se bo nahajal v prostorih IV. mestne deške ljudske šole in bo tej šoli tudi podrejen.

— Redni občni zbor »Slovenske Filharmonije« se vrši v četrtek, dne 14. septembra t. l. ob 8. zvečer v restavraciji »pri Rimljanu« (Valentin Mrak) na Rimski cesti št. 4 s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo preglednikov; 5. bodoči proračun; 6. volitev novega odbora; 7. slučajnosti. — Želimo mnogobrojne udeležbe.

Povratek domobranskih alpinov v Ljubljano. Na praznik, dne 8. septembra se po pol letu zopet povrne iz svojih letnih štacij ob italijanski meji naš št. 27. alpski polk. Kakor znano, je to slovenski polk in se je zunaj prav častno obnesel. Vsak dan po skalovju naporne vaje, vročina, pomanjkanje vode, kakor pri glavnih vajah in to telega pol leta, in vsi zdravi, čili, sveži, kakor bi bili doma, pa nič sleparških bolnikov, vse to je uvidelo častništvo pri naših fantih in tudi vpoštevalo. I. bataljon se pripelje na državni kolodvor ob 3. uri 44 minut, drugi pa ob 4. uri 49 minut zjutraj in bo vsak imel svojo godbo. III. bataljon ostane čez zimo v Gorici, ta dva pa v Ljubljani. Naši fantje, pozdravljeni!

Vojaske vaje v ljubljanski okolici. Koliko napora mora prenesti na vajah vojak, je splošno znano. Je truden, zaspan, žejen, lačen, prepoten, premočen itd. Srečen je, ko pride do kake vasi ali mesta, da se nekoliko odpočije in si privoči, ako si more, kak grizljaj kruha in požirek vina. In češče pride do ptice roparje. Brez razlike narodnosti, so bili včeraj v odmoru vojaki v Ljubljani povsod dobro postreženi. V taboriščih so jim prinášali otroci in ženske, kar so poželeli. Siromaki so se pritoževali, kako drago so jim med potjo zaračunavali. In celo tukaj se je pojavila pijavka, ki je, vsaj tako se nam iz zelo zanesljivega vira poroča, tem utrujenim revežem prodajala zemlje po 6 vin. To je za naše mesto nekaj tako nezastlišanega, da se mora javno grajati.

Kamniške planine. Pot na Planjavo nad Kamniškimi sedlom, ki jo je dalo napraviti »Slovensko planinsko društvo«, je sedaj dokončana. Omenjena nova planinska steza je zanimivo izpeljana in izborna zgra-

jena ter se drži smeri prejšnje poti, izogne se pa znanemu strmemu in zelo nevarnemu snežišču, vdelana je namreč v trdo skalovje nad navedenim snežiščem. Pot je docela varna, tako da jo lahko prištevamo najlepšim potem v Kamniških planinah sploh. Dohod na vrh Planjave je sedaj lažji kot na Brano. Popravljen je bila med tem tudi pot na Kamniško sedlo in od tu čez Kotlične na Turško goro, najkrajša zveza z Grintovcem in s Češko koč. Turiste opozarjamo, da se Kamniška koča zaključuje že dne 17. septembra, nadalje da je vsled lovskih ozirov prepovedana pot Dolga Njiva - Kalce - Greben.

Na »boba« v Kamniški Bistrici dne 8. septembra vabi vse svoje člane in prijatelje prave planinske zabave kamniška podružnica »Slovenskega planinskega društva«.

Na c. kr. gimnaziji v Kranju sta razpisani dve supleturi, in sicer za klasično filologijo in pa za nemščino (glavni predmet) v zvezi s klasično filologijo (stranski predmet). Prošnja se mora vložiti pri ravnateljstvu c. kr. gimnazije v Kranju najkasneje do 12. septembra.

Mladinsko podrobno delo na deželi. Iz Toplice na Dolenjskem nam pišejo: V torek, dne 29. m. m. je predaval mladi absolvirani eksportni akademik g. Danilo Devetak iz Tolmina, baveč se tukaj nekaj dni, pred izbranim občinstvom v nemškem in slovenskem jeziku na korist pogorelem v Mokronogu, kar je doseglo po prostovoljnih prispevkih 100 K čistega dohodka. Vsota se je poslala v Ljubljano »Slov. Narod«. Lep in posnemani vreden vzgled, kako delaj akademična mladina vzgojevalno za nadarjeno, a še daleč zaostalo priprosto ljudstvo na deželi. Vivant sequentes!

S puško po nosu jo je dobil Jože Vidmar. Prišel je na velike maše dan, dne 15. avgusta z več drugimi možmi že pozno zvečer v Kapsevo gostilno. Vsi so bili že nekoliko vpijeni in zelo glasni. To pa ni bilo prav dvema, dozdaj neznanima fantoma, ki sta sedela pred krmo. Eden ki je imel puško v rokah, je takoj rekel, da hosta pijance zapodila domov, če drugače ne pa s strelom. Nato so stavili Vidmarjevi tovariši oba fanta na odgovor, kaj da hočeta in če bi bila rada tepena. To je bilo pa enemu fantu odveč ter je udaril s puškinim kopitom Vidmarja po nosu, da mu je ubil nosno kost in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Drzna tatvina. Dne 20. avgusta t. l. je bilo popoldne vzetih Ivanu Sitarju, županu na Toplicah iz zaklenjene blagajne v bankovcih 800 K. Storičel je moral porabiti popoldanski čas, ko so bili ljudje pri kosilu, gostilničarske osebe pa je streglo topličkim gostom, da se je splazil neopazen v sobo, kjer je siloma ali pa s ključem odprl leseno zaklenjeno omaro in iz nje listnico, v kateri je bila večja vsota papirnatega denarja. Vzel je iz listnice le dva bankovca po 100 K in 12 bankovcev po 50 kron, morda tudi kak bankovec po 20 K, iz predala za vsakdanji skupiček pa ni ničesar vzel, ker bi se bilo utegnilo to preje zaznati. Tatvine sumljiv je komaj petnajstleten Fr. Mikec iz Meniške vasi, ki je služil pri Ivanu Sitarju za hlapca. Le-ta je namreč že par dni prej prišel dvakrat zbirat v trgovino Naceta Sitarja ključke, ki jih je pa obakrat prinesel nazaj, trdeč, da niso prave volitosti. Ko so ga orožniki radi te tatvine ostro prijeli, jo je priznal in šel kazat v seno, kamor je bil baže skril denar. No, denarja niso našli tam, deček pa se je spustil v tajbo, nakar so ga aretirali in oddali sodišču v Novem mestu.

Skozi požiralnik Pivke v Postojnsko jamo. Že leta so se zamanj trudili priti skozi požiralnik Pivke v Postojnsko jamo. Žrtve takega poskusa je postal pred leti tudi postojnski mešan Baraga in to vsled tega, ker je bilo mogoče po strugi, ki je polna nevarnih skal, priti le na ta način v jamo, če je dotični plaval pod vodo. V soboto je poskusil to nevarno ekspedicijo g. Božidar Dekleva iz Postojne. Najprej se je pripeljal na nizkem plavu v prvo votlino, tam pa mu je s stropa viseče skalovje zaprlo nadaljno pot in pustilo odprto nad vodo le kaka dva prsta široko špranjo. Skozi to špranjo je zagledal g. Dekleva luč acetilenske, ki jo je vihtel sluga Mejak v »Velikem domu«. Hitro se je odločil g. Dekleva in skočil v 20 m globoki požiralnik ter dospel kakih 4 1/2 m pod vodo plavajoč v »Veliki dom«. Voda je bila mraz kakor led in zelo nevarno je bilo, da dobi srčni krč, kar bi bilo za gospoda Deklevo brez dvoma usodopolno. Umevno je, da vzbuja ta čin gospoda Deklevo, ki je prvi prišel po Pivki v jamo, splošno pozornost.

Tujski promet v Ljubljani. Meseca avgusta je prišlo v Ljubljano 7691 tujcev — 811 več kakor prejšnji mesec in 218 manj kakor lani meseca avgusta. Nastanilo pa se jih je v hotelu Union 1421, Slon 1308, Lloyd 839, Cesar avstrijski 464, III-

rija 418, Južni kolodvor 338, Štrukelj 293, Malič 249, Tivoli 238, Tratinik 190, Bavarski dvor 141 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1783 tujcev. — Bilo pa jih je s Kranjskega 1756, z Dunaja 1213, iz slovenskih dežel 1601, iz dežel češke kronovine 567, iz drugih avstrijskih dežel 1518, iz Ogrskega 163, s Hrvaškega in Slavonije 360, iz Bosne in Hercegovine 66, iz Nemčije 116, iz Italije 118, iz Rusije 8, iz Anglije 7, iz Francije 9, iz balkanskih držav 60, iz Rumunske 7, iz drugih evropskih dežel 50, iz Severne Amerike 59, iz ostale Amerike 9 in iz Azije, Afrike in Avstralije 4 tujci.

„Črni sen“, krasna, senzacijska mimodrama v 3. dejanjih z zvezdo kinematografije Asto Nielsen v glavni vlogi, se predvaja še tri dni v Elektrodramatografu „Ideal“. Slika nam pred očmi doživlja in konec slavljene umetne jahalke „Stelle“, njenega ljubimca grofa Waldberga in zaljubljenega avarnjena draguljarja Hirscha. — Slika je dolga 1200 metrov in polna pretresljivih dogodkov. Predvajanje traja 1 in pol ure. Slika se vidi pri poldanskih in pri večernih predstavah. — Ker je slika res vredna, da si jo človek ogleda in ker si jo je ravnateljstvo z velikimi stroški zagotovo, samo da ima sl. občinstvo res kaj umetniško-dovršene, se priporoča v obilen poset.

V spanju je bil okraden delavec Ivan Japelj. Mož je na Mirju nekoliko v travi zaspal in ko se je prebudil je pogrešil 8 K 54 vin. Storišce je policija znan.

Krepko klofuto je dal snoči na Dunajski cesti nek prevozniki hlapec svojemu tovarišu, s katerim se je bil sprl. Udaril ga je s tako močjo, da se mu je iz ustnice polila kri.

Aretiran je bil včeraj zaradi prepovedanega povratka Ivan Mrak, rojen 1852, na Brezovici pri Ljubljani.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 22 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 40.

Izgubljeno in najdeno. Neka gospa je izgubila žensko ročno torbico, v kateri je imela dva ključa in par črnih rokavic. — Pismonoša Frane Dežman je izgubil kolesarsko naplavo. — Amalija Babinova je izgubila črno ogrinjajočo. — Ema Bežkova je izgubila črn svilnat solčnik. — Mestni delavec Ivan Peklenk je našel neko tehniko.

Izgubila je neka dama dva ključa, izmed katerih je imel eden napis: »Vorzimmer.« Najditelj naj ju odda pri policiji, ali pa v Gledališki ulici št. 3, I. nadstropje.

»Slovenska Filharmonija« koncertira danes ob ugodnem vremenu na vrtu hotela »Tratinik« pri »Zlati kapljici« na Sv. Petra cesti. Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina 50 vin.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 2 korespondenta, 2 kontorista, 3 poslovodje, 2 potnika, 8 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 5 pomočnikov špekerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 3 kontoristi, 1 blagajničar, 8 prodajalk, 7 učencev in 3 učenke. — Službe išče: 2 knjigovodji, 2 korespondenta, 4 kontoristi, 6 poslovodji, 3 potniki, 7 skladiščnikov, 24 pomočnikov mešane stroke, 10 pomočnikov železninske stroke, 15 pomočnikov manufakturne stroke, 14 pomočnikov špekerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 15 kontoristinj, 17 blagajničark, 14 prodajalk, 5 učencev in 3 učenke. — Posredovalnica posluje za delodajalce in članke društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Narodna obramba.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda. O priliki velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki bo dne 10. t. m. v Trzinu, je zagotovljen za nazaj poseben vlak, ki bo odšel iz Trzica okrog devete ure zvečer in bo imel zvezo z vlakom proti Ljubljani in proti Jesenicam. Skupščinarji naj kupijo v Kranju listke za Trzic in nazaj. Ob pol 4. bo v sokolski telovadnici veselica. Pri tej sodeluje mešani zbor narodne čitalnice v Kranju in orkester »Sloga«. Na sporedu je dalje prosta zabava šaljiva pošta itd. Vstopnina 20 v. Skupščinarji naj se radi kosil prijavijo pri trziški podružnici.

Sentjakobsko-trnovska moška podružnica C. M. družbe. Naše poročilo od ponedeljka moramo dopolniti oziroma popraviti v sledečih točkah: Paviljonu za vino je načelovala ga. Zajčeva, paviljonu za jestrine ga. Sterkova in paviljonu za cvetlice ga. Pibernikova.

Z Viča. Veselica podružnice Ciril-Metodove družbe je uspela veliko bolje kot smo pričakovali. Dasi je bilo to dan v Ljubljani in v okolici več veselice, vendar je bilo toliko posetnikov, da je bil sicer prostornost vrtu kmalu premajhen; treba pripomniti, da so bili to sami

domačini, kar kaže, da ima podružnica v Vičanih močno oporo. K moralnemu uspehu veselice je največ pripomoglo telovadno društvo »Sokol« na Viču in pevsko društvo »Zarja« iz Rožne doline. Odbor izreka imenovanim društvom najiskrenejšo zahvalo, nadalje se zahvaljuje močno blagorodni gospe Gregorinovi, načelnici paviljona za pecivo in vsem gospodinjam, ki so pri vseh sodelovalih. Hvala iskrena tudi vsem darovalcem! Glavno družbo je zastopal g. potovalni učitelj Ante Beg, ki je v krasnem govoru bodril navzoče k delu za obmejne brate, v imenu podružnice je spregovoril g. učitelj Josip Gregorin in v vznešenih besedah pozivljaj k slogi.

Društvena naznanila.

Žensko telovadno društvo v Ljubljani. Vljudno naznanja, da je redna telovadba ob torkih in sobotah od 6.—8. ure zvečer. Telovadke se sprejemajo v navedenih urah v Sokolovi telovadnici v Narodnem domu.

Starejšinski večer in občni zbor akad. fer. društva »Sava« se vrši jutri zvečer ob 8 v restavraciji Narodnega doma. Posebno vabimo gg. starejšine in sploh vse nar. napr. dijaštvo.

Skupščina »Organizacije svob. nar. napr. dijaštva« se prične v petek ob pol 10 dop. v dvorani »Narodne Čitalnice«. Ker se vrši po § 2. zbor. zakona, dobe vsi udeleženci pred skup. potrebne in enake legitimacije.

Solska poročila.

»Mladika.« Na zasebni dekliški petrazrednici društva »Mladike« se bo vršilo vpisovanje še v petek, dne 15. septembra t. l. od 8.—12. dopoldne v vodstveni pisarni v prtiličju mestnega dekliškega liceja.

Na cesarja Franca Jožeta gimnaziji v Kranju se boode vpisovalo v I. razred dne 15. septembra od 9.—12. ure dopoldne, vzprejemne skušnje pa se vrše dne 16. septembra od polu 9 ure dopoldne naprej.

Razne stvari.

* Draginja. Na Dunaju so se vršila predvčeršnjem v 9 okrajih socialno-demokratskega zborovanja kot protest proti draginji. Vsi referenti so naznanili, da bodo takoj prišli s predlogom, da naj se skliče parlament in da bodo inscenirali poulične demonstracije. Poulične demonstracije so se tudi že vršile v nekaterih mestnih delih, do neljubih prizorov pa ni prišlo. Na vseh shodih so bile sprejete ostre resolucije proti odušurjeni politiki agrarcev in klerikalnih strank. V pogovoru z nekim ruskim žurnalistom se je izrazil srbski zunanji minister tudi o neugodnem stanju Avstrije in je pripomnil: Srbija je edina dežela, ki bi mogla kriti potrebo živine v Avstriji. Morda pride kmalu do pogajanj, v tem trenutku pa Avstrija še ni storila nobenih korakov. V Charleroiu v Belgiji je prišlo predvčeršnjem do velikih nemirov. Več tisoč delavskih žen je udrlo na trg in uničilo vsa živila. Kljub temu, da je takoj posredovala policija in orožništvo, ni bilo mogoče napraviti miru. Župan je dal nato razburjene žene poskropiti z vodo iz brizgalnic. Do pozne noči je razgrajalo ljudstvo in zahtevalo da izpuste one, ki so bile aretirane. Kakih 5000 žen iz 15 občin je priredilo velike poulične demonstracije. Prišlo so tudi pred hišo delavskega poslanca ter zahtevale, da se takoj zavzame pri vladi za znižanje cen živilom. V Monsu stavka nad 600 mesarjev in pomočnikov. Ženske so uapadle mesarje s kamni.

* Kolera. »Narodni Listy« poročajo iz Benešova, da je zbolela v nedeljo blagajničarka Roza Bickny, ko se je vračala iz Trsta s sumljivimi znaki. Prenesli so jo takoj na posebni oddelk v bolnišnici in kmalu tudi konstatirali, da je zbolela za pravo kolero. — Do predvčeršnjem je zbolelo v Budimpešti in v Novi Pešti 7 oseb za kolero, 4 bolniki so umrli. Predvčeršnjem sta zboleli še dve osebi in sicer, kakor smo že poročali, krmilar Riegler in prodajalka Elizabeta Margulič, ki se je bila že bolna pripeljala z električno železnico v Budimpešto. Včeraj je umrla v infekcijski bolnišnici. Kakor poročajo listi v Belgradu, so konstatirali v Raski več slučajev kolere. — Turški ministrski svet je zavrnil zahtevo carigradskega župana, da naj razpusti občinski svet in razpiše nove volitve. Župan, ki vztraja zaradi nepravilnega postopanja občinskega sveta v vprašanjih, zadevajajočih kolero, na tem, da se razpusti občinski svet, je podal svojo demisiijo. Iz francoskega in angleškega poslanstva je mogoče z daljnogledi videti kako pokopujejo vojski onstran Bospora mrlice. — Tudi na tojničarki »Nevşehir« in na torpedni križarki »Berk i Satvet« ki ležita v carigradskem pristanišču se je zgodil en slučaj kolere. Iz Soluna poročajo, da se je pripetilo v nedeljo in ponedeljek v vojaški bolnišnici in v bližnjih vojašnicah 5 slučajev kolere. — V No-

vem Pazaru so pokopali včeraj 27 oseb; ki so umrle za kolero, število skrivno in ponoči pokopanih pa je še veliko večje. — V Skoplju je zbolelo na novo 42 oseb, umrlo pa 25, v Bitolju je umrlo za kolero 48, v Beratu 4 in v Gumenjih 2 osebi.

* Richter še vedno fantizira. Nekemu poročevalcu »Frankfurter Zeitung« je Richter baje povedal, da so roparji takoj zahtevali višjo odkupnino, ko so izvedeli, da je Richter iz Rajha. Prej so mislili, da je Avstrijec. Avstriji so tedaj pri balkanskih roparjih manj vredno blago. Tudi lep kompliment. Roparji so pravili tudi vedno, da je njegova žena na Grškem in v njihovi oblasti.

* Ladja se potopila. Iz Lime poročajo, da se je tam potopila ladja »Tucabel«. 81 oseb je utonilo.

* Požar. V Vliesingenu je požar uničil med drugim tudi cerkev sv. Jakoba in veliki stolp.

* Tovarne za vžgalice. V upanju, da bo erar za drag denar odkupil tovarne za izdelovanje vžgalic, katerih izdelovanje je namerava država monopolizirati, se zlasti na Ogrskem v zadnjem času ustanovijo več takih tovaren. Tudi v Losonezu so ustanovili tako tovarno s kapitalom 5000 K. Obrtni urad pa je po naročilu trgovskega ministrstva odredel koncesijo, tako da je morala tovarna, predno je mogla začeti z delom, likvidirati.

* Dunajska dvorna opera. Med ravnateljem dunajske dvorne opere Ivanom Gregorjem in operno pevko gđc. Forst je prišlo do konflikta in je Gregor pisal gđc. Forst zelo nelaskavo pismo. Kakor izve sedaj dunajski korespondent lista »Vossische Zeitung« Leopold Mandl, je dobil ravnatelj Gregor od intendantice ukor, v katerem mu intendantica naia, da naj v pisnem in istmenem občevanju s člani dvorne opere nastopa pri vsej strogosti dostojno. Gregor je po zanesljivih informacijah vezan na dunajsko dvorno opero samo za 2 leti.

* Na francoskem krajejo naprej. Iz Verduna poročajo, da so ukradli predvčeršnjem neznanu tatovi v cerkvi Saint Sauveur pri belem dnevu, med tem ko je župnik imel ravno krst, slike velike vrednosti.

* Zrakoplovstvo. Zrakoplovec Maro, ki se je dvignil v Chartresu, da preleteli velik del dežele, je padel s svojim zrakoplovom na neko polje. Zrakoplov si je popolnoma porušil in Maro je gorel, tako da so našli samo še popdno zgorelo truplo.

* Nova trama Leva Tolstega. Ravnateljstvo dvornega gledališča na Dunaju je kupilo prestavo drame »Živi mrlici« z zapuščine Leva Tolstega. Prvih bodo vprižorili to dramo v nemškem jeziku na dunajskem dvornem gledališču, v ruskem jeziku pa jo vprižore že sredi tega meseca v Moskvi.

* Zahlo ljudstvo. Ruska grofica Muravjeva iz Moskve, ki se leči v Pištjanu, je izgubila na izprehodu ročno torbico s 30.000 franki. Denar je našel neki ubožni Slovák in je dobil od grofice 5000 K nagrade. Tega denarja pa ni odžrál zase, marveč je tekel k istemu župniku in oddal denar nenastični cerkvi.

* Poroke ruskih velikih knezov. Glasom izpremenjenih statutov carske rodbine določa § 188, da se odslej naprej ne sme poročiti noben veliki knez in nobena velika kneginja s kako osebo, ki ni član kake vladajoče rodbine ali ake rodbine, ki je z vladarskimi hišami enakovredna. Fevdalno!

* Zadnji pozdrav. V nekem ribniku pri Bremenu je našel neki učeneček steklenico, ki jo je Severno morje zaneslo tja in ki je imela sledečo pošto: »Zadnje pozdrave vsem sorodnikom in znanecm pošilja Römler, poročnik 70. pešpolka, ki je vodil balon »Saarbrücken«. Gotovo je, da je to res zadnji pozdrav spomladaj ponesrečenega zrakoplovca.

* »Nobene vojne, ali dinamit!« Iz Bruslja poročajo o značilni dogodbi. Neki neznanec je napisal z velikimi rdečimi črkami iz barvila minija na nemški in francoski konzulat besede: »Nobene vojne, ali dinamit!« Vsi poskusi odstraniti napis so ostali do sedaj brezuspešni. Tudi storilca niso mogli dobiti. Zunanji minister je izrazil obema poslanikoma svoje obžalovanje.

* Vlomilec, ki krade poljube. Ema Morgan, mlada in lepa deklica iz New Yorka je bila na posetu v mestu Detrat. Ponoči pri čitanju zaspila, kar jo vzbudi sum vlomilca, ki je prilezel skozi okno. Ema je skušala upiti, toda bila se je, da je vlomilec ne zadavi, kakor ji je obljubil. Po kratkem parlamentariziranju je sedel vlomilec na posteljo in je začel lepi kni krati poljube. S tem plemom je bil vlomilec zadovoljen in je odšel, kakor je prišel, skozi okno.

* Dijaki kot natakari. Iz Budimpešte poročajo: Začetkom poletja so v nekem restavrantu v Keszthelyu ob Blatnem jezeru angažirali dijake kot natakarije. Zdaj, ko je sezona končana, poročajo o njihovem delovanju »Neus Pester Journal«: Bi-

lo je petnajst natakarijev nastavljenih kot natakarij. Vsak je dobil 300 kron honorarja. Nekoga dne je bil v restavrantu grof Ernst Zichy, kateremu je stregel neki tehnik. Grof mu je dal 20 K napitnine, ga vprašal po njegovih razmerah ter mu obljubil službo v Budimpešti. Mladi mož, ki mora vzdrževati svoje starše, brate in sestre, je bil s tem rešen velike skrbi. Tudi drugi gostje so bogato obdarovali te dijake - natakarije. Večina njih je dobila dragocene spomine, posebno ženske so bile zelo radodarne.

* Peter Maček. Prihodnji mesec se vrši v Petrokovu na ruskem Poljskem obravnava proti znanemu morilcu patru Mačohu iz čenstohovskega samostana. Vsem je že znano, da je ta vredni pater preteklo leto v samostanu v Čenstohovi umoril nekega Kryzanovskega s sekiro v sporazumu z njegovo ženo, ki je bila patrova ljubica. Truplo ubitega je skril Mačoh v zofi, ki jo je dal vreči v neki ribnik. Razen tega dolže Mačoha, da je bil soudeležen pri cerkvenem ropu, pri katerem je izginilo za več milijonov dragocenosti. Mačoha so ujeli v Krakovu in ga izročili ruskim sodiščem. Mačoh, njegova ljubica in neki pater Starzevski se bodo morali skupno zagovarjati; obravnava pa bo tajna, to pa zaradi tega, ker je preiskava doglala, da so ruske oblasti trpele nepostavnosti v čenstohovskem samostanu, dasiravno so za nje vedele.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kolera na Dunaju.

Dunaj, 6. septembra. Sanitetni departement notranjega ministrstva razglasa, da je bakteriološka preiskava dejektiv žene krmilarja Jagerja, ki je prišla dne 28. avgusta iz Budimpešte na Dunaj in zbolela dne 2. septembra, dognala pravo kolero.

Basist Šaljamin.

Dunaj, 6. septembra. Ruski basist Šaljamin bo gostoval na »Ljudski operi« od 7. do 18. marca in bo nastopil v treh operah.

Češki klub.

Praga, 6. septembra. Danes popoldne ima prezidij državnozbornske skupine češkega kluba posvetovanje o taktiki, ki jo bodo izvajali člani češkega kluba v državnem zboru. Obenem pa se bodo tudi posvetovali o pravnih pogajanjih. Gotovo je, da bodo vsi za to, da se začne pravna pogajanja. Kneza Thuna pričakujejo jutri v Pragi in bo stopil v stik z najvplivnejšimi politiki koncem tega tedna.

Češki nemški deželni poslanci.

Praga, 6. septembra. Načelnik nemških deželnih poslancev na Češkem je sklical za 9. septembra zvečer vse nemške deželne poslance na Češkem na skupno posvetovanje.

Hmeljska kupčija.

Zatec, 6. septembra. 450. Kupčija 438-65. Zadnje cene so se popolnoma vzdržale.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 6. septembra. V današnji seji ogrskega državnega zbora je bila na dnevnem redu tudi interpelacija zaradi uvoza argentinskega mesa, ki je zahtevala, da ministrski predsednik precizira stališče vlade v tem vprašanju. Predno je prešla zbornica na dnevni red, se je vršila še debata zaradi včerajšnjih dogodkov v parlamentu. — V opoldanskih urah je bila debata tako burna, da je moral predsednik sejo preložiti. Justični minister je namreč označil nastop opozicije kot sramoto za parlament, kar je izzvalo velik vihar v zbornici.

Ogr in argentinsko meso.

Budimpešta, 6. septembra. Danes je izdala zveza ogrskih poljedelcev uradni razglas proti (navideznemu) memorandumu dunajskega župana Neumeyerja. V tem razglasu pravijo ogrski agrarci: »Če bo Dunaj nadaljeval pod pretezo pomanjkanja mesa svoj bojkot proti Ogrski, bo Ogrska primorana posvetiti svojo pozornost železnim in tekstilnim cariniskim tarifam in se odločiti tudi za samostojno carinsko ozemlje.

Kolera.

Budimpešta, 6. septembra. Včeraj sta se dogodila v Budimpešti dva nova slučaja kolere.

Požar.

Bukarešta, 6. septembra. V nekem kinematografskem gledališču v Sinaji je izbruhnil danes o polnoči med privatno predstavo vsled defekta na električni napravi požar. Ljudem se je posrečilo, da so se rešili, garderoba pa je zgorela. Škoda je velika.

Francosko - nemška pogajanja.

Pariz, 6. septembra. Včeraj popoldne ob 4. je prišla iz Berlina pošta, ki je prinesla poročila poslanika Cambona na ministra des Selvesa o njegovem razgovoru z nemškim dr-

žavnim tajnikom Kiderlen - Wachterjem. V zunanjem ministrstvu hočejo zavleči objavo rezultata tega pogovora še za 24 ur. V Parizu sodijo o situaciji zelo optimistično.

Samostojna španska politika v Maroku.

Madrid, 6. septembra. Španska vlada se pripravlja na popolnoma samostojno politiko v maroškem vprašanju. V Ifuis bo odposlala španska vlada 2000 vojakov. V Kadixu je pripravljenih več velikih bojnih ladij, ki bodo prepeljale špansko vojaštvo v Maroko.

Protirevolucija na Portugalskem.

Lisabona, 6. septembra. Royalistične čete zarotnikov so iz vseh koncev dežele na pohodu proti glavnemu mestu ter imajo mnogo orožja in municije. Garnizija v Lisabonu je alarmirana in polki na deželi so dobili povelje, da naj bodo pripravljeni. — Royalisti so vdrl v Chaves.

Lisabona, 6. septembra. Zunanji minister se je izrazil proti zastopnikom časopisov: »Monarhistične čete so v tem trenutku že prekoračile državne meje in bodo v kratkem napadli naša mesta. Vlada je odredila obsežne varnostne odredbe in je popolnoma pripravljena.

Eks - šah tepen.

Teheran, 6. septembra. Nekaj milj od Teherana je bila vojska bivšega šaha odločilno bitko z vladnimi četami. Vojska eks - šaha je bila poražena in je bilo 300 njegovih pristavev ujetih. Poveljnik Serdar Asad je bil ranjen in vjet ter ga bodo usmrtili.

Revolta na Kitajskem.

Peking, 6. septembra. V provinci Kansu so uprizorili Mohamedanci velike nemire. Revolucijonarji so zavzeli tudi že več mest.

Gospodarstvo.

— Konkurs hranilnice. Hranilnica v Abruđbanu na Ogrskem je prišla v konkurs.

— Srečke. Glavni dobitek 3% zemljiškokreditnih srečk druge emisije iz leta 1889. v znesku 60.000 K je zadela serija 4929, št. 25, 4000 K pa serija 4928 št. 43.

— Srečke. Glavni dobitek srečk ogrskega rdečega križa v znesku 20.000 K je zadela serija 7681 št. 13, glavni dobitek budimpeštanskih srečk za zgradbo bazilike v znesku 20.000 K pa serija 1526 št. 84.

— Dobavni razpis. C. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Ljubljani naznanja trgovski in obrtni obrtnici v Ljubljani, da kupi vojna uprava za svoje postaje v Gradcu, Mariboru, Beljaku, Ljubljani, Gorici in Pulju večje množine sene in slame. Pisemne ponudbe je poslati do 9. septembra 1911, do 9. dopoldne e. in kr. vojaškemu oskrbovalnemu skladišču v Gradcu. Dobavni razpis je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani na vpogled.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali: Za »Ciril - Metodovo družbo«: Amalija Kocmur, gostilničarka, St. Peter na Krasu 10 K, v počestčenje spomina mesto venca umrlemu dolgoletnemu gostu Matevžu Medici; Josip Kovačič, telegrafist na N. V. ladiji Franc Ferdinand v Pulju 608 K, nabral v gostilni pri »Raku« v Pulju (darovali gospa Rak in vesela družba slovenskih mornarjev); Fran Premur, Gradec, Lazarettgasse 136, K 3, (nabral v veseli družbi v narodni gostilni g. Barbiča) in A. R. Tržič, Gorenjsko 20 K (rodoljub iz Bleda v zahvalo, da se je od miljenke odvrgla nesreča). Skupaj 39 K 8 vin.

Odboru za podpore potrebne pogorelce v Mokronogu. Josip Kostanjšek, trg. poslovodja, Letuš, Savinjska dolina 33 K 40 vin., nabral deloma od blagih dobrotnikov, deloma pa na dražbi za najdeno in prodano podkev, ki jo je izgubil neki Ribničan na potu od Letuša do Mozirja; Josip Milavec, c. in kr. podpolkovnik v Toplicah 100 K, kot čisti donesek, nabral ob priliki zanimivega predavanja mladega absol. akad. g. Danilo Devetaka, od odličnega občinstva v Toplicah; Matija Zidanik, Brioni, K 130; T. S. v Ljubljani 2 K; pri igri »Županov sin« nabrali otroci v narodni gostilni g. Novaka na Rimski cesti (Marčan) 15 K; g. inženjer Gajšek v Znojnu po gospej Ani Štrukelj (hotel Štrukelj) v Ljubljani K 100 in omizje pri g. Jož. Hafnerju na Trati je darovalo na opomin g. Hafnerjeve K 38 (in sicer so darovali ga. Flora Calcari 2 K, ga. Hafnerjeva 11 K, g. Fr. Calcari 10-10 K, I. Molan 5 K, R. Kislinger 2 K, Fr. Prešern 2 K, Komp 1 K, St. Krizaj 1 K, Fr. Alič 50 v., Jož. Volčič 40 v., Jož. Starman 40 vin., Fr. Langerholz 60 vin. in še nase »Joško« posebej 2 K). Skupaj 289 K 70 vin. Živel nabiralci in darovalci!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustotomšek.

Strašne vesti o koleri na Laškem.

Da je ognjišče kolere na Laškem in da se je od tod zanesla tudi v Avstrijo, je splošno znano in dokazano. Prav tako pa tudi ve ves svet, da store na Laškem vse, da se ne izvedelo, kako naravnost strašno je razširjena ta bolezen po vseh italijanskih mestih skoro brez izjeme. Doim pri nas v Avstriji javnosti ne prikriva niti eden sumljiv slučaj, molče italijanske oblasti in listi kakor nemi, čeprav se je kolera v posameznih mestih že tako razširila, da grozi decimirati vse mestno prebivalstvo. Dobili smo vpogled v pismo, ki ga je pisal nekemu našemu somišljeniku prijatelj iz Livorna. V tem pismu stoji med drugim: »V našem mestu razsaja kolera, da je prava strahota. Danes je obbolelo na kolero 84 oseb, doim je še par dni prej obbolelo na tej bolezn samo 9 do 24 ljudi na dan. Kolera se je pojavila celo v tukajšnjem otroškem zavodu: kar 20 otrok je obbolelo na enkrat in ni dvoma, da bodo vsi postali žrtev strašne morilke.

V mestu vlada med prebivalstvom nepopisna panika; ljudje beže trumoma iz mesta, oblasti so popolnoma brez moči in avtoritete. Priobčujemo vsebino tega pisma v ravnanje našemu občinstvu, naj bo nasproti osebam, ki prihajajo iz Italije in nasproti blagu, ki se nvaža z Laškega, do skrajnosti previdno, predvsem pa naj opusti vsako potovanje v sosedno kraljevino.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Ne tepite tujih otrok. Marsikak posestnik ima navado, da tuje otroke, ki ho-lijajo vasovat na njegovo sadno drevje, neusmiljeno pretepa, brez ozira na to, da je ravno sadje za otroka silno zapeljivo in se le težko upre otrok skušnjavi, pogledati na tujo jablano, če tudi ima morda doma sadje. Spodi tuje otroke z vrta in si išči zadoščenja pri starših. Če to ne pomaga z lepa, zahteva lahko od staršev eventualno odškodnino tudi na sodišču. Podobno se je godilo nekemu posestniku z Dolenjske ceste. Hodili so otroci k njemu na vrt. Zasadil je prilično 9letnega sosedinega dečka, potegnil ga z ograje, pretepel in vrget na neke prazne sodove. Dečkova mati je posestnika tožila. Ta se zagovarjal, da je bil otrok na jani, ko je on prišel domov. Zavpil je nad njim, in otrok se je spustil preplašen po vejah raz jablano. Pri tem pravi on, se je morda otrok poskoval toliko, kolikor pove zdravniško spravevalo. Mati in dečko san, kateremu se bere verodostojnost iz obraza, potrdita, da fant ni bil na jablani, marveč na ograji. Torej ni mogel raz jablano skočiti ali pasti. Mati je navedla še dve priči za resnico svoje in otrokove izpovedi, toda sodišče se je že z izpovedjo matere in sina, ki je v obče povsem verjetna, preprčalo o krivdi posestnika in ga obdodilo na 30 K globe ali 3 dni zapor. Odškodnino za otrokove bolečine in spravevalo je mati zavrnila.

Prošnja do blagih src!

Trg Mokronog je zadela grozovita nesreča. Požar je v soboto, dne 19. avg. v Mokronogu ljuto razsajal, ter spravil v par urah skoraj cel trg v pepel. Zgorela so stanovanjska poslopja, hlevi, kozolci, živina, obleka, krma, žito, denar in poljedelsko orodje.

Beda je nepopisna! Prosimo torej vsa blaga srca, da priskočijo obupanem revežem blagohotno na pomoč, da se vsaj za prvi hip osuše solze onim, ki z obupom tro v pogorišča svojih domovanj. Vsak dar, bodisi v obliki, denarju, žitu ali hrani bo našel hvaležna srca nesrečnih pogorelecev.

Pošiljajte hvaležno sprejema: Obzor za podpore potrebne pogorelece v Mokronogu.

Za odbor: Josip Tekavčič m. p., sodni predstojnik, Ivan Hutter m. p., sodnik, Fr. Arh m. p., davčni predstojnik, Franc Žitnik m. p., kaplan, Ivan Pirnat m. p., nadučitelj, Josip Tratar m. p., učitelj, Ivan Zieherl m. p., trgovec, Peter Strel m. p., trgovec.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. septembra: Aleksander Ohmig, zasebnik, 42 let, Konjušna ulica 1.

Dne 2. septembra: Peter Weber, železniški nadzornik, 50 let, Dunajska cesta 11. — Karel Zupančič, drvarjev sin, 10 mesecev, Tržaška cesta 31. — Mihaela Pogačnik, hči mizarkega pomočnika, 3 tedne, Študentovska ulica 9.

Dne 3. septembra: Bogomila Matilda Dolar, hči orožniškega stražmojstra, 3 mesece, Rimska cesta 20. — Alojzija Benedik, hči trgovskega sluga, 3 mesece, Turjaški trg 1. — Friderik Kurič, rejence, 3 mesece in pol, Pred prulami 23. — Simon Treo, stavbenik in posestnik, 56 let, Sv. Petra cesta 23. — Jožefa Dobrota, hiralca, 33 let, Radeckega cesta 11. — Pavlina Škafar, rejenska, 8 mesecev, Karolinska zemlja, 55. — Vinko Zupan, posestnikov sin, 6 tednov, Rožna ulica 35. — Amalija Heng, zasebnica, 79 let, Mestni trg števil. 17.

Dne 4. septembra: Stefanija Zabkar, gostilničarjeva hči, 2 mesece, Dunajska cesta 52. — Fran Knapčič, bivši mizarški pomočnik, 33 let, Radeckega cesta 11. — Martin Grdadolnik, posestnikov sin, 11 mesecev, Karolinska zemlja 46.

Dne 5. septembra: Ivan Gorjup, bivši mesar in gostilničar, 74 let, Radeckega cesta 11. — Stanislav Koprivec, sin mesarja in posestnika, 2 mesece, Sv. Martina cesta 22.

V deželni hiši: Dne 30. avgusta: Neža Sever, žagarjeva žena, 26 let. — Viktorija Smolnik, hči delavke, 2 leti in pol. Dne 31. avgusta: Janez Petelin, dninar, 16 let. Dne 1. septembra: Josip Slabe, rejence, 2 mesece. — Feliks Smole, delavčev sin, 6 let.

Dohodki in stroški „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca avgusta 1911. sledeči promet:

I. Prejemki:	
a) Redni prejemki:	
1) Prispevki iz nabiralnikov	777 K 27 v
2) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 1031 K 53 v	
b) Stajerska 1088 „ 68 „	
c) Koroška — „ — „	
d) Primorska 189 „ 20 „	
Skupaj	2309 K 41 v
3.) Razni prispevki	2836 K 44 v
Skupaj	5923 K 12 v
b) Izredni prejemki:	
4) Prispevki za obramb. sklad	2672 K 63 v
5) Iz druž. glav. se je dvignilo	3240 K — v
Skupaj	11835 K 75 v

II. Izdatki:	
a) Redni izdatki:	
plače, remuncije učiteljskemu osebju, razniračunilid.	13904 K 38 v
b) Izredni izdatki:	
naložitev na glavni, ozir. obrambni sklad	2672 K 63 v
Skupaj	16577 K 01 v

torej primanjkljaja . . . 4741 K 26 v
Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 11. avgusta 1911.

Zitne cene v Budimpešti.

Termin.	
Pšenica zaoktober 1911.	za 50 kg 11.77
Rž za oktober 1911	za 50 kg 10.27
Koruzza za maj 1912	za 50 kg 8.30
Oves za oktober 1911	za 50 kg 9.25

Meteorološko poročilo.

septom.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetovi	Nebo
5	2. pop.	738.3	26.2	sl. jvzh.	jasno
6	9. zv.	739.9	19.7	sl. szah.	del oblak.
6	7. zj.	739.8	13.9	sl. jvzh.	

Srednja včerajšnja temperatura 20.7, norm. 16.3 Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“

Uradni kurz dunajske borze 6. septembra 1911	
4% majava renta	92.10
4% srebrna renta	95.85
4% avst. krona renta	92.10
4% ogr.	91.20
4% kranjsko deželno posojilo	94.10
4% k. o. celike dež. banke	93.65

Srednja.	
Srednje iz 1. 1880 %	419—
„ 1884 „	431—
„ 1888 „	418—
„ 1892 „	418—
„ 1896 „	418—
„ 1900 „	418—
„ 1904 „	418—
„ 1908 „	418—
„ 1912 „	418—
„ 1916 „	418—
„ 1920 „	418—
„ 1924 „	418—
„ 1928 „	418—
„ 1932 „	418—
„ 1936 „	418—
„ 1940 „	418—
„ 1944 „	418—
„ 1948 „	418—
„ 1952 „	418—
„ 1956 „	418—
„ 1960 „	418—
„ 1964 „	418—
„ 1968 „	418—
„ 1972 „	418—
„ 1976 „	418—
„ 1980 „	418—
„ 1984 „	418—
„ 1988 „	418—
„ 1992 „	418—
„ 1996 „	418—
„ 2000 „	418—

Ljubljanske kreditne banke	
Avst. kreditnega zveza	475—
Dunajske bančne družbe	476.50
Avst. kreditne	650.75
Avst. kreditne	545.50
Avst. kreditne	118.25
Avst. kreditne	739—
Avst. kreditne	830.50
Avst. kreditne	323—
Avst. kreditne	280.50
Avst. kreditne	281.50

Valute.	
Cekini	11.37
Marki	117.55
Franki	95.40
Lire	94.65
Rubliji	254.25

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehačim ljudem priporočati je porabo pristnega „Mollvege Seiditz-praška“, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastjočim vplivom. Skatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja o zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchauben 9 V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 18

Za otroke
Kufek
in odrasle
Pospesuje tvoritev mišic in kosti, zabranjuje in odstranja kakor nič drugega drisko, blevanje, črevesni katar itd.

In v malem nam je dano veliko.

Ali ni zabiti nekaj elikega, ako zdravilne moči naših velcev nosimo tekorekoč v telovniški žepu seboj in vsak hip na najpripravnejši način lahko rabimo? Pristnešodenske mineralne pastile (samo Fayeve) obsegajo učinkovite vrelke soli, že ti sočkrat preizkušene proti vsem bolelostim sopil, kašlju, wipivosti, zaslezenju itd. Treba je rabiti Fayeve pristne sodenice, ako bohamo na taki bolezni. Skatljica stne K 1.25. Generalno zastopstvo za Avstro-igrske: W. Th. Guntzer, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV. Grosse Neugasse 7.

KINTA
CYCLES
K.C.L.
Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so KINTA kolesa.
Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceni brez plačila.
K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesim posam. deli.
Izposojevanje koles.

SEYDLIN
Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
Dobiva se povsod.
O. SEYDL
Štitarjska ulica 7.

SEYDLIN
Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
Dobiva se povsod.
O. SEYDL
Štitarjska ulica 7.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustni vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **SEYDLIN**.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodom 1 krono.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specializirani, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega ljubli. mostu. 169

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajn južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

FLORIAN
Srečen vse žive dni,
Vsaka mu jed diši,
Nikdar bolan;
Kdor živi
Najboljši želodčni likér!
Sladki in grenki.
Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost „ „ 4.80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.
Postavno varovano.

Zahvala.
Za premmeno izraze tolažilnega sočutja in sožalja ob smrti naše iskreno ljubljene matere, ozir. hčere, sestre in tete, gospe
Marije Logonder
izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo. Posebno se še zahvaljujemo gg. dr. K. Zakrajščku in dr. Hubadu za nujno hitro in požrtvovalno pomoč, vsem, ki so ob času nesreče stali s svojo pomočjo tolažilno na strani, častiti duhovščini, gg. uradnikom, gg. orožnikom, gg. pevcem za ganljivo petje, sl. požarni brambi v Škofji Loki in vsem, ki so blizu in daleč prihiteli spremiti predrago pokojnico k večnem počitku.
Škofji pri Stari Loki 5. septembra 1911.
Zalujoči ostali.

Stanovanje
z 2 sobama in pritlikinami
se odda takoj ali z novembrom mirni stranki. — Prisojna ulica št. 5.

Več sto
izpodbud za nakup porabljenih predmetov in prilagojenih daril vseh vrst obsega moj glavni katalog z okoli 4000 slikami, ki jih na zahtevo pošljem vsakemu gratis in franko. — C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, Most št. 1167 (češko).

Dve krasni, svetli sobi
s posebnim vhodom, pripravi za kako pisarno, na najlepšem prostoru mesta, se oddaste takoj ali za novembrov termin.
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Dijak
iz boljše hiše
dobi popolno oskrbo pri gimnaz. profesorju. — Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.
3031

Lepo meblovana in zračna mesečna
soba
se odda takoj ali s 1. oktobrom mesečno najemina 10 K. — Poizve se pri A. Gabrovšku, Dolenjska cesta 50, pritlikje.
3023

Dobro izšolana
mladenka
z dobrimi izpričevali želi stopiti kot pisarka v službo pri kakem notarju. — Več pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.
3025

Pozor! 3034 **Pozor!**
V četrtek in soboto se bodo
Pred škofijo št. 3.
v trgovini Josipa Oblaka
prodale
licitacijskim potom sledeče stvari:
nova registrirna blagajna (stala je 4000 K), najmodernejše vrste, stojalo za kavo, prodajalniška oprava in različno specerijsko blago.

Skrb za lase.
Z lasmi je navadno tako: v mladosti malo pazimo nanje, jim damo rasti kakor hočejo, samo jezimo se

včasih, ker jih moramo česati. Ko pa pozneje opazimo, da se prično redčiti, se pa silno prestrašimo in bi bili veseli, da bi imeli kaj dosti česati. To je stara pesem: vsako stvar pričnemo ceniti šele ko je več nimamo. Sedaj se pa prične poizkušanje z vsemi mogočimi sredstvi in čim bolj nejasno, tajinstveno in nespametno nam kažejo učinek teh pomočkov, tem ljubši so občinstvu. Sele ko smo z vsemi mogočimi metodami rasti las še bolj škodovali in naposled prišli na dobro

misel, povprašati specialnega zdravnika za svet, dobimo neglede na redke bolezni, ki same povzročijo izpad, odgovor, da je vzrok izpadanja las čisto priprost in da je sredstvo, ohraniti lase in pospeševati njih rast prav preprosto. Treba ni namreč nič drugega nego glavo imeti čisto, to se pravi, jo izmivati s kotranovim milom. Dandanes pa ne rabimo več neblago-dišečih mil s surovim kotranom, nego na nov patentovan način nezažljiv katranov izdelek brez duha Pixavon.

Pixavon z lahkoto odpravi prhljaj in nesnago z glave, se prekrasno peni in se da rad z glave zmiti. Ima prav prijeten duh in zaradi katrana, ki ga obsega, deluje proti parazitarnemu izpadanju las.
Zlasti je poudariti, da imamo v Pixavonu izdelek, ki se vkljub svoji večji vrednosti oddaja po prav zmerni ceni. Steklenica za poltretjo krono, traja ob tedenski rabi skoro pol leta. Dobiva se povsod. Ta izredno nizka cena dovoljuje tudi manj premožnim,

da izvajajo to prirodno in pametno negovanje las. Že po nekaj umivanjih s Pixavonom bo vsak začutil dobrodejni učinek in zatorej Pixavon lahko smatramo za idealno sredstvo za negovanje las.

Kontoristinja

s prakso v knjigovodstvu in blagajničarstvu želi primerno službo.
Ponudbe na uprav. »Slovenskega Naroda« pod »Kontoristinja.« 2984

Sprejme se takoj marljiv in pripraven

učenec

v trgovino z mešanim blagom
Več pove upravništvo »Sloven. skega Naroda.« 293

GOSTILNA „HOTEL VEGA“

3009 Spod. Šiška pri Ljubljani se takoj odda v najem ali pa na račun

Vpraša se osebno pri lastniku
Anton Maver v hotelu ali Metelkovi ulici št. 19 v Ljubljani.

V bližini mest. dekliškega liceja, uršulinske in šentjakobske in novo zgrajene državne obrtne šole stanujejo obitelji sprejme za prihodnje šolsko leto

deklice na stanovanje in hrano.

Naslov pove iz prijaznosti modna trgovina Just Maschke, Židovska ulica.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, štampilnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. 1893

Trgovski pomočnik

slovenskega in nemškega jezika zmožen in dober manufakturst se sprejme pri Kristjani Starki, trg z mešanim blagom, Ševčica ob Savl. 3001

Učenka

se sprejme na hrano in stanovanje.

Vprašati je: Taborska ulica št. 5. II. nadstropje. 2981

V najem se da

prodajalna

mešane stroke. Nahaja se na najlepšem kraju v mestu na Goranjskem, obstoječa že čez 40 let in je izvrstno vpeljana. S prodajalno se odda tudi vsa zaloge in po dogovoru cela hiša. Oziralo se bo le na resne ponudbe, ki se naj pošiljajo pod »Letovišče« na uprav. »Slov. Naroda«.

M. Rosner & Co

veležjalnica sadnega žganja v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhano

2544 Slivovko
Tropinovec
Brinjevec
Hrušovec
Vinsko žganje
zanesljivih kakovosti.

Enostropna hiša

blizu farne cerkve, za penzionista ali trgovca, 6 sob, 2 kuhinji z majhnim vrtom in 2 oraloma zemljišča, sredi lepega trga v Savinjski dolini na Spod. Štaj., se prodaja za 20.000 kron

nova hiša

v Gaberju pri Celju s 4 sobami, kuhinjo, shrambo, lepim vrtom, pripravna za penzionista ali rokodelca, za 12.000 K in

lepo posestvo

20 min. od Celja, z novo hišo, urejeno za gostilniško obrt, novo, veliko gospodarsko poslopje s sušilnico za hmelj, njivo, 5 oralov travnika in sadonosnika pri večji vasi. Vse se pod prav ugodnimi pogoji prodaja. Več pove: Ivan Kranj, Glavni trg 10 v Celju.

Važno za vinske trgovce

Vinski sodi

več sto komadov, prav močni in združeni iz hrastovega lesa, od 400—800 l

se dobivajo po prav nizki ceni 2545 pri trdku

M. Rosner & Co

v Ljubljani.

Važno za vinske trgovce

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodili po 2 K, velike po 4 K, pri

S. STRMOLI

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Cenovnik lasnih izdelkov in potrebščin se pošlje na zahtevo zastoj.

Dva dijaka Prodajalka

se sprejmeta na stanovanje in hrano v sredini mesta. — Kje pove upravništvo »Slov. Naroda.« 2926

Enenadstropna

= Vila =

za dve družini na lepem prostoru z lepim vrtom se po nizki ceni prodaja.

Natančne podatke da Tomaž Čeh, L. ulica, Pet v Rožni dolini št. 237. 2702

Namizna in za napravo jabolčnika popolnoma dozorela

jabolka

so ceno na prodaj.

Več pove Andrej Uršič, Ilirska Bistrica, Notranjsko. 3006

izurjena v špecerijski stroki, z daljšo prakso, želi vstopiti v večjo trgovino ali v filijalko. 2989

Naslov pove uprav. »Sl. Nar.«

Iščem

vzgojiteljico

svojima hčerkama. — Pogoji je znanje laščine. Absolvirane učiteljske kandidatkinje, zmožne poučevati klavir, imajo prednost! Plača in vse drugo po dogovoru.

Dr. Anton Schiffrer,

Ribnica, Kranjsko.

Vodni elevatorji

(črpalo na vreteno)

za vodnjake cisterne ter črpalke za vodo za ročni in strojni pogon, motorje na veter, toplotno, plinov, naftov, in benzinov postavljajo najceneje

J. K. Rudolf

c. kr. dvorni dobavitelj v Plznji.



Umno stavbništvo.

Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le

Skagliol-plošče

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propuša prostora, torej zvoka in jako trdno drži žrebje.

prostonoseče, hrani prostor, torej ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (železno armirane stene iz opeke.)

Preračun stroškov in proračun napravita zastoj arhitekta imetnika patenta

Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbnika, Zagreb.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urur v Ljubljani, Prešernova ul. 1

samo nasproti Frančiškanske cerkve je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION« v Genovi in Biele

on torej lahko po originalno tvorniških cenah

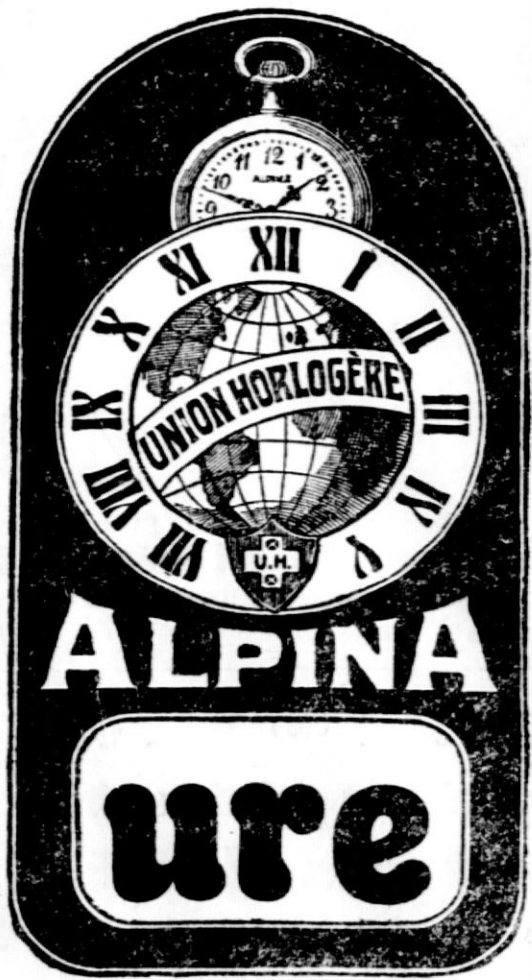
garantirano zanesljivo, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu, tula, srebru, nikliju in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. Ceniki zastoj in poštne prosti.



Naša obuvala

so si

spricho mnogih svojih prednosti pridobila svetovni sloves in so to priznано najboljši izdelek ob nedosežno nizkih cenah!

ALFRED FRÄNKEL, komanditna družba.

Prodajališče: LJUBLJANA, Stritarjeva ulica št. 9.

Katalog gratis in franko.

120 f. tiskal tukaj in v inozemstvu.

